

LAND
TIROL

Tirol za pridošlice

Orijentacija za doseljenike radi
boljeg razumijevanja društvenih
okvirnih uslova u Tirolu

Tirol für Angekommene • BKS

Brošura je dostupna na sledećim jezicima:

arabski, bosanski-srbski-hrvatski, njemački, engleski, perziski, francuski, ruski, somalski i turski.

Može se naručiti na: ga.diversitaet@tirol.gv.at · +43 512 508 80 7821

Preuzimanje na: www.tirol.gv.at/diversitaet

Diese Broschüre ist in den folgenden Sprachen erhältlich:

Arabisch, Bosnisch-Kroatisch-Serbisch, Deutsch, Englisch, Farsi, Französisch, Russisch, Somali und Türkisch.

Zu bestellen unter: ga.diversitaet@tirol.gv.at · +43 512 508 80 7821

Download unter: www.tirol.gv.at/diversitaet

Impresum:

Vlasnik, izdavač, nakladnik:

Ured Pokrajinske vlade Tirola

Odjeljenje za društvo i rad

Meinhardstraße 16

6020 Innsbruck

Tel. 0512/508-807804

gesellschaft.arbeit@tirol.gv.at

Uredništvo: Odjeljenje za društvo i rad

Slika stranica 1: Portretna slika Dr. Georg Dornauer, 1. Zamenik guvernera pokrajine

Dizajn omota i izgled: Birgit Raitmayr | pixlerei.at Innsbruck

Slike u unutrašnjosti: Shutterstock

Štamapno: Athesia-Tyrolia Druck GmbH, Innsbruck

7. (aktualizovano) izdanje 2023. g.

Kako bi se osiguralo da govornici i govornice bosanskih, hrvatskih, crnogorskih i srpskih jezika imaju mogućnost da koriste ovu brošuru, tekst je preveden na bosanski/hrvatski/srpski. Nikakvo politično ili lično izuzeće nije sa ovim namjereno.

Sadržaj ove brošure se izrađuje vrlo pažljivo. Uprkos tome ne može se preuzeti garancija za greške ili odstupanja nastala na primjer zbog zakonskih izmjena.

Tekst ove brošure je podvrgnut lingvističkom ispitu razumljivosti pomoću softvera TextLab. Analizirani tekst ispunjava sve zahtjeve komunikacije bliske građanima.

Sadržaj

Dobro došli u Tirol!	1
Jačanje zajednice i odnosa	2
Integracijski rad pokrajine Tirol	3
1. VRIJEDNO ZNANJA O AUSTRIJI	4
1.1. Opšti podaci	4
1.2. Politika.....	5
1.3. Kultura.....	5
1.4. Religija	5
1.5. Zakonski praznici	6
1.6. Vrijedno znanja o Tirolu	7
2. BORAVAK I DOSELJAVANJE	8
2.1. Boravak i doseljavanje u Austriji prema Zakonu o doseljavanju i boravku ...	8
2.2. Opšti uslovi za izdavanje	9
2.3. Nadležne službe.....	9
2.4. Često postavljana pitanja o temi boravak – doseljenje – Sporazum o integraciji.....	9
2.5. Kratkoročni boravak u Austriji prema EU-kodeksu o vizama i Zakonu o policiji za strance.....	12
2.6. Boravak prema azilantskim propisima	13
3. DODJELA DRŽAVLJANSTVA	15
3.1. Dodjela državljanstva – Uslovi za dodjelu državljanstva	15
3.2. Podnošenje zahtjeva i upiti.....	16
3.3. Garancija	16
3.4. Troškovi i dodjela	16
3.5. Dvostruko državljanstvo i gubitak austrijskog državljanstva	16

4. POSAO	18
4.1. Dozvola za rad (§ 4 AuslBG Zakona o zapošljavanju stranaca)	19
4.2. Imate dozvolu za rad ali nemate posao?	20
4.3. Pronašli ste posao – očekivanja vašeg poslodavca ili poslodavke	21
4.4. Doplatak za kurseve (Bildungsgeld update)	21
4.5. Bonus za dalje obrazovanje Tirol (Weiterbildungsbonus Tirol)	21
4.6. Šta da radim kada se završi moj radni odnos? (kod davanja otkaza, otpuštanja ...)	22
4.7. Osjećate da vas se diskriminira na radnom mjestu?	22
5. STANOVANJE	24
5.1. Prijava i promjena mjesta boravka	24
5.2. Troškovi stanovanja	24
5.3. Zbrinjavanje otpada	25
5.4. Savjetovanje.....	25
5.5. Finansijska pomoć	25
6. KURSEVI NJEMAČKOG JEZIKA	26
6.1. Gdje mogu dobiti informacije o kursevima njemačkog jezika?	26
6.2. Gdje mogu dobiti finansijsku pomoć?	26
7. OBRAZOVANJE	30
7.1. Prije škole – jaslice i obdaništa	30
7.2. Obaveza školovanja u Austriji.....	30
7.3. Pravci obrazovanja u Austriji	31
7.4. Potreba za specijalnim pedagoškim poticanjem	34
7.5. Poslijepodnevna školska briga za djecu	34
7.6. Nastava na maternjem jeziku	35
7.7. Religijska nastava	35
7.8. Doplatici	35
7.9. Pomoć pri učenju	36
7.10.Obrazovanje odraslih	36

8. ZDRAVLJE	39
8.1. Vaša prava kao pacijenta ili pacijentkinje	39
8.2. Preventivni zdravstveni pregled za odrasle	40
8.3. e-card (karta socijalnog osiguranja)	40
8.4. Psihosocijalni problemi	41
9. DRUŠTVO I GENERACIJE	42
9.1. Porodica	42
9.2. Mladi	49
9.3. Žene	52
9.4. Starije osobe	52
10. KADA DOĐE DO PROBLEMA	54
10.1. Telefonski brojevi službi za hitnu pomoć	54
10.2. Nasilje	54
10.3. Rasizam i diskriminacija	56
10.4. Problemi ovisnosti	56
10.5. Beskućništvo	57
10.6. Invalidnost	58
10.7. Potreba za njegom	59
10.8. Finansijski problemi	60
11. SLOBODNO VRIJEME, KULTURA, SPORT	61
12. MOBILNOST	62
12.1. Javna sredstva prevoza	62
12.2. Vožnja automobila u Austriji	62
12.3. Bicikl	63
13. KORISNE ADRESE	64

PAŽNJA: Službe i ustanove navedene u brošuri imaju različita radna vremena. Često su zatvorene u podne.

DOBRODOŠLI U TIROL!

Snalaženje u novoj sredini, učenje stranog jezika ili navikavanje na drugačije običaje – nekima od nas su poznati izazovi poput ovih. Izgradnja novog života daleko od kuće je posebno izazovna.

Novi početak postavlja mnoga pitanja: Kako dobiti boravišnu dozvolu? Koje su škole dostupne za moje dijete? Gdje mogu naći podršku pri učenju njemačkog jezika? Razumijemo nesigurnosti povezane sa ovim i sastavili smo vodič za Vas kako biste se brzo i lako našli u Tirolu. Nudi Vam obilje informacija i kontakte koji će Vam olakšati početak u Tirolu. Od puta za dobivanje boravišne dozvole preko praktičnih informacija o životu u Tirolu, želimo da Vas upoznamo s našim regionom i dostupnim opcijama podrške.

U brošuri ćete također pronaći adrese raznih kontakata za teme kao što su porodica, kursevi njemačkog jezika i zdravlje. Tamo Vam na raspolaganju stoje kontakt osobe za dalje informacije.

Nadamo se da će Vam ovaj putokaz, kao mali gest dobrodošlice, bar malo olakšati Vaš dolazak u Tirol.

Vaš
Dr. Georg Dornauer
1. Zamenik guvernera pokrajine

JAČANJE ZAJEDNICE I ODNOSA

VODIČ ZA ZAJEDNIČKI ŽIVOT U TIROLU

Tirolski model integracije služi kao vodič za uređenje dobrog suživota cjelokupnog stanovništva. U toku društvenog razvoja i imigracije raznolikost

populacije se povećala. Spojna stvar su naše zajedničke osnovne potrebe za sigurnošću, orijentaciju, lični razvoj, dobar suživot i pripadnost.

SMJERNICE ZA JAČANJE ZAJEDNICE I PRIPADNOSTI

Orijentacija stvara sigurnost.

Orijentacija i sigurnost nastaju, kada razumijemo promjene i mogućnosti za njihovo uređenje. Aktivna rasprava i učešće svih pogođenih grupa stanovništva su presudni.

Odnosi zahtjevaju raspravu.

Trebamo poštujuću raspravu sa konfliktnim stavovima. U prepoznavanju i dogovoru zajedničke vrijednosti i normi, „Mi-Oni-Granice“ se mogu slomiti i ojačati zajedničko dobro i pripadnost.

Saradnja jača koheziju.

Za konstruktivno rukovanje sa većom raznolikosti potrebna je osvijestjenost o zajedničkim potrebama i interesima, koji omogućavaju odnose i saradnju bez obzira na razlike.

Društveni razvoj zahtjeva pojedinačni potencijal.

Ravnopravan pristup svim ponudama društva je preduslov za promociju ličnih vještina. Da bi ove vještine služile socijalnom razvoju, potrebna je spojenost sa životnim i socijalnim prostorom i sa tim zajedničkim vrijednostima i normama.

Smjernice o misiji možete pronaći na: www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/diversitaet. Kraću verziju možete naručiti i preuzeti u odjelu Društvo i rad.

INTEGRACIJSKI RAD POKRAJINE TIROL

U tirolskoj državnoj vladi, prvi zamjenik državnog guvernera, dr Georg Dornauer, odgovoran je za integraciju imigranata. U uredu tirolske pokrajinske vlade integracija je tema odeljenja za društvo i rad.

NAŠI ZADACI:

- Koordinacija i promocija rada na integraciji u Tirolu
- Podizanje svijesti (kalendar integracije, izložbe, ...)
- Povećanje kompetencije u suočavanju sa raznolikim društvom (Konferencije o integraciji, obuka, ...)

NUDIMO ...

- Poticaje za integracione institucije i projekte
- Sredstva za njemački i opismenjavanje
- Brošure o integraciji, podrška jezika, ...
- Služba za ljude u integracijskom radu (informacije, predavanja, ...)
- Tirolski kompas za integraciju kao vodič za orijentaciju za proces integracije izbeglica

INTEGRACIJA U CIJELOM TIROLU

- Kontakt tačke za integraciju postoje i na nivou okruga a i u nekim zajednicama i gradovima, str. 87

1. VRIJEDNO ZNANJA O AUSTRIJI

1.1. OPŠTI PODACI

Službeni jezik:

njemački. U pokrajinama Koruška, Burgenland i Štajerska dozvoljeni su i slovenski i hrvatski.

Glavni grad:

Beč

Oblik državnog uređenja:

parlamentarna demokratija

Površina:

83.878,99 km²

Stanovništvo:

9,12 miliona stanovnika
(od: 01.04.2023.), www.statistik.at

Nacionalni praznik:

26. oktobar

Državni praznik:

1. maj

Valuta:

euro €

Klima:

srednje-evropska prelazna klima

Bruto društveni proizvod (BDP):

€ 45.370,- po glavi stanovnika / stanovnice
(od 2021.), P: STATISTIKA AUSTRIJA, nacionalni računi. Napravljeno 08.09.2022

Pokrajine i glavni gradovi:

Izvor: Bundeskanzleramt. "Österreich konkret – Zahlen & Fakten"
(Služba saveznog kancelara. "Konkretno o Austriji – brojke i činjenice") (2007), str. 6.

1.2. POLITIKA

Austrija je savezna republika. To znači da se savez Austrija sastoji od nekoliko podjedinica. Ove podjedinice se zovu savezne pokrajine. Svih devet saveznih pokrajina imaju vlastitu pokrajinsku vladu sa vlastitim parlamentom (skupština). Savez reguliše određene oblasti, a ostale regulišu savezne pokrajine. Gradovi i opštine takođe mogu odlučivati u nekim oblastima.

Državni poglavar:

predsjednik ili predsjednica, bira se na 6 godina direktno od strane naroda

Premijer/premijerka:

kancelar ili kancelarka

Sistem:

demokratska republika, reprezentativna demokratija

Parlament:

Parlamentu pripadaju Narodno vijeće i Savezno vijeće. Narodno vijeće ima 183 člana, koje svi mi biramo svakih 5 godina. Savezno vijeće ima 61 člana. Pokrajinski parlamenti devet pokrajina biraju članove Saveznog vijeća.

1.3. KULTURA

Austrija je poznata po svojoj kulturnoj prošlosti i sadašnjosti. Tradicije igraju važnu ulogu u različitim oblastima.

Lijepa arhitektura, dvorci i zamci podsjećaju na prošlost države. Takođe i danas Austrija nudi široku kulturnu

ponudu. Ljudi iz cijelog svijeta se interesuju za izložbe, pozorišne predstave, festivale i koncerte u našoj zemlji.

Život u Austriji je šaren i raznovrstan. Tome takođe doprinose tradicije i običaji.

1.4. RELIGIJA

U Austriji je sloboda religije zakonski zagarantovana. To znači da svako slobodno može izabrati svoju religiju ili ne pripadati nijednoj religiji. Takođe je moguće napuštanje religijske zajednice.

Većina austrijskog stanovništva – ukupno skoro 6,4 mil. ljudi – se izjašnjava pripadnošću kršćanskoj vjeri.

Kršćanstvo se dijeli u tri vjerska ubjeđenja:

- katoličko (otprilike 5,6 mil. ljudi),
- ortodoksno (otprilike 397.000 ljudi),
- protestantsko (otprilike 412.000 ljudi).

Ostalo stanovništvo Austrije se dijeli u sljedeće religije:

- 700.000 muslimani,
- 80.000 muslimanski aleviti,
- 35.000 budisti,
- 12.000–15.000 jevreji.

Podaci potiču iz procjena religijskih zajednica i iz istraživačkog izvještaja ÖIF „Demografija i religija“ iz 2017 godine. Tačno prebrojavanje je zadnji put izvršeno 2001. g. pri popisu stanovništva. Od tada u Austriji nisu prikupljeni podaci o religijskoj pripadnosti u popisima stanovništva.

(Izvor: ÖIF istraživački izvještaj „Demografija i religija“, 2017)

1.5. ZAKONSKI PRAZNICI

1. januar – Nova godina,

6. januar – Sveta tri kralja,

kraj marta/početak aprila – Veliki petak, Uskrsna nedelja i Uskrsni ponedjeljak,

1. maj – Državni praznik,

kraj maja/početak juna – Uzašašće, Duhovska nedelja i Duhovski ponedjeljak,

sredina juna – Tijelovo,

15. avgust – Velika Gospa,

26. oktobar – Nacionalni praznik,

1. novembar – Svi sveti,

8. decembar – Bezgrešno začeće Blažene Djevice Marije,

24. decembar – Badnjak,

25. decembar – Božić,

26. decembar – Sv. Stjepan prvomučenik.

U integracijskom kalendaru možete pronaći tačne podatke praznika onih vjerskih pravaca kojima većina ljudi u Austriji pripada. Odjeljenje za društvo i rad svake godine objavljuje ovaj kalendar.

1.6. VRIJEDNO ZNANJA O TIROLU

Tirol je naseljen stoljećima. Zbog toga ova pokrajina posjeduje dugačku istoriju i tradiciju. Prije su ljudi pretežno živjeli od zemljoradnje. Već oko 4000. g. p.n.e. se u Tirolu pronalazi rudarstvo. Od 1363.g. Tirol pripada Austriji.

Innsbruck je glavni grad, a njegovo obilježje je "zlatni krov" (Goldenes Dachl). Tirol je omiljena destinacija za godišnje odmore. Mogućnosti za bavljenje sportom su mnogobrojne. Planine i doline su tipične za lijepi krajolik. Innsbruck je već nekoliko puta bio mjesto održavanja Zimskih olimpijskih igara.

Tirol ima oko 771.000 stanovnika/-ica. Od toga živi oko 131.358 ljudi u glavnom gradu Innsbruku (od 2023.).

Innsbruck je sportski, kulturni i univerzitetski grad.

Krajem 2023. godine u Tirolu je živjelo oko 139.723 osobe bez austrijskog državljanstva. To je oko 18,1 % ukupne populacije. U 2022. godini, u Tirolu je živjelo oko 149.300 ljudi sa stranim rodnim mjestima.

Izvori:

www.tirol.gv.at/statistik-budget/statistik/wohnbevoelkerung (od 06/2023), i savezne države. Brojke, podaci i činjenice o migraciji i integraciji. ÖIF 2022.

Tirol posjeduje predsjednika ili predsjednicu pokrajine, pokrajinsku vladu i pokrajinski parlament. U pokrajinskom parlamentu sjedi 36 zastupnika, koje mi svi biramo svakih 5 godina.

Tirol je podijeljen u 9 okruga. Oni se zovu: Innsbruck, Innsbruck-Land, Schwaz, Kufstein, Kitzbühel, Imst, Landeck, Reutte i Lienz. Svaki okrug ima svog okružnog predsjednika ili predsjednicu. Oni su zaduženi za poslove okruga.

2. BORAVAK I DOSELJAVANJE

2.1. BORAVAK I DOSELJAVANJE U AUSTRIJI PREMA ZAKONU O DOSELJAVANJU I BORAVKU

Za osobe, koje nisu austrijski državljani/državljanke, potrebna je dozvola za njihov **boravak** ili **doseljavanje** u Austriji.

“Boravak” je samo privremena prisutnost u Austriji zbog jedne određene svrhe. “Doseljavanje” je stvarni ili budući namjeravani boravak u Austriji u svrhu zasnivanja mjesta boravka, koji stvarno postoji u godini duže od šest mjeseci, radi zasnivanja središta životnih interesa ili radi zasnivanja ne samo privremenog radnog odnosa.

Za osobe sa **područja EEP-a** (EEP znači Evropski ekonomski prostor – tu se ubrajaju zemlje članice EU, Norveška, Island i Lihtenštajn) i Švicarske, dozvola za boravak i naseljenje u Austriji je direktno uređena u pravnim propisima Unije. Zbog toga ovim osobama nije potrebna službena dozvola za boravak ili doseljavanje u Austriji.

Međutim osobe iz zemalja EEP-a moraju da kod mjesno nadležnih službi (vidi tačka 2.3) podnijesu zahtjev za **potvrdu o prijavi**, u slučaju da žele da borave u Austriji duže od tri mjeseca. Podnošenje zahtjeva mora da se izvrši u roku od četiri mjeseca od njihovog ulaska u zemlju. Bliski članovi porodice državljana zemalja EEP-a,

koji potiču iz trećih zemalja, dobivaju jednu boravišnu kartu, koja važi na pet godina. Nakon toga može se podnijeti zahtjev za izdavanje **trajne boravišne karte**.

Osobama, koje nisu državljani/državljanke jedne zemlje članice EEP-a ili Švicarske (**državljeni trećih država**), potrebna je jedna **boravišna titula**. Postoje slijedeće vrste boravišnih titula:

- **Dozvola za boravak:** Dozvole za boravak izdaju se za jedan ograničeni boravak za više od šest mjeseci za jednu određenu svrhu (na primjer za učenike/učenice ili studente). One su u principu ograničene na jednu godinu i mogu se produžiti pod određenim uslovima.
- **Dozvola za doseljavanje:** Dozvole za doseljavanje daju pravo na dugoročni boravak u Austriji, na primjer za članove porodice od Austrijanaca i Austrijanki. One su ograničene i mogu da se produže pod određenim uslovima. Dozvole za doseljavanje u određenim slučajevima zavise od kvoti. To znači da su godišnje brojčano ograničene na jedan određeni broj osoba.

- **Trajni boravak – EU:** Ova boravišna titula može se izdati nakon petogodišnjeg doseljenja i daje pravo na neograničeni boravak u Austriji.

dišnjeg doseljenja i daje pravo na neograničeni boravak u Austriji.

2.2. OPŠTI USLOVI ZA IZDAVANJE

Jedna boravišna titula može da se izda samo u slučaju, kada su ispunjeni slijedeći **opšti uslovi za izdavanje:**

- **Ne smije da postoji zabrana ulaska u zemlju** ili neka druga odluka iz oblasti prava stranaca, koja boravak u Austriji čini nedozvoljenim.
- Boravak ne smije biti u suprotnosti sa javnim interesima. To znači da boravak ne **smije ugroziti javni red ili sigurnost** (posebno ne smije biti teških krivičnih djela) i ne smije biti

bliskih odnosa sa ekstremističkom ili terorističkom grupom.

- Mora da postoji **zdravstveno osiguranje** koje pokriva sve rizike.
- Mora da postoji pravni zahtjev na **smještaj**, koji se lokalno smatra uobičajen za jednu porodicu uporedive veličine.
- **Životno izdržavanje** mora da bude osigurano. To znači, da boravak ne smije da dovede do finansijskog opterećenja zajednice.

2.3. NADLEŽNE SLUŽBE

U normalnom slučaju zahtjevi za **prvo izdavanje** dozvola za boravak i doseljavanje predaju se **lično u inostranstvu** kod nadležne austrijske ambasade ili kod generalnog konzulata. Izuzetno u određenim slučajevima moguće je podnošenje zahtjeva u zemlji. Zahtjevi za produženje boravišne titule predaju se u zemlji.

Nadležne službe za izdavanje potvrda o prijavi i (trajnih) boravišnih kartica kao i za izdavanje i produženje dozvola za boravak i naseljenje su **Okružne kapetanije**. U Innsbrucku je nadležan **Gradski magistrat**. Mjesna nadležnost u Austriji usmjerava se prema (namjeravanom) mjestu boravka.

2.4. ČESTO POSTAVLJANA PITANJA O TEMI BORAVAK – DOSELJENJE – SPORAZUM O INTEGRACIJI

Šta znači “njemački prije doseljenja”?

Državljeni trećih država moraju da kod **prvog podnošenja zahtjeva** za

namjeravano doseljenje da predoče dokaz osnovnog znanja njemačkog jezika na **nivou A1** Evropskog referentnog okvira za jezike (GERS). Dokaz se

mora dostaviti prije useljenja (mogući su izuzeci) i ne smije biti stariji od godinu dana u trenutku podnošenja prijave. Općenito se priznaju samo dokazi iz Austrijskog fonda za integraciju (ÖiF), austrijska jezička diploma za njemački jezik (ÖSD), Goethe-Institut e.V.-a i Telc GmbH-a.

Šta je Sporazum o integraciji?

Cilj **Sporazuma o integraciji** je sticanje **znanja njemačkog jezika** i znanja osnovnih **vrednosti** pravnog i društvenog uređenja Republike Austrije za državljane trećih država, koji se doseljavaju u Austriji. To treba da olakša učestvovanje u društvenom, ekonomskom i kulturološkom životu.

Modul 1 Sporazuma o integraciji je **obavezujući** i sastoji se od dokaza znanja njemačkog jezika na **nivou A2 GERS** i poznavanja osnovnih vrijednosti pravnog i društvenog uređenja Republike Austrije. U roku od dvije godine od prvog izdavanja dozvole za doseljenje morate da dokažete, da raspoložete ovim nivoom poznavanja jezika i odgovarajućim znanjima. Certifikat ne smije biti stariji od dvije godine u trenutku predavanja dokumenata u sklopu procesa obnove.

Modul 2 Sporazuma o integraciji **nije obavezujući** i sastoji se od dokaza poznavanja njemačkog jezika na **nivou B1 GERS** i produbljenih znanja osnovnih vrijednosti o pravnom i društvenom uređenju Republike Austrije.

Morate da posjedujete ova znanja za podnošenje zahtjeva za pravo na neograničen boravak (boravišna titula trajni boravak – EU) i za dodjelu austrijskog državljanstva.

Da li moram da ispunim Sporazum o integraciji?

Osim pojedinih izuzetaka, **svi državljani trećih država**, koji se doseljavaju u Austriji, **moraju da ispune** modul 1 Sporazuma o integraciji u roku od dvije godine od prvog izdavanja dozvole za doseljenje. Ako ne možete da ispunite Sporazum o integraciji iz zbog posebnog razloga, kontaktirajte blagovremeno službu za doseljavanje, da bi podnijeli osnovan **zahtjev za odgodu**. U protivnom priete upravne kazne. U najgorem slučaju gubite pravo na boravak i morate se iseliti iz Austrije.

Također morate da zaista dovoljno dobro govorite njemački jezik! Dokaz o položenom ispitu njemačkog jezika nije zbog toga u svakom slučaju dovoljan dokaz. Služba smije da provjeri Vaše poznavanje jezika i da rješenjem utvrdi, da niste ispunili Sporazum o integraciji, ako Vaše poznavanje jezika (unatoč položenom ispitu) nije dovoljno.

Želim da se i moja porodica doseli

Doseljenje porodice državljana trećih država

Doseljenje porodice je ograničeno na atomsku porodicu. U **atomsku porodicu** se ubrajaju:

- bračni partner ili bračna partnerica – međutim tek od navršetka 21. godine života
- upisani partner ili upisana partnerica – međutim tek od navršetka 21. godine života
- nevjenčana, maloljetna djeca. Ovdje se ubrajaju usvojena djeca i pastorc.

Doselj enje porodice je u pravilu ograničeno kvotom. To znači, da godišnje postoji određeni broj mjesta u svakom saveznoj pokrajini. Opšti uslovi za izdavanje (vidi tačku 2.2.) moraju da budu ispunjeni.

Spajanje porodice za rođake osoba sa austrijskim državljanstvom.

Ovo doseljavanje je oslobođeno od ograničenja kvotom. Ako članovi **atomske porodice** ispunjavaju opšte uslove za izdavanje (vidi tačka 2.2.), isti dobivaju **boravišnu titulu kao član porodice**.

Ostali članovi porodice od Austrijanaca i Austrijanki dobivaju pod određenim uslovima jednu **dozvolu za doseljavanje član porodice**. Ovdje se ubrajaju na primjer roditelji, punoljetna djeca i djedovi i bake. Također se ovdje ubrajaju i životni partner/životna partnerica. Oni se pripadaju atomskoj porodici i moraju ispunjavati opšte uslove. Ova dozvola isključuje dozvolu za obavljanje djelatnosti. Obavezan uslov je da osoba koje podnosi zahtjev za sastavljanje izda jednu izjavu o odgovornosti (odgovornost za sve

troškove koji su povezani sa boravkom osobe koja se doseljava).

Doseljavanje porodice za članove porodice osoba koja imaju pravo slobode kretanja sa područja EEP-a i Švicarske

Ako su članovi porodice koji se naknadno doseljavaju državljani država članica EEP-a prostora ili Švicarci, za boravak koji traje duže od tri mjeseca moraju podnijeti zahtjev za potvrdu o prijavi.

Ako su članovi porodice državljani trećih država i ubrajaju se u krug **bližih članova porodice**, imaju pravo na doseljavanje u Austriju i dobivaju **boravišnu kartu**. Ista traje na period od pet godina. Nakon toga može se podnijeti zahtjev za **trajnu boravišnu kartu**. Bliži članovi porodice su na primjer bračni drug, djeca, kojima se osigurava izdržavanje (do 21. godine života) i roditelji, čije izdržavanje se osigurava.

Ostali članovi porodice mogu da dobiju **dozvolu za doseljavanje – član porodice** bez ograničenja kvote. Za to moraju da ispune opšte uslove za izdavanje.

Osoba koja spaja također mora podnijeti izjavu o odgovornosti (odgovornost za sve troškove povezane sa osobom koja im se pridružuje).

Želim da produžim svoju boravišnu titulu

Produženje Vaše boravišne titule moguće je najranije tri mjeseca prije isteka važnosti. Zahtjev morate obaviti da podnesete **blagovremeno prije isteka važnosti** stare titule. Zahtjev koji je podnijet nakon isteka važnosti boravišne titule važi kao prvi zahtjev. Isti morate ponovo da podnesete kod nadležnog austrijskog zastupništva (ambasada, generalni konzulat) u inostranstvu. Moguće je da jedan takav zahtjev podliježe ograničenu kvotom.

Kada dobivam pravo na neograničen boravak?

Možete da podnesete zahtjev za boravišnu titulu **trajni boravak – EU**, kada ispunjavate slijedeće uslove:

- U zadnjih pet godina imali ste neprekidno pravo na doseljavanje i
- ispunili ste modul 2 Sporazuma o integraciji.

Azilanti ili supsidijarni štitićenici

također imaju mogućnost da nakon isteka pet godina podnesu zahtjev za boravišnu titulu "Trajni boravak – EU".

Dok je nakon izdavanja ove boravišne titule pravo na boravak neograničeno, karta se mora produžavati svakih pet godina. Međutim, neograničeno pravo boravka može isteći, npr. ako ostanete izvan područja EGP-a duže od 12 mjeseci.

Da li mogu da promijenim svoju svrhu boravka?

Za vrijeme važenja Vaše boravišne titule, možete u zemlji da podnesete **zahtjev za promjenu svrhe**. Ako ispunjavate uslove, dobivate zahtijevanu boravišnu titulu.

Ako ne ispunjavate uslove, nećete da dobijete željenu boravišnu titulu. Međutim, to općenito nema utjecaja na vaše postojeće pravo boravka.

2.5. KRATKOROČNI BORAVAK U AUSTRIJI PREMA EU-KODEKSU O VIZAMA I ZAKONU O POLICIJI ZA STRANCE

Za samo privremeni boravak do maksimalno šest mjeseci državljani trećih država trebaju u pravilu **vizu**. Vizu

možete da dobijete kod austrijskih zastupništava u inostranstvu – to su austrijske ambasade ili konzulati. Izda-

vanje vize za **kratkoročne boravke** (npr. u turističke svrhe) do maksimalno šest mjeseci uređeno je u kodeksu za vize (**viza C**). Ovo je EU-pravilnik. Određene osobe – nezavisno od njihove domovine – oslobođene su od obaveze vize za turističke svrhe.

2.6. BORAVAK PREMA AZILANTSKIM PROPISIMA

Azil se odobrava ljudima, koji su **progonjeni** iz različitih razloga. Na primjer zbog svoje rase, religije, nacionalnosti, pripadnosti određenoj etničkoj ili socijalnoj grupi ili svog političkog uvjerenja. Međunarodno pravna osnova prava na azil je Ženevska konvencija o izbjeglicama. Kada ljudi u Austriji traže međunarodnu zaštitu, prvo podnesu zahtjev za azil. Savezna služba za strance i azil (Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl – BFA) odlučuje o ovom zahtjevu.

Ako postoje priznati razlozi za bijeg, ta osoba dobiva azil. Osoba dobiva status **“azilant”** i time je direktno ovlaštena za boravak u Austriji.

Status **“supsidijarni štíćenik”** postoji, kada se na jednu osobu ne odnose razlozi za bijeg, ali bi vraćanje osobe u zemlju porijekla značilo “realnu opasnost za njihov život i njihovu netaknutost”. Supsidijarni štíćenici dobivaju **pravo na ograničen boravak**. Ova dozvola za ograničen boravak mora se **blagovremeno produžiti** kod BFA.

Za određene djelatnosti (prije svega za **sezonsku radnu snagu**) može se izdati viza za boravak (**viza D**). Propisi za to nalaze se u Zakonu o policiji za strance (Fremdenpolizeigesetz – FPG).

Ako se nijedna od dvije opcije ne primjenjuje, sljedeće pravo boravka prema zakonu o azilu dostupno je pod određenim uslovima:

“Dozvola za boravak plus”:

Može se boraviti i raditi u Austriji. Dozvola za boravak važi jednu godinu i ne može da se produžuje. Nakon toga moguća je boravišna titula prema Zakonu o doseljenju i boravku. To je “crveno-bijelo-crveno-karta plus” („Rot-Weiß-Rot-Karte plus“) ili dozvola za doseljenje.

Zahtjev za izdavanje boravišne dozvole u skladu sa Zakonom o naselju i boravku mora se podnijeti nadležnom tijelu za naseljavanje (vidi tačku 2.3.) prije isteka roka važenja boravišne dozvole.

“Dozvola za boravak”:

Može se boraviti i raditi u Austriji, ako imate dozvolu prema Zakonu o zaposlenju stranaca. Dozvola za boravak važi za jednu godinu i ne može se produžiti. Nakon toga moguća je bora-

višna titula prema Zakonu o doseljenju i boravku. To je "crveno-bijelo-crveno-karta plus" (Rot-Weiß-Rot-Karte plus) ili dozvola za doseljenje.

"Dozvola za boravak posebna zaštita":

Može se boraviti i raditi u Austriji, ako imate dozvolu prema Zakonu o zaposlenju stranaca. Dozvola za boravak važi za jednu godinu i može se produžiti.

Ako protiv osobe postoji važeća odluka o vraćanju nazad, nije dozvoljeno izdavanje boravišne titule. Odluka o vraćanju nazad znači da osoba mora da napusti Austriju, neku drugu zemlju članicu EU ili Švicarsku.

Dalje informacije o azilantskom postupku i uslovima za dozvolu za boravak pronaći ćete online na: www.bfa.gv.at

INFORMACIJE

- Okružna kapetanija (Bezirkshauptmannschaft – BH): boravišni predmeti, str. 73
- Gradski magistrat Innsbruck (Stadtmagistrat Innsbruck): boravišni predmeti, str. 99
- Centar za migrante i migrantice u Tirolu (Zentrum für MigrantInnen in Tirol – ZeMiT): pomoć, savjetovanje i informacije, str. 104

POMOĆNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.bfa.gv.at (Informacije o azilantskom postupku i dozvolama boravka)
 - www.oesterreich.gv.at (Informacije o Saveznoj vladi)
 - www.tiroler-rak.at (Advokatska komora Tirola [Tiroler Rechtsanwaltskammer]: početni kontakt kod pravnih pitanja)
 - www.migration.gv.at (Ured za informisanje Savezne vlade)
 - www.integrationsfonds.at (Austrijski integracioni fondovi [Österreichischer Integrationsfonds]: savjetovanje i informacija, primjena Sporazuma o integraciji, integracija priznatih izbjeglica)
 - www.deserteursberatung.at (Savjetovanje za dezertere i izbjeglice Beč [Deserteurs- und Flüchtlingsberatung Wien]: savjetovanje kod problema stranaca i azilanata)
-

3. DODJELA DRŽAVLJANSTVA

Austrijsko državljanstvo može se steći **porijeklom, utvrđivanjem ili dodjelom**. Državljanstvo se stiče porijeklom sa rođenjem, kada barem jedan roditelj posjeduje austrijsko državljanstvo. Utvrđivanje državljanstva može da se izvede u posebnim slučajevima.

Za dodjelu državljanstva morate da podnesete jedan **zahtjev** i da ispunite određene zakonske uslove. Bračni

drug i djeca mogu da budu uključeni u postupak. Za to se mora podnijeti dodatni zahtjev za **proširenje** dodjele.

U daljem tekstu pružamo Vam opšti pregled nad postupkom za dodjelu državljanstva. Detalje nećemo razmatrati zbog mnogih posebnih odredbi. Tačne informacije dobićete kod odjela za državljanstva.

3.1. DODJELA DRŽAVLJANSTVA – USLOVI ZA DODJELU DRŽAVLJANSTVA

Da bi se mogao podnijeti zahtjev za dodjelu državljanstva, moraju da budu ispunjeni slijedeći **uslovi**:

- U Austriji ste legalno živjeli najmanje deset godina, uključujući pet godina
- dozvole za naseljavanje. U nekim slučajevima dovoljan je zakoniti boravak u trajanju od šest godina. Ovo se, na primjer, odnosi na osobe koje su rođene u Austriji ili na osobe sa posebno dobrim znanjem njemačkog jezika (na nivou B2 GERS).
- **Niste sudski kažnjavani**, ne vodi se sudski krivični postupak protiv Vas i niste počinili teške upravne prestupe.
- Priznajete **osnovne vrijednosti** jedne evropske demokratske države i njenog društva. Imate pozitivan stav prema Republici Austriji.
- Vaše **životno izdržavanje** je osigurano i prije podnošenja zahtjeva niste primali minimalno osiguranje.
- Odričete se svog **dosadašnjeg državljanstva**.
- Vladate **njemačkim jezikom** na nivou B1 Evropskog referentnog okvira za jezike.
- Poznajete **demokratsko uređenje** Austrije. Osim toga poznajete historiju Austrije i Tirola. Ova znanja morate da dokažete u jednom testu, ako nemate austrijsku školsku diplomu.

3.2. PODNOŠENJE ZAHTEVA I UPITI

Nakon **prvog razgovora**, koji služi Vašem savjetovanju i razjašnjenju činjeničnog stanja, Vi podnosite zahtjev. Jedan takav prvi razgovor nije uvijek potreban! Molimo da za to dogovorite telefonski jedan termin.

Odjel za državljanstvo provodi nakon podnošenja zahtjeva kod različitih

službi **upite**. Tako se na primjer u istraživanja uključuju Pokrajinska policijska direkcija Tirola, Savezna služba za strance i azil (Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl) i Odjel za socijalna pitanja pokrajine Tirol (Abteilung Soziales des Landes Tirol).

3.3. GARANCIJA

Kada su upiti završeni i kada je ocjena pozitivna, sa rješenjem Vam se **garantuje dodjela** državljanstva. Ovo treba da Vam pruži mogućnost, da istupite iz svog dosadašnjeg državljanstva. Za to imate vremena najviše **dvije godine**. Kada predočite dokaz, da ste otpušteni iz svog dosadašnjeg državljanstva, slijedi dodjela austrijskog državljanstva.

Ako tek nakon dodjele možete da se odreknete svog ranijeg državljanstva, ne dobivate rješenje o garanciji, već morate da Vaš **otпуст dokažete** u roku od dvije godine od dodjele. Otpust iz ranijeg državljanstva se u ovom slučaju tačno nadgleda. Ako na vrijeme ne dostavite dokaz o otkazu, morat će vam biti oduzeto austrijsko državljanstvo.

3.4. TROŠKOVI I DODJELA

Takse i upravni troškovi plaćaju se na kraju postupka. Dodjela državljanstva održava se **svečanom okviru**.

Tamo će da Vam se uruči rješenje i od tog trenutka ste Austrijanka ili Austrijanac.

3.5. DVOSTRUKO DRŽAVLJANSTVO I GUBITAK AUSTRIJSKOG DRŽAVLJANSTVA

Dvostruka državljanstva u principu **nisu dozvoljena**. Kada dobijete austrijsko državljanstvo dodjelom, **ne smijete ponovo da preuzmete** svoje

ranije državljanstvo. Ako unatoč tome ponovo preuzmete svoje ranije državljanstvo, automatski se **gasi** austrijsko državljanstvo.

INFORMACIJE

- Odjel za državljanstva (Abteilung Staatsbürgerschaft): predmeti državljanstva, bračnih stanja i stranaca, str. 68

INFORMACIJE O SLUŽBENIM KANALIMA NA INTERNETU:

- www.help.gv.at

4. POSAO

Zakon o zapošljavanju stranaca (Ausländerbeschäftigungsgesetz – AuslBG) reguliše nesamostalno zapošljavanje stranih državljana. U to spadaju:

- radni odnosi slični zaposlenicima
- zapošljavanje u okviru obrazovnog odnosa
- stranci i strankinje, koje je njihovo preduzeće poslalo na rad

Izuzeti iz Zakona o zapošljavanju stranaca (AuslBG) su:

- priznate izbjeglice i članovi njihovih porodica
- subsidijarni štitenici i članovi njihovih porodica
- švicarski državljani i članovi njihovih porodica
- državljani država EEP-a i Evropske unije i članovi njihovih porodica
- članovi porodice austrijskih državljana i državljanke

PAŽNJA: Članovi porodice su supružnici kao i upisani partneri ili partnerice. Takođe tu spadaju njihova maloljetna i nevjenčana djeca.

Dodatno su izuzeti:

- strani dopisnici i dopisnice
- posebni menadžeri i naučnici. Tu spadaju i članovi njihovih porodica.
- dušobrižnici

- osobe u diplomatskim ili poslovno-konzularnim zastupništvima

PAŽNJA: Hrvatski državljani **nisu** izuzeti iz Zakona o zapošljavanju stranaca (AuslBG) na osnovu prelaznog roka do 30.06.2020.g.

Neograničen pristup radnom tržištu

prema Zakonu o zapošljavanju stranaca imaju državljani trećih država, koji raspolažu jednom od sljedećih boravišnih titula:

- “Trajni boravak-EU”
- “Trajni boravak – Član porodice”
- Karta “Rot-Weiß-Rot plus” (Rot-Weiß-Rot-Karte plus)
- “Boravišna dozvola plus”

Državljanima trećih država takođe imaju neograničen pristup radnom tržištu. Ovo ipak važi samo ako imaju boravišnu kartu ili trajnu boravišnu kartu.

Doseljavanje za posebno visoko kvalifikovane (§ 12 AuslBG Zakona o zapošljavanju stranaca), stručnjake u poslovima sa manjkom radne snage (§ 12 a AuslBG Zakona o zapošljavanju stranaca), ostalu ključnu radnu snagu i studentske apsolvente (§ 12 b AuslBG Zakona o zapošljavanju stranaca) i “Plava karta EU” (§ 12 c AuslBG Zakona o zapošljavanju stranaca)

Za odobrenje **posebno visoko kvalifikovanih osoba, stručnjaka u poslovima sa manjkom radne snage**

i **ostale ključne radne snage** postoji sistem prikupljanja poena. Sljedeći kriteriji utiču na sistem prikupljanja poena:

- kvalifikacija
- poslovno iskustvo koje odgovara obrazovanju
- poznavanje jezika
- starost

Posebno visoko kvalifikovane osobe

imaju mogućnost da dođu u Austriju, bez konkretne ponude za posao. U austrijskom zastupništvu u inostranstvu nakon pozitivne procjene dobijaju boravišnu vizu. Ova boravišna viza je ograničena na 6 mjeseci i služi traženju posla u Austriji. Pri ulasku u zemlju bez vize možete direktno podnijeti zahtjev za kartu "Rot-Weiß-Rot" (Rot-Weiß-Rot-Karte). Tada vam više nije potrebna viza za traženje posla.

Odredba o stručnjacima definiše i određuje poslove sa manjkom radne snage u Austriji. **Kao stručnjak u poslu sa manjkom radne snage** svake godine do 5. novembra možete podnijeti zahtjev.

Potrebni preduslovi su sljedeći:

- minimalni broj poena potreban prema gore navedenom sistemu za prikupljanje poena
- zaposleni moraju primati minimalnu platu zagarantovanu kolektivnim ugovorom

Za **studijske apsolvante i apsolventkinje** otpada ocjena putem sistema za prikupljanje poena. Isto važi za **kandidate i kandidatkinje za "Plavu kartu EU"**. Namjeravano zaposlenje ipak mora odgovarati obrazovanju.

Studijski apsolvanti i apsolventkinje smiju nakon završetka studija ostati dodatnih šest mjeseci u Austriji. U roku ovih 6 mjeseci smiju podnijeti zahtjev za kartu "Rot-Weiß-Rot" (Rot-Weiß-Rot-Karte).

Pri doseljavanju koje podliježe kriterijima imajte u vidu sljedeće:

- Karta "Rot-Weiß-Rot" važi 24 mjeseci
- Ona je vezana za jednog poslodavca ili poslodavku

Ako nakon 24 mjeseci postoje preduslovi za produženje, dobijate kartu "Rot-Weiß-Rot plus" (Rot-Weiß-Rot-Karte plus). Ona vam omogućava neograničen pristup radnom tržištu.

4.1. DOZVOLA ZA RAD (§ 4 AUSLGBG ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA)

Ako sa boravišnom dozvolom ili dozvolom za doseljavanje automatski ne smijete raditi u Austriji, potrebna vam je dozvola za rad.

Nju možete zatražiti u Strukovnom centru za strance (Ausländerfachzentrum – AFZ) Službe za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice – AMS).

PAŽNJA: EU sa Turskom posjeduje Sporazum o pridruživanju. Zbog toga zaposleni iz Turske imaju posebna prava prema Zakonu o zapošljavanju stranaca (AuslBG) i prema Zakonu o doseljavanju i boravku (NAG). Obratite se vezano za to odgovarajućem pravnom savjetovalištu!

Ako želite podnijeti zahtjev za dozvolu za rad, imajte sljedeće u vidu:

- Dozvola za rad je vezana za određeno radno mjesto.
- Dozvola za rad je vezana za jednog poslodavca ili poslodavku.
- Samo budući poslodavac ili poslodavka mogu zatražiti dozvolu za rad.
- Dozvola za rad važi maksimalno 12 mjeseci.

4.2. IMATE DOZVOLU ZA RAD ALI NEMATE POSAO?

Priznavanje kvalifikacija stečenih u inostranstvu

U Austriji živi mnogo dobro obrazovanih osoba sa doseljeničkim korijenima. Koje diplome i kvalifikacije Austrija priznaje je nažalost često preslabo poznato. Savjetovalište za osobe sa kvalifikacijama stečenim u inostranstvu (AST Tirol, vidjeti *Mjesto prvog kontakta za priznavanje kvalifikacija Tirol (Anlaufstelle Anerkennung Tirol – AST Tirol)*, str. 70) informiše vas i savjetuje o vašim mogućnostima radnom tržištu.

Potruga za raspisanim radnim mjestima

Tražite posao? Ovdje možete naći ponude za posao:

- novine ("konkursi za poslove")
- Internet (na primjer E-Jobroom na adresi: www.ams.at)

- Služba za zapošljavanje (AMS – Arbeitsmarktservice)
 - oglasi u prodavnicama
 - preporuke prijatelja ili poznanika
 - preduzeća koja iznajmljuju osoblje
- Otkrili ste zanimljiv konkurs za posao? Onda se prijavite! Najčešće se pismeno morate prijaviti za raspisano radno mjesto. U osnovi je ipak moguća i lična ili telefonska prijava.

Pismena prijava za posao sadrži:

- motivaciono pismo
- životopis
- školske i službene svjedodžbe
- ostale relevantne certifikate

Po pravilu konkurs za posao tačno navodi, koje dokumente je potrebno priložiti motivacionom pismu. Uz malo sreće preduzeće će vas pozvati na razgovor za posao. Nažalost ponekad se dešava, da nećete dobiti odgovor

na vašu prijavu. Ne dozvolite da vas to obeshrabri!

Postanite sami aktivni

Koristite sve kontakte u vašem privatnom krugu. Recite vašem krugu

poznanika da tražite posao. Jer mnoga slobodna radna mjesta nisu poznata Službi za zapošljavanje (AMS). Osim toga, uvijek možete poslati samoinicijativne prijave za posao preduzećima, u kojima biste rado radili.

4.3. PRONAŠLI STE POSAO – OČEKIVANJA VAŠEG POSLODAVCA ILI POSLODAVKE

- Tačnost
- Pouzdanost: nazovite pravovremeno, ako iz nekog razloga ne možete doći na posao.
- U slučaju bolesti: neka vam lječnik ili lječnica potvrde da ste bolesni.
- Ponašanje prema nadređenima: Poštujte upute vaših nadređenih. Ako to nekad ne možete, razgovarajte o tome sa vašim nadređenim!

4.4. DOPLATAK ZA KURSEVE (BILDUNGSGELD UPDATE)

Pokrajina Tirol potiče mjere za poboljšanje poslovnih kvalifikacija. Neovisno o vašem državljanstvu možete za dalje obrazovanje zatražiti doplatu za kurseve "Bildungsgeld update". Radi

tačnijih informacija obratite se ustanovi za dalje obrazovanje i odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit).

4.5. BONUS ZA DALJE OBRAZOVANJE TIROL (WEITERBILDUNGSBONUS TIROL)

Ako želite da steknete kvalifikaciju ili da naknadno završite za neko zanimanje, pokrajina Tirol Vas podržava sa bonusom za dalje obrazovanje. Obratite se prvo priznatom savjetovalištu za obrazovanje i zanimanja, koje će Vas besplatno savjetovati.

Uz podršku savjetnika/ce podnesite zahtjev za podršku kod odjeljenja za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit).

Lista savjetovališta nalazi se na:
www.tirol.gv.at/weiterbildungsbonus.

4.6. ŠTA DA RADIM KADA SE ZAVRŠI MOJ RADNI ODNOS? (KOD DAVANJA OTKAZA, OTPUŠTANJA ...)

Prijava u Službi za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice – AMS) – novac za nezaposlene

Ako ste duže vrijeme bili zaposleni, istovremeno ste plaćali doprinos za osiguranje nezaposlenih. Pod određenim uslovima imate pravo na novac za nezaposlene. Dodatne informacije možete dobiti u Službi za zapošlja-

vanje (Arbeitsmarktservice – AMS). Uz prijavu u Službi za zapošljavanje (AMS) morate aktivno tražiti posao i prijavljivati se za odgovarajuće ponude za posao. Služba za zapošljavanje (AMS) vas podržava pri posredovanju na otvorena radna mjesta. Osim toga Služba AMS vam služi kao mjesto informisanja vezano za pitanja kvalifikacija.

4.7. OSJEĆATE DA VAS SE DISKRIMINIRA NA RADNOM MJESTU?

Osjećate se prikraćenim u vašem preduzeću zbog:

- etničke pripadnosti?
- spola?
- religije odnosno pogleda na svijet?
- starosne dobi?
- vaše seksualne orijentacije?

Kontaktirajte Radničku komoru (Arbeiterkammer) ili Odvjetništvo za jednak tretman (Gleichbehandlungs-anwaltschaft). Tamo ćete dobiti savjete i podršku. Dodatne informacije na temu diskriminacije možete pronaći u poglavlju 10.3. *Rasizam i diskriminacija*, str. 56.

INFORMACIJE

- AST (ZeMiT): Savjetovalište za priznavanje kvalifikacija stečenih u inostranstvu, vidjeti Mjesto prvog kontakta za priznavanje kvalifikacija Tiroi (Anlaufstelle Anerkennung Tiroi), str. 70
- Radnička komora Tiroi (Arbeiterkammer Tiroi – AK), Savjetovalište za radno-pravna pitanja, str. 71
- Novac za obrazovanje, doplatak za obrazovanje, str. 66
- Služba za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice – AMS): posredovanje, savjetovanje

i informacije za osobe koje traže posao str. 66

- Poslovni informativni centar Privredne komore Tiroi (BIZ – Berufsinformationszentrum der Wirtschaftskammer Tiroi), str. 75

- Odjeljenje za društvo i rad – Područje promocije tržišta rada: dodatak za obrazovanje, grantovi za obrazovanje, podrška za troškove kursa, str. 85
 - Odvjetništvo za jednak tretman (Gleichbehandlungsanwaltschaft): savjetovanje i podrška osoba, koje se osjećaju diskriminirane u smislu Zakona o jednakom tretmanu (Gleichbehandlungsgesetz), str. 85
 - innovia: Savjetovanje za obrazovanje i zanat, Koučig mladih. str. 87
 - Austrijski savez sindikata (Österreichischer Gewerkschaftsbund – ÖGB): zastupanje interesa nesamostalnih zaposlenih, osoba koje se obrazuju, nezaposlenih kao i penzionera i penzionerki, str. 93
 - Centar za doseljenike/ce Tirol (Zentrum für MigrantInnen in Tirol – ZeMiT): pomoć, savjetovanje i informacije, str. 104
-

5. STANOVANJE

5.1. PRIJAVA I PROMJENA MJESTA BORAVKA

Kada se preselite u Austriju, morate se prijaviti. Prijava se vrši kod zadužene opštinske službe ili gradskog

magistrata. Tamo ćete dobiti potrebni formular za izdavanje potvrde o prijavi i dalje informacije.

5.2. TROŠKOVI STANOVANJA

Ko unajmi stan, mora mjesečno plaćati dogovorenu kiriju. Dodatno plaćaju se troškovi stanovanja. U to na primjer spadaju troškovi za vodu, troškovi dimnjačara i troškovi za zbrinjavanje otpada. Takođe troškovi grijanja i struje morate dodatno platiti.

5.3. ZBRINJAVANJE OTPADA

Kako se okolina ne bi bespotrebno opterećivala, u Tirolu se smeće odvaja. Materijali, kao što su pakovanja ili papir, se mogu dalje prerađivati. Tako iz toga nastaju novi proizvodi i izbjegava se puno otpada. Zbog toga

najčešće postoje odvojeni spremnici ili skupljališta za različite vrste otpada. U zgradama i stambenim kompleksima postoji kućni red. On reguliše zbrinjavanje otpada, čišćenje zgrade ili korištenje zajedničkih prostora.

5.4. SAVJETOVANJE

Imate pitanja vezanih za pravo unajmljivanja ili vaš ugovor o najmu? Obratite se sljedećim ustanovama: Udruženje za zaštitu podstanara

(Mietschutzvereinigung), Savez za zaštitu podstanara (Mieterschutzverband) ili Radnička komora (Arbeiterkammer – AK).

5.5. FINANSIJSKA POMOĆ

Ako je prihod porodice vrlo nizak, u oblasti stanovanja postoji nekoliko mogućnosti za pomoć. Ponude su u različitim opštinama vrlo različite i protežu se od doplataka za kiriju

do povoljnih socijalnih stanova. Za ovu pomoć najčešće važe određeni preduslovi. Bliže informacije vezane za to možete dobiti u vašoj opštinskoj službi odnosno gradskom magistratu.

INFORMACIJE I SAVJETOVANJE

- Radnička komora Tiro (Arbeiterkammer Tiro – AK): savjetovanje vezano za pravo stanovanja i unajmljivanja, str. 71
- Opštinska služba opštine u kojoj boravite (Gemeindeamt der Wohnsitzgemeinde [Meldeamt])
- Udruženje podstanara Austrija – Pokrajinski ured Tiro (Mietervereinigung Österreich – Landesstelle Tiro): savjetovanje vezano za sva pitanja stanovanja, str. 91

- Savez za zaštitu podstanara Austrija – Pokrajinski savez Tiro (Mieterschutzverband Österreichs – Landesverband Tiro): pomoć pri problemima vezanim za stanovanje, str. 91
 - Gradski magistrat Innsbruck – Organ za prijavu i stanovništvo (Stadtmagistrat Innsbruck – Melde- und Einwohnerwesen): prijave boravišta, doplatak za kiriju, str. 99
 - Centar za doseljenike/ce Tiro (Zentrum für MigrantInnen in Tiro – ZeMiT), savjetovanje i informacije, str. 104
-

6. KURSEVI NJEMAČKOG JEZIKA

Poznavanje njemačkog jezika olakšava život u Austriji. Jezik pomaže pri traženju posla, kupovini ili posjeti liječniku. Njemački jezik je također važan pri kontaktu sa austrijskim stanovništvom i organima. Njemački ćete najbolje naučiti ako dođete u kontakt sa austrijskim stanovništvom. U idealnom slučaju ćete posjećivati

kurs njemačkog jezika. U Tirolu postoje mnogi različiti ponuđači kurseva njemačkog jezika.

PAŽNJA: Morate ispuniti Sporazum o integraciji? Prvo se raspitajte da li dati kurs za to važi. Ovo je bitno za ispit i djelimično pokrivanje troškova.

6.1. GDJE MOGU DOBITI INFORMACIJE O KURSEVIMA NJEMAČKOG JEZIKA?

Odjeljenje za društvo i rad Abteilung Gesellschaft und Arbeit

Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) pokrajine Tirolo nudi opšte informacije o ponuđačima kurseva njemačkog jezika kao i mogućnosti finansijske podrške. U cijelom Tirolu različite javne i privatne ustanove nude kurseve njemačkog

jezika. Informišite se direktno kod ustanove koja nudi kurseve, da li je taj kurs njemačkog jezika pogodan za vas. Veći instituti nude također testove razredbe, tako da možete posjećivati za vas odgovarajući kurs. Takođe postoje kursevi alfabetizacije. Popis ponuđača kurseva možete pronaći na kraju odjeljka.

6.2. GDJE MOGU DOBITI FINANSIJSKU POMOĆ?

Nivo saveza

Österreichischer Integrationsfonds – ÖIF (Austrijski integracijski fond)

Austrijski integracijski fond je fond republike Austrije. On podržava doseljenike u procesu integracije u Austriji. ÖIF posjeduje šest centara za integraciju u Austriji. Jedan od njih je u Innsbrucku. Osim toga postoji nekoliko takozvanih "šaltera

dobrodošlice" („Welcome Desks“) u različitim tirolskim regijama. Oni nude savjetovanje u oblastima jezika, obrazovanja i posla. Dodatno, ÖIF potiče mjere jezičke integracije pod određenim uslovima.

Sporazum o integraciji

Sporazum o integraciji (IV 2011) se tiče državljana trećih država, koji

su **nakon** 30. juna 2011. g. došli u Austriju. Potpisivanjem sporazuma IV 2011 obavezujete se da ćete dokazati poznavanje njemačkog jezika na nivou A2 u roku od 2 godine (Modul 1). Nakon potpisivanja Sporazuma o integraciji dobijate **plavi državni bon ("blauer Bundesgutschein")** (NOVI Sporazum o integraciji). Sa ovim bonom možete dobiti povrat troškova za kurs njemačkog jezika za integraciju u visini do 750,- €.

Širom Austrije možete pronaći ponude kurseva njemačkog jezika i ispite kursnih instituta certificiranih od strane ÖIF-a. Postoje informacije na internetu: sprachportal.integrationsfonds.at

Uslovi za povrat troškova

Jedan dio troškova vam se vraća, ako ste u roku od 18 mjeseci:

- posjećivali kurs njemačkog jezika certificiranog od strane ÖIF-a
- položili ispit njemačkog jezika certificiranog od strane ÖIF-a. Ovo se tiče novog ÖIF-testa na nivou A2 ili DTÖ-testa njemačkog jezika za Austriju (na nivou A2 ili B1).

Takođe možete koristiti druge priznate testove za ispunjavanje Sporazuma o integraciji (na primjer "Österreichisches Sprachdiplom Deutsch" – "Austrijska jezička diploma za njemački jezik"). U tom slučaju ipak otpada državna finansijska pomoć.

Radi povrata troškova, predajte vaš bon i dokaz o položenom ispitu fondu ÖIF. Navedite takođe podatke o vašem bankovnom računu. ÖIF provjerava vaše navode i uplaćuje troškove na vaš konto.

PAŽNJA: Neovisno o finansijskoj pomoći obavezni ste da ispunite Sporazum o integraciji u roku od **2 godine!** (Obavezno obratite pažnju na tačku *Moram li da ispunim Sporazum o integraciji?*, str. 10)

Pokrajina Tirol

Abteilung Gesellschaft und Arbeit Odjeljenje za društvo i rad

Ako niste obavezni da ispunite Sporazum o integraciji, moguće je da dobijete finansijsku pomoć pokrajine Tirol.

Preduslovi:

- trajno i legalno nastanjeni u Tirolu
- nezaposleni
- stariji od 15 godina

Obim pomoći: oko 50 % troškova kursa

Abteilung Gesellschaft und Arbeit Odjeljenje za društvo i rad

Dodatak za obrazovanje-update

Pomoć za kurseve njemačkog jezika u okviru programa **update** je takođe moguća i za **zaposlene doseljenike**. Radi detaljnijih informacija vidjeti *Doplatak za kurseve "Bildungsgeld*

update”, str. 21. Glavno mjesto prebivališta ili mjesto zaposlenja mora biti u Tirolu. Imajte u vidu tačne smjernice za mogućnosti povrata troškova.

Obim pomoći: oko 30 % troškova kursa.

NAPOMENA: Za dobijanje pomoći nije potrebno austrijsko državljanstvo. Dalje informacije o tome možete dobiti u u odjeljenju za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) (program **update**): www.mein-update.at.

Služba za zapošljavanje Tirol (Arbeitsmarktservice Tirol – AMS)

Doseljenici sa glavnim prebivalištem u Tirolu, koji

- su prijavljeni kao nezaposleni ili kao osobe koje traže posao u Službi za zapošljavanje (AMS) i koji
 - su na osnovu svoga prijašnjeg rada stekli pravo na novac za nezaposlene,
- mogu od Službe za zapošljavanje (AMS) pod određenim uslovima dobiti pomoć. Tačnije informacije možete dobiti u Službi za zapošljavanje (AMS).

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU:

- sprachportal.integrationfonds.at
(besplatne online vježbe, materijal za učenje koji se može preuzeti, video i audio

zapisi sa vježbama za samostalno učenje njemačkog jezika)

INFORMACIJE

Finansijska pomoć:

- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit), str. 66
- Služba za zapošljavanje (Arbeitsmarkt-service – AMS), str. 66

Kursevi njemačkog jezika:

- Alevitska vjerska zajednica Tirol (Alevitische Glaubensgemeinschaft Tirol), str. 65
- Institut za poslovno obrazovanje (Berufsförderungsinstitut – BFI Tirol), str. 73
- Forum za obrazovanje – Institut dr. Rampitsch (Bildungsforum – Institut Dr. Rampitsch), str. 74
- Škole za odrasle Tiroloskog foruma za obrazovanje (Erwachsenenschulen des Tiroler Bildungsforums), str. 99
- Žene iz cijelog svijeta (Frauen aus allen Ländern), str. 84

- Jezička škola Inlingua (Inlingua Sprachschule), str. 86
- Međunarodni jezički centar Univerziteta Innsbruck (Internationales Sprachenzentrum der Universität Innsbruck – ISI), str. 88
- Austrijski integracijski fond (Österreichischer Integrationsfonds), str. 93
- Jezički otok (Sprachinsel) (za djecu i mlade), str. 98
- Udruženje Multikulturell (Verein Multikulturell), str. 102
- Udruženje Sprachraum (Verein Sprachraum), str. 102
- Narodna škola Tirol (Volkshochschule Tirol – VHS), str. 103
- Institut za poticanje privrede Tirol (Wirtschaftsförderungsinstitut Tirol – WIFI), str. 103

PAŽNJA: Sve ustanove ne nude kurseve njemačkog jezika, koji važe za ispunjenje Sporazuma o integraciji. Na online jezičkom portalu ÖIF-a možete pronaći sve adrese ustanova u Tirolu, kod kojih možete posjećivati kurseve za Sporazum o integraciji: sprachportal.integrationsfonds.at

NAPOMENA: U telefonskom imeniku kao i na Internetu možete pronaći

adrese ponuđača kurseva njemačkog jezika. Aktuelni popis ponuđača njemačkog jezika možete dobiti u odjeljenju za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) pokrajine Tirol.

7. OBRAZOVANJE

Na sljedećim stranicama ćete dobiti pregled obrazovnog sistema u Austriji. Kada se upoznate sa ovim sistemom, bolje možete uređivati školski odgoj vaše djece. Osim toga saznajete, gdje se sami dalje možete obrazovati.

7.1. PRIJE ŠKOLE – JASLICE I OBDANIŠTA

Već i za malu djecu postoje ustanove, u kojima kroz igru mogu učiti njemački jezik. Tamo vaše dijete već prije polaska u školu može doći u dodir sa njemačkim jezikom i austrijskom djecom.

Jaslice: za djecu do 3 godine

Obdanište: za djecu starosne dobi između 3 i 6 godina. Obdanište je važna priprema za školu ponajviše za djecu čiji maternji jezik nije njemački.

NAPOMENA: Poludnevna posjeta obdaništa je u Tirolu besplatna za djecu starosne dobi od 4 do 6 godina.

O najbližoj ustanovi za brigu o djeci informiše vas:

- Odjeljenje za osnovno i opće obrazovanje (Abteilung Elementarbildung

und allgemeines Bildungswesen), str. 74

- Odjeljenje za društvo i rad Tirolske (Abteilung Gesellschaft und Arbeit des Landes Tirol), str. 67
- Opštinska služba odnosno magistrat – Referat za škole/obdaništa (Gemeindeamt bzw. Magistrat – Referat Schule/Kindergarten)

Popis obdaništa, vrtića i jaslica možete preuzeti ovdje: www.tirol.gv.at/elementarbildung

7.2. OBAVEZA ŠKOLOVANJA U AUSTRIJI

U Austriji sva djeca starosne dobi od 6 do 15 godina moraju ići u školu. Izuzeta su djeca, koja se kraće od jed-

nog semestra nalaze u Austriji. Nakon 9. razreda u Austriji se završava obaveza školovanja. Posjeta javnih škola je

besplatna, za privatne škole se mora plaćati školarina. Vaše dijete mora redovno i tačno posjećivati školu. Staratelji su odgovorni za to. Dijete

smije izostati iz škole, samo kada je bolesno. U ovom slučaju školi morate javiti izostanak.

7.3. PRAVCI OBRAZOVANJA U AUSTRIJI

Austrija posjeduje vrlo raščlanjen sistem obrazovanja. Grafika na str. 32 pruža dobar pregled.

Nakon osnovne škole djeci na raspolaganju stoje dva školska pravca:

- posjeta Nove srednje škole (Neue Mittelschule – **NMS**), (prije “Glavna škola” [“Hauptschule”]) ili
- posjeta opšte-obrazovne više škole (**AHS**, gimnazija).

Nova srednja škola (Neue Mittelschule) traje 4 godine. Nakon 8. razreda postoje sljedeće mogućnosti: Planira li se početak strukovne obuke ili postoji interes za školom za dalje obrazovanje?

Ako vaše dijete želi da ide na strukovnu obuku, ono može nakon Nove srednje škole posjećivati jednogodišnju **Politehničku školu (Polytechnische Schule)**. Time stiče preduslove za strukovno obrazovanje u nekom preduzeću ili **Strukovnoj školi (Berufsschule)**. Ovisno o nadarenosti i sklonostima vaše dijete može takođe nastaviti školovanje u jednoj od škola za dalje obrazovanje:

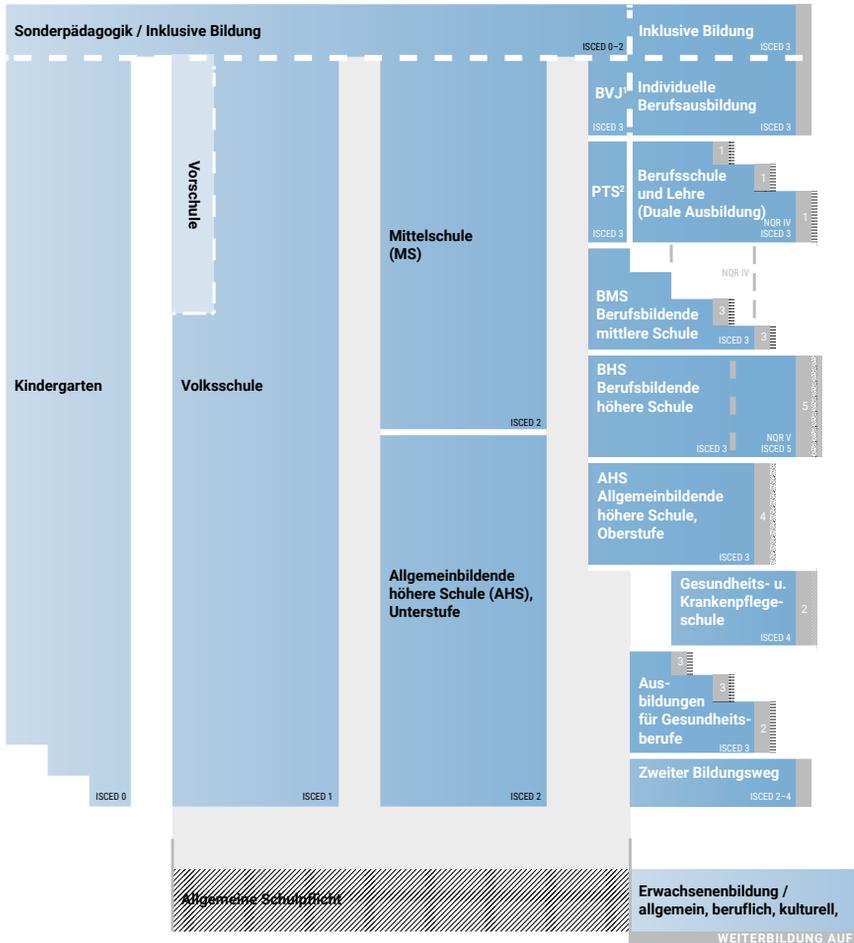
- u višim razredima neke **opšte-obrazovne više škole** (završni razredi gimnazije [Oberstufengymnasium]) ili

- u nekoj **strukovno-obrazovnoj srednjoj ili višoj školi** (BMS ili BHS).

Opšte-obrazovna viša škola (gimnazija [Gymnasium]) traje 8 godina.

Nakon četvrtog razreda moguće je prelazak u strukovno-obrazovnu srednju ili višu školu. Opšte-obrazovne više škole kao i strukovno-obrazovne više škole se zaključuju **ispitom zrelosti**. Ispit zrelosti se u Austriji naziva matura (Matura). Sa maturom (Matura) vaše dijete može studirati na univerzitetu ili strukovnoj visokoj školi.

Imate još pitanja o pravcima obrazovanja ili problemima u školi? Uprava za obrazovanje za Tirol (Bildungsdirektion für Tirol) rado savjetuje roditelje i učenike ili učenice čiji maternji jezik nije njemački (vidjeti str. 74). Tamo možete takođe dobiti brošure na različitim jezicima.

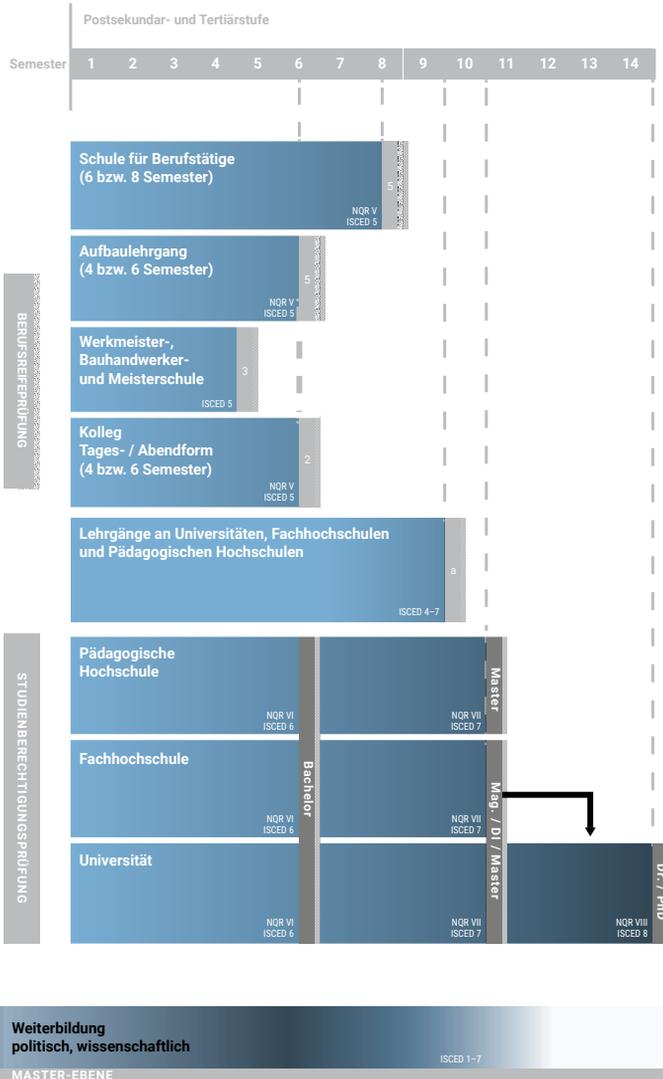

Legende des Bildungssystems

- 1 Lehrabschlussprüfung (LAP)
- 2 Diplomprüfung
- 3 Abschlussprüfung
- 4 Reifeprüfung
- 5 Reife- u. Diplomprüfung

6 Zulassung zu weiterführenden Studien nach Entscheid im Einzelfall

7 Berufliche Erstqualifikation

Allgemeiner Hochschulzugang

Höhere Berufsqualifikation

¹ Berufsvorbereitungsjahr
² Polytechnische Schule

ISCED = International Standard Classification of Education 2011

NQR = Nationaler Qualifikationsrahmen
National Qualification Framework

7.4. POTREBA ZA SPECIJALNIM PEDAGOŠKIM POTICANJEM

Ako vaše dijete posjeduje neku vrstu invalidnosti, možete zatražiti "potrebu za specijalnim pedagoškim poticanjem" („sonderpädagogischer Förderbedarf“). Ako školski organ utvrdi ovu potrebu, postoje dvije mogućnosti: Prvo, vaše dijete može posjećivati opštu školu sa odgovarajućim mjerama podrške. U ovom slučaju postoji osoblje za podršku, koje se posebno brine za potrebe vašeg djeteta. Drugo, vaše dijete posjećuje odgovarajuću specijalnu školu.

Preduslov za posebne školske mjere poticanja je utvrđena potreba za specijalnim pedagoškim poticanjem. Do utvrđivanja potrebe za specijalnim pedagoškim poticanjem dovode različiti uzroci.

Najčešći uzroci su sljedeći:

- oštećenje čulnih funkcija
- oštećenje govornih funkcija
- oštećenje funkcija vezanih za kretanje
- umanjena sposobnost učenja
- kombinacija oštećenja

Slabo poznavanje jezika nastave nije razlog za posjetu specijalne škole! Osim toga, potreba za specijalnim pedagoškim poticanjem se ne smije izjednačavati sa lošim ocjenama ili školskim problemima.

Dalje informacije o ovome možete pronaći na Internetu na adresi: www.bildung-tirol.gv.at.

7.5. POSLIJEPodneVNA ŠKOLSKA BRIGA ZA DJECU

Pod krilaticom "poslijepodnevna briga" (Nachmittagssbetreuung) škole nude već nekoliko godina cjelodnevnu brigu za djecu. Nastavnici se brinu za djecu u poslijepodnevnim satima. Pomažu im pri pisanju zadaća i zajedno sa djecom organizuju slobodno vrijeme. Tako je moguće individualno poticanje djece. Ova briga postoji u opšte-obrazovnim obaveznim školama i nižim razredima opšte-obrazovnih viših škola. Odlučujuće

za ponudu poslijepodnevne brige je broj prijava u datoj školi. Osim toga, prostorne okolnosti i druge ponude zbrinjavanja u okruženju igraju važnu ulogu. Druge ponude zbrinjavanja su na primjer vrtići. Dodatne informacije o popodnevnoj njezi u Tirolu mogu se pronaći na web stranici države: www.tirol.gv.at/bildung/unsere-bildung-unsere-zukunft/ganztaegige-schulformen-schulische-tagesbetreuung-in-tirol.

7.6. NASTAVA NA MATERNJEM JEZIKU

Nastavni jezik u Austriji je njemački. Djeca doseljenika ipak mogu posjećivati nastavu na maternjem jeziku u obaveznoj školi i opšte-obrazovnoj višoj školi.

Prema saznanjima lingvistike prvi jezik je za djecu vrlo važan. Maternji jezik čini osnovu za učenje drugog jezika.

Tirolske obavezne škole trenutno nude nastavu na sljedećim jezicima: turski,

srpski, bosanski, hrvatski, mađarski, arapski, bugarski, talijanski, poljski i ruski.

U oblasti opšte-obrazovnih viših škola postoje sljedeći jezici: turski, srpski, bosanski, hrvatski, mađarski, arapski, bugarski, talijanski, španski i ruski. Informacije o ovom možete dobiti kod uprave škole.

7.7. RELIGIJSKA NASTAVA

U austrijskim školama je religijska nastava obavezni predmet. Vaše dijete pripada nekoj priznatoj religijskoj zajednici? Onda ono mora posjećivati odgovarajuću religijsku nastavu. Za sljedeće religijske pravce u Tirolu postoji religijska nastava:

katoličanstvo, protestantizam, pravoslavlje i islam (islamska, islamsko-šitijska i islamsko-alevitska nastava). O ovome vas takođe informiše uprava škole. Postoji mogućnost odjavljivanja od religijske nastave. Zahtjev za odjavljivanje morate predati u roku prvih 5 dana školske godine kod uprave škole.

7.8. DOPLATCI

Ministarstvo za nastavu nudi različite pomoći i stipendije. Detaljnije o tome možete pronaći na adresi: www.bildung-tirol.gv.at/service/beihilfen. Djelimično postoji finansijska pomoć pokrajina i opština. Komore i privatne fondacije nude takođe pomoć. Osim toga Savezno ministarstvo za obrazovanje i žene daje pomoć

za učešće u školskim priredbama. Pokrajina Tirol finansijskim doprinosom olakšava porodicama početak školske godine djeteta u starosnoj dobi obaveznog školovanja. Ovu **“pomoć za početak školske godine” (Schulstarthilfe)** možete zatražiti kod odjeljenja za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) pokrajine Tirol.

Odjeljenja za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) isplaćuje doplatu jednom godišnje u jesen. Za pomoć za početak školske godine važi određena granica prihoda. Osim toga, pokrajina Tirol podržava učešće u školskim priredbama.

Formulare za podnošenje zahtjeva i dodatne informacije možete dobiti

- u školi vašeg djeteta ili
- kod tirolskog putokaza obrazovanja (Tiroler Bildungswegweiser) na Internet stranici na početnoj stranici Direkcije za obrazovanje za Tirol (Bildungsdirektion für Tirol): www.bildung-tirol.gv.at/service/beihilfen

7.9. POMOĆ PRI UČENJU

Kod pomoći pri učenju vaša djeca dobijaju izvan škole pomoć pri izradi zadaća ili drugih školskih zahtjeva. Cilj je poboljšanje školskih rezultata i time pristup boljem strukovnom obrazovanju. Podrška pri učenju i zadaćama spada u program kao i uključivanje elemenata igre radi opuštanja. Ovo treba olakšati poboljšanje jezika kao i međusobno upoznavanje i razumijevanje. Osim toga, ono služi za jačanje osjećaja

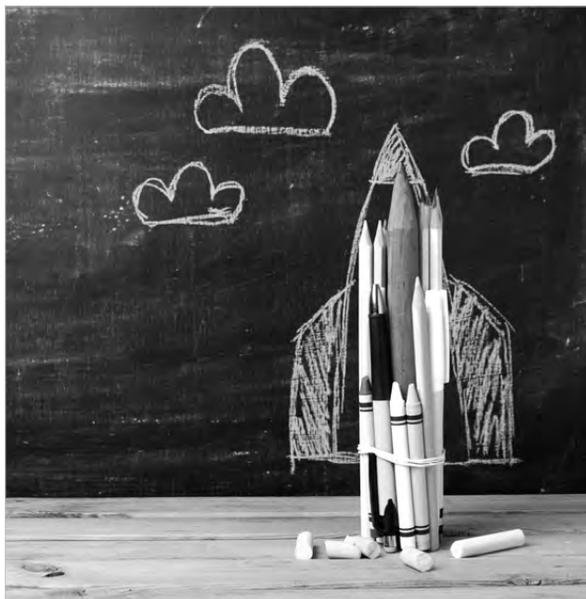
zajedništva. U Tirolu postoje mnogobrojni ponuđači pomoći pri učenju.

NAPOMENA: Popis ponuđača pomoći pri učenju možete pronaći na adresi: www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/diversitaet/informationenmaterialien/lernhilfe. Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) pokrajine Tirol vas rado informiše o tome.

7.10. OBRAZOVANJE ODRASLIH

Za odrasle takođe postoje mnogobrojne mogućnosti daljeg obrazovanja. Ipak, mnoge su povezane sa troškovima. Nekoliko ustanova nudi kurseve na različite teme. U to spadaju Narodna škola (Volkshochschule), škole za odrasle, Institut za poslovno obrazovanje (BFI) i Institut za poticanje privrede (WIFI). Osim toga, u okviru poticaja Službe

za zapošljavanje možete koristiti mjere za dalje obrazovanje. Druga mjesta takođe potiču mjere za dalje obrazovanje. Imate problema pri čitanju, pisanju ili računanju? Onda te vještine možete naučiti u Narodnoj školi (Volkshochschule – VHS Tirol) u okviru osnovnog obrazovanja.

INFORMACIJE

- Radnička komora Tirol (Arbeiterkammer Tirol – AK): informacije o obrazovanju, obrazovnom savjetovanju, školi, poslijepodnevnoj brizi/cjelodnevnim školama, str. 71
- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): Naknada za obuku, „ažuriranje obrazovnih beneficija“, finansiranje, str. 66
- Služba za zapošljavanje (Arbeitsmarkt-service – AMS): služba za osobe koje traže posao, informacije o poslovima i daljem obrazovanju, str. 66
- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): Pomoć za početak škole, str. 67
- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): Informacije o pružiocima podrške u učenju, str. 67
- Institut za poslovno obrazovanje (Berufsförderungsinstitut – BFI Tirol): obrazovanje i dalje obrazovanje, kursevi, str. 73
- Uprava za obrazovanje za Tirol (Bildungsdirektion für Tirol): informacije na temu škole i nastave, školsko savjetovište za doseljenike/ce, str. 74
- Edukativno savjetovanje Uprave za obrazovanje za Tirol (Bildungsberatung der Bildungsdirektion für Tirol): savjetovanje za učenike i učenice kao i njihove roditelje, str. 74
- Poslovni informativni centar Privredne komore Tirol (BIZ – Berufsinformationszentrum der Wirtschaftskammer Tirol), str. 75
- Stručni inspektor za islamsku nastavu (Fachinspektor für den Islamunterricht), str. 82
- Opštinska služba odnosno magistrat (Gemeindeamt/Magistrat)

- innovia: Savjetovanje za obrazovanje i zanat, Koučing mladih. Cuda Welcome Club, str. 87
 - Austrijski studentski savez – Referat za inostrane studente (Österreichische Hochschülerschaft – ÖH, Referat für ausländische Studierende): mjesto prvog kontakta posebno za inostrane studente, str. 93
 - Školska psihologija (Schulpsychologie), str. 97
 - Udruženje Multikulturell (Verein Multikulturell): višejezično savjetovanje o obrazovanju i poslovima za mlade sa doseljeničkim korijenima i njihove roditelje, kursevi jezika i kompjuterski kursevi za odrasle i mlade, str. 102
 - Narodna škola Tiroi (VHS Tiroi): kursevi, osnovno obrazovanje, str. 103
 - Institut za poticanje privrede (Wirtschaftsförderungsinstitut – WIFI): kursevi, obrazovno savjetovanje, str. 103
 - Centar za doseljenike/ce Tiroi (Zentrum für MigrantInnen in Tiroi – ZeMiT): savjetovanje i informacije, str. 104
-

8. ZDRAVLJE

U Austriji je obavezno zaključivanje zakonskog zdravstvenog osiguranja. Ono pokriva većinu troškova liječničkih tretmana, lijekova i boravaka u bolnici. Obično ste već samim time osigurani, čim ste zaposleni. Ova zaštita osiguranjem se proteže i na bliske članove vaše porodice.

Vi ili neko iz vaše porodice ima zdravstvene probleme? U tom slučaju prvo posjetite liječnika ili liječnicu opšte prakse. Kod odgovarajućih problema posjetite očnog liječnika ili zubara. Nakon prvog pregleda eventualno su potrebni dodatni pregledi. Za to ćete dobiti uputnicu za specijalizovanog liječnika ili liječnicu. U bolnicu se odlazi samo u hitnom slučaju!

8.1. VAŠA PRAVA KAO PACIJENTA ILI PACIJENTKINJE

Često nije jednostavno razumijeti jezik medicine. Kao dodatna poteškoća uz to dolaze kulturološke razlike. Iz ovog razloga vas informišemo, koja prava imate kao pacijent ili pacijentkinja. U daljem tekstu možete takođe pronaći kontaktne podatke važnih mjesta prvog kontakta, kada nastanu problemi.

Pravo na brigu i njegu:

Imate pravo na svrsishodne i primjerene usluge iz oblasti zdravstva.

Pravo i informacije:

Lječnik ili liječnica vas moraju informisati o stanju vašeg zdravlja ili bolesti. Informacije moraju biti istinite, razumljive i potpune.

Pravo na samoodređenje:

Medicinski tretman se u pravilu vrši samo uz pristanak. Iznimke postoje

u hitnim slučajevima, u oblasti psihijatrije i u borbi protiv epidemija.

Pravo na poštovanje dostojanstva i integriteta:

Ovo pravo se odnosi na čuvanje vaše privatne i intimne sfere. Lječnik ili liječnica koji vas liječe osim toga podliježu obavezi šutnje vezano za vaše lične podatke. Imate pravo na dostojanstvenu smrt.

Pravo na podršku:

putem zastupništva za pacijente koje je samostalno i neovisno u odlukama.

Ako još ne govorite dobro njemački jezik:

U svim medicinskim ustanovama na raspolaganju ne stoji služba za tumačenje. Unaprijed se informišite i u svakom slučaju povedite sa sobom

osobu u koju imate povjerenja. Ipak imajte u vidu, da pri pomoći sa prevodom vašu djecu neke teme

moгу emocionalno pogoditi. U bolnicama po pravilu postoje dobro funkcionirajuće službe za tumačenje.

8.2. PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLED ZA ODRASLE

Od 18. godine starosti svaka osoba koja živi u Austriji ima jednom godišnje pravo na besplatan preventivni zdravstveni pregled. Putem preventivnog zdravstvenog pregleda oboljena se najčešće mogu prepoznati u ranom stadiju. Ovo podržava

pravovremeno liječenje. Od 40. godine starosti žene imaju pravo na besplatan mamografski pregled. Od 50. godine starosti svakih 10 godina imate pravo na besplatnu kolonoskopiju (donju endoskopiju). Za sve preglede je u po pravilu potrebno ugovaranje termina.

8.3. e-card (KARTA SOCIJALNOG OSIGURANJA)

E-card je važan ključ za elektronski pristup e-card sistemu. Pri svakoj posjeti liječniku ili drugim zdravstvenim ustanovama ponesite sa sobom kartu e-card! E-card vam omogućava jednostavno utvrđivanje prava na usluge tretmana. Ipak, e-card ne zamjenjuje uputnice. To su na primjer uputnice za specijalizovane liječnike ili liječnice kao i za rentgen. Uputnica može sadržavati važne informacije za specijalizovanog liječnika ili liječnicu. Zbog toga je u svakom slučaju

ponesite sa sobom zajedno sa kartom e-card!

Još nemate kartu e-card? Zdravstveno osiguranje vam može izdati privremeni zamjenski račun za e-card za korištenje zdravstvenih usluga.

SAVJET: Tačno se informišite, kod kojeg zdravstvenog osiguranja ste osigurani. Još niste osigurani? Provjerite najpovoljniju varijantu osiguranja za vas i vašu porodicu.

Svako preduzeće mora osigurati svoje zaposlene!

INFORMACIJE

- Lječnička komora Tirol (Ärzttekammer für Tirol) – pretraga liječnika i informacije o službama pripravnosti, str. 71
- Bolnice (Krankenhäuser), str. 90

- Konsultacije za doseljenice u Klinici za žene Innsbruck (Migrantinnensprechstunde an der Frauenklinik Innsbruck), str. 90
- Crveni krst – Pokrajinski savez Tirol (Rotes Kreuz – Landesverband Tirol), str. 96

- Arbitražno tijelo za pitanja odgovornosti lječnika Tirol (Schiedsstelle für Arzthaftpflichtfragen für Tirol): za žalbe vezane za tretman lječnika ili lječnice ili drugih zaposlenih u javnom zdravstvenom sistemu, str. 97
- Društvo za socijalno osiguranje u obrtništvu (Sozialversicherung der Selbständigen – SVS), str. 98
- Tirolsko zdravstveno osiguranje (Österreichische Gesundheitskasse – ÖGK), str. 93
- Tirolsko zastupništvo pacijenata (Tiroler Patientenvertretung): zastupanje prava i interesa pacijenata i pacijentkinja zdravstvenih ustanova, str. 100

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.aektirol.at (Lječnička komora Tirol – pretraga lječnika i informacije o službama pripravnosti [Ärzttekammer für Tirol])
-

8.4. PSIHOSOCIJALNI PROBLEMI

Uprkos mnogobrojnim pregledima nekada se ne može pronaći fizički uzrok fizičkim zdravstvenim problemima. Često su kulturološko i socijalno okruženje odlučujući za te probleme. Na primjer, mogu se javiti depresije ili stalne glavobolje. Život u stranoj zemlji se na početku ne podnosi uvijek lako. Radi se o novoj, posebnoj situaciji. Različiti faktori

mogu jako opteretiti psihičko stanje. To su na primjer: problemi sa novim okruženjem, u porodici ili radnom okruženju. Takve “duševne” probleme trebate tretirati ozbiljno kao i fizičke probleme! Često pomaže posjeta specijalizovanom lječniku ili lječnici iz oblasti psihoterapije ili psihijatrije. Tamo ćete dobiti profesionalnu pomoć za vaše probleme.

INFORMACIJE

- Ankyra: psihoterapija i psihološko savjetovanje, osjetljivo ka različitim kulturama, podržano tumačima i orijentisano ka traumama, str. 77
 - Pro mente Tirol: rehabilitacija i briga za osobe sa psihičkim oboljenima, str. 95
 - HPE – pomoć za članove porodice psihički oboljelih osoba, str. 86
 - Mreža osoba sa poremećajima u prehrani (Netzwerk Essstörungen): prve informacije za mlade i odrasle sa anoreksijom – bulimijom – gojaznošću, str. 92
 - Psihijatrijska odjeljenja bolnica, str. 81
 - Psihosocijalna služba za njegu Tirol (Psycho-sozialer Pflegedienst Tirol – PSP): briga o psihički bolesnim osobama, str. 95
-

9. DRUŠTVO I GENERACIJE

9.1. PORODICA

Planiranje porodice i trudnoća

Trudni ste? – Čestitamo!

Najkasnije nakon trećeg mjeseca trudnoće trebali biste redovno posjećivati ginekologa ili ginekologkinju. Time je moguće pravovremen tretman pri najmanjim znakovima ugroženosti zdravlja. Različite institucije nude gimnastiku za trudnice i kurseve za pripremu poroda. U to spadaju pokrajinske bolnice, narodne škole (Volkshochschulen), centri za roditelje i djecu (Eltern-Kind-Zentren) ili samostalne babice.

Pasoš za majku i dijete (Mutter-Kind-Pass)

Pasoš za majku i dijete (Mutter-Kind-Pass) sadrži važne preglede i nalaze. Oni su bitni za preventivnu brigu za majku i dijete. Dodatno, pasoš za majku i dijete čini osnovu za pravo na novac za brigu o djeci u punoj visini od 21. mjeseca djeteta.

Na sljedećim mjestima možete dobiti vaš pasoš za majku i dijete:

- kod vašeg ginekologa ili ginekologkinje
- kod vašeg liječnika ili liječnice opšte prakse

- u okružnim zdravstvenim službama
- u specijalizovanim ambulantama okružnih zdravstvenih osiguranja
- u ambulantama bolnica sa porodilištima
- u savjetovalištima za trudnice

Ako ste zaposleni, poslodavcu ili poslodavki morate:

- saopštiti da ste trudni i predviđeni datum poroda
- na zahtjev predočiti lječničku potvrdu
- saopštiti trajanje zaštitnog perioda (u okviru 4. sedmice prije početka ovog roka) i
- saopštiti prijevremeni kraj trudnoće

Šta znači zaštitni period?

U zaštitnom periodu zaposlenice ne smiju raditi **8 sedmica prije i nakon** trudnoće. Sedmični novac je takođe vezan za ovaj period.

Radno-pravna strana trudnoće

U slučaju trudnoće radno pravo predviđa nekoliko propisa za zaštitu od negativnih posljedica. Pošto ovi propisi podliježu stalnim promjenama, ovdje želimo dati samo kratak pregled. Detaljnije informacije možete dobiti kod dole navedenih servisnih službi.

Roditeljski dopust i djelimično radno vrijeme

Roditeljski dopust je ograničeno oslobođanje od posla. Zaposlene majke i očevi imaju pravo na roditeljski dopust do isteka 2. godine djeteta. Preduslov ovome je da žive u jednom domaćinstvu sa djetetom. U pravilu roditeljski dopust počinje 8 sedmica nakon rođenja djeteta. Kod majke roditeljski dopust može početi i nakon godišnjeg odmora ili bolovanja. Minimalno trajanje roditeljskog dopusta odnosno jednog njegovog dijela iznosi dva mjeseca. Tokom roditeljskog dopusta traje zaštita davanja otkaza i otpuštanja. Ova zaštita traje do četiri sedmice nakon kraja roditeljskog dopusta.

PAŽNJA: Morate vašem poslodavcu ili poslodavki direktno saopštiti da

želite ići na roditeljski dopust. Zahtjev za novac za brigu o djeci za to nije dovoljan.

Majke i očevi imaju mogućnost smanjenja radnog vremena. Ovo pravilo se naziva "djelimično radno vrijeme za roditelje". Djelimično radno vrijeme za roditelje možete koristiti nakon roditeljskog dopusta. Ova odredba važi i ako roditeljski dopust traje do drugog rođendana djeteta. Trajanje i obim zaposlenja uz djelimično radno vrijeme morate dogovoriti sa poslodavcem ili poslodavkom.

PAŽNJA: Ako neko od roditelja koristi roditeljski dopust, drugi roditelj ne može istovremeno koristiti roditeljski dopust za isto dijete.

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.hebammen.at (Babice u Austriji, trudnoća, porod itd)
- www.eltern-kind-zentren-tirols.at (Centri za roditelje i dijete Tirol [Eltern-Kind-Zentren])
- www.vhs-tirol.at (Narodna škola Tirol [Volkshochschule Tirol], kursevi za pripremu poroda)
- www.sozialministerium.at/Themen/Arbeit/Arbeitsrecht.html (Informacije o radno-pravnim pitanjima kao što su roditeljski dopust ili djelimično radno vrijeme za roditelje)

INFORMACIJE

- AEP Porodično savjetovalište (AEP – Familienberatung), str. 64
- Radnička komora Tirol (Arbeiterkammer Tirol – AK): informacije o doplatku za brigu o djeci, roditeljskom dopustu, smanjenom radnom vremenu za roditelje, zabrani zapošljavanja, str. 71
- Prihvatilište za novorođenčad (Babyklappe/ Babynest): mogućnost anonimne predaje bebe, str. 71

- BASIS: Savjetovanje trudnica i savjetovanje kod konflikata zbog trudnoće, str. 72
- Centar za savjetovanje Caritas (Beratungszentrum der Caritas): savjetovanje trudnica i budućih očeva, str. 76
- Sastajalište roditelj-dijete Innsbruck (Eltern-Kind-Treff Innsbruck): informacije na temu trudnoće, poroda i bebe, kursevi i grupe za dojenje, str. 81
- Centar roditelj-dijete (Eltern-Kind-Zentrum): kursevi, grupe za roditelje i djecu, str. 81
- Centar za porodično i socijalno savjetovanje (Familien- und Sozialberatungszentrum e.V.): planiranje porodice, trudnoća, porod, str. 83
- Ambulanta First Love (First Love Ambulanz): mjesto prvog kontakta po pitanjima na temu ljubavi, veza, seksualnosti, kontracepcije i trudnoće, str. 83
- Zdravstveno-pedagoške porodice (Heilpädagogische Familien): savjetovanje najprije za hranitelje, roditelje koji su usvojili djecu, roditelje sa vlastitom djecom sa invaliditetom, str. 85
- Bolnice (Krankenhäuser), str. 90
- Konsultacije za doseljenice u Klinici za žene Innsbruck (Migrantinnensprechstunde an der Frauenklinik Innsbruck), str. 90
- Društvo za socijalno osiguranje u obrtništvu (Sozialversicherung der Selbständigen – SVS), str. 98
- Tirolsko zdravstveno osiguranje (Österreichische Gesundheitskasse – ÖGK), str. 93
- Tirolska socijalna služba (Tiroler Sozialdienst): savjetovanje trudnica, dnevni centri za djecu, str. 101
- Udruženje Multikulturell (Verein Multikulturell): višjezično savjetovanje porodica i dvojezična psihoterapija, str. 102
- Centar za bračna i porodična pitanja (Zentrum für Ehe- und Familienfragen): savjetovanje vezano za brak, partnerstvo, porodicu, život, seks (takođe i u školama), odgoj i pravo, str. 105

Finansijska podrška za porodice

Doplatak za porodice (**Familien-beihilfe**) i poreska olakšica na osnovu djece (**Kinderabsetzbetrag**)

Doplatak za porodice i poreska olakšica na osnovu djece su poreske olakšice za porodice sa djecom.

Doplatak za porodice morate zatražiti kod zadužene službe za finansije.

Poresku olakšicu na osnovu djece automatski dobijate sa doplatkom za porodice. Da biste imali pravo na doplatak za porodice, mora postojati sljedeće:

- prebivalište u Austriji ili

- uobičajeni boravak u Austriji.

Prihod i zaposlenje pri tome ne igraju ulogu. Doplatak za porodice možete primati maksimalno do 24. godine vašeg djeteta.

Ipak, od 18. godine prihodi djeteta ne smiju prelaziti određenu visinu.

Doplatak za porodice je podijeljen prema starosti i broju djece. Isplata se vrši mjesečno.

Dalje informacije o visini doplatka i formulare možete dobiti kod službe za finansije.

Novac za brigu o djeci (Kinderbetreuungsgeld)

Novac za brigu o djeci služi za finansijsku podršku u intenzivnom periodu brige za malu djecu. Pravo na novac za brigu o djeci ima samo jedan roditelj.

Ovo važi za

- biološke roditelje,
- roditelje usvojene djece i hranitelje.

Preduslovi za pravo na novac za brigu o djeci su:

- primanje doplatka za porodice za dato dijete
- središte života roditelja koji podnosi zahtjev i djeteta u Austriji
- zajedničko domaćinstvo sa djetetom (glavno prebivalište)
- provođenje pregleda iz pasoša za majku i dijete
- pridržavanje granice dodatne zarade po kalendarskoj godini
- za osobe bez austrijskog državljanstva dodatno legalan boravak u Austriji odnosno ispunjenje određenih azilno-pravnih preduslov

Bliže informacije o doplatku za brigu o djeci možete pronaći na Internet stranici Saveznog ministarstva za porodice i mlade (Bundesministerium für Familien und Jugend): www.bmfj.gv.at

Doplatak za brigu o djeci (Kinderbetreuungsbeihilfe) i dodatak za brigu o djeci (Kinderbetreuungszuschuss)

Na osnovu vašeg zaposlenja dijete morate dijete dati nekome da se brine o njemu? Onda vas podržava Služba za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice – AMS) ili pokrajina Tirol.

Doplatak za brigu o djeci AMS-a primaju one osobe, kojima je potrebno mjesto za zbrinjavanje djeteta, jer

- žele da počnu da rade,
- imaju na primjer namjeru da učestvuju u kursu za dalje obrazovanje,
- se uprkos zaposlenju njihova ekonomska situacija znatno pogoršala,
- znatne izmjene radnog vremena zahtjevaju novi oblik zbrinjavanja ili je otpala osoba koja se prije brinula za dijete.

Dijete mora živjeti u zajedničkom domaćinstvu i biti mlađe od 15 godina. Visina doplatka za brigu o djeci je podijeljena po stepenima. Ona zavisi od bruto prihoda (familije).

Za **dodatak za brigu o djeci pokrajine Tirol** (Odjeljenja za društvo i rad [Abteilung Gesellschaft und Arbeit]) važe sljedeće smjernice:

- Ne možete se sami brinuti za vaše dijete (zbog posla, obrazovanja).
- Ne dobijate pomoć od Službe za zapošljavanje (AMS).
- Vaše glavno prebivalište je u Tirolu.

- Dodatak je vezan za određenu granicu prihoda.

VAŽNO: Formular zahtjeva možete dobiti u Područje za porodice Odjeljenja za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) ili na Internet stranici pokrajine. Ipak, prije toga morate kod Službe za zapošljavanje (AMS) zatražiti pomoć!

Tirolski DJEČJI DOPLATAK PLUS (KINDERGELD PLUS)

Tirolski DJEČJI DOPLATAK PLUS (KINDERGELD PLUS) je pomoć za roditelje Djeci, koja su prije 02. septembra navršila odnosno navršiče 02. odnosno 03. godinu života i i nije vezan za brigu van kuće, ali je za to vezan za granicu prihoda. Nadalje je DJEČJI DOPLATAK PLUS (KINDERGELD PLUS) vezan za pomoć porodici. Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) daje dodatne informacije vezane za ovo. Tu možete dobiti i potrebne formulare.

INFORMACIJE

- Služba za zapošljavanje (Arbeitsmarktservice – AMS): doplatak za brigu o djeci, str. 66
- Društvo za socijalno osiguranje u obrtništvu (Sozialversicherung der Selbständigen – SVS), str. 98
- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): Informacije na temu porodice, dječji dodatak plus, str. 67
- Tirolsko zdravstveno osiguranje (Österreichische Gesundheitskasse – ÖGK), str. 93
- Služba za finansije iz vašeg prebivališta (Wohnsitzfinanzamt): doplatak za porodice i poreska olakšica na osnovu djece, str. 83

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.bmf.gv.at (Savezno ministarstvo za Finansije [Bundesministerium für Finanzen])
 - www.help.gv.at (pomoć pri posjeti službi)
 - www.sozialministerium.at (Savezno ministarstvo za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača [Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz])
-

Poreske prednosti za porodice

Porodice mogu pod određenim uslovima od države povratiti već uplaćeni porez na platu. Ovo se vrši u okviru razreza poreza za zaposlene (Arbeit-

nehmeveranlagung) (“izjednačenje poreza na platu” [„Lohnsteuerausgleich“]). U ovo mogu na primjer ući iznosi koji se otpisuju od poreza, posebni izdaci ili neuobičajena opterećenja. Ovo se može isplatiti i za samce.

U poreskom priručniku možete dobiti vrijedne informacije o besplatnim uslugama ili poreskim olakšicama. Ovaj priručnik se može dobiti u svakoj

Službi za finansije i stoji na raspolaganju online na adresi: www.bmf.gv.at/services/publikationen/das-steuerbuch.html.

INFORMACIJE

- Služba za finansije iz vašeg prebivališta (Wohnsitzfinanzamt): poreski priručnik, izjednačenje poreza na platu, str. 83

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU

- www.bmf.gv.at (Savezno ministarstvo za finansije [Bundesministerium für Finanzen]: informacije i formulari)

[Tirolski familienpass / Euregio FamilyPass](#)

Besplatni tirolski Familienpass nudi mnoge povlastice za porodice. Pored raznovrsnih poticaja za porodice, on pruža sniženja za aktivnosti u slobodno vrijeme. Od 2017. Godine tirolski Familienpass važi kao Euregio-FamilyPass i u južnom Tirolu i u Trentinu. Dalje informacije o povlasticama u svim regijama pronaći ćete na: www.familienpass-tirol.at ili www.familypass.eu

Pregled najvažnijih povlastica:

- godišnja pretplata na Tirolski porodični žurnal (FamilienLAND). Porodični žurnal (FamilienLAND) su novine koje se izdaju četiri puta godišnje. Ovdje ponalazite savjete o

različitim porodičnim temama. Pitanja odgoja se javljaju kao i preporuke za zajedničku organizaciju slobodnog vremena. U novinama možete takođe pronaći najnovija preduzeća sa povlasticama.

- više informacija o aktuelnim porodičnim aktivnostima i mjerama poticanja
- dva puta godišnje dostava brošure s bonovima. Ovdje ćete pronaći popuste do 50 % kod preduzeća koja daju povlastice u cijelom Tirolu. U to spadaju muzeji, otvoreni bazeni, skijaški liftovi, gostione, prodavnice i mnoge druge.
- Dodatno jedan godišnji catalog sadrži pregled aktuelnih preduzeća koja daju povlastice u Tirolu.

INFORMACIJE

- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): Euregio FamilyPass – informacije i porudžbine, str. 67
-

Ustanove za brigu o djeci i porodični telefon (Familienhotline)

InfoEck Generacijski tim će rado odgovoriti na pitanja o brizi o djeci ili drugim temama vezanim za porodicu na besplatnoj telefonskoj liniji 0800 800 508. InfoEck osoblje možete kontaktirati na ovaj broj u sljedećim terminima:

- ponedjeljak – petak 09:00–14:00 časova
- utorak i četvrtak 15:00–17:00 časova

Imate li pitanje o svakodnevnom porodičnom životu na koje ne možete sami odgovoriti? Onda pozovite! Ovdje također možete saznati koje su Vam opcije za brigu o djeci dostupne u Tirolu. Informacije o ponudama za zbrinjavanje djece možete takođe pronaći u bazi podataka za brigu o djeci: www.kinderbetreuung.at

SAVJET: Pravovremeno se raspitajte o mogućnostima zbrinjavanja u vašoj blizini. Lično posjetite ustanove. Razgovarajte takođe sa odgovornim

osobama i roditeljima druge djece o vašim posebnim potrebama. Nemojte zaboraviti da pravovremeno prijavite vaše dijete!

Oblici zbrinjavanja djece

Jaslice: za djecu mlađu od tri godine

Vrtići: za djecu stariju od tri godine

Teta ili čiko čuvalice: brinu se o jednom ili više djece kod svoje kuće u porodičnom savezu

Dječije grupe: briga za male grupe – najčešće u saradnji sa roditeljima

Dadilje: vremenski ograničena briga za djecu u uobičajenom okruženju djeteta

Posuđena baka i djeda: starije osobe, koje se brinu za djecu

Poslijepodnevna briga za djecu

obaveznog školskog uzrasta: vrtići, privatno zbrinjavanje djece i cjelodnevne škole

INFORMACIJE

- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): Informacije o ustanovama za brigu o djeci u Tirolu, str. 67
- Uprava za obrazovanje za Tirol (Bildungsdirektion für Tirol): informacije na temu škole i nastave, str. 74

- Rettet das Kind: posuđene bake i djedovi, str. 95
- Centar za bračna i porodična pitanja (Zentrum für Ehe- und Familienfragen): savjetovanje vezano za brak, partnerstvo, porodicu, život, seks (takođe i u školama), odgoj i pravo, str. 105

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.kinderbetreuung.at (Baza podataka za brigu o djeci)

Nasilje u porodici

Nažalost porodica nije uvijek mjesto sigurnosti. Njaprije su djeca i žene često žrtve kućnog nasilja. Korisni savjeti i adrese za pogođene osobe se mogu naći pod tačkom 10.2. *Nasilje*, str.54.

Na Internetu vas na nekoliko jezika informiše stranica:

www.gewaltfrei.at/content/regionalgruppe-tirol

9.2. MLADI

Zakon za zaštitu mladih (Jugendschutzgesetz)

Djeca i mladi se takođe žele zabavljati, sretati prijatelje, posjećivati priredbe i izlaziti. Time se za njih i za njihove roditelje javlja nekoliko pitanja: "Ko smije šta i koliko dugo?" i "Koje okvire za to postavlja Zakon za zaštitu mladih?".

Zakon o mladima je namijenjen promicanju zdravog razvoja i sposobnosti djece i mladih. Kako bi to uspjelo, svi učesnici moraju preuzeti odgovornost. Staratelji mogu u okviru svoje odgovornosti takođe pritegnuti te granice.

Informacije i brošure o Zakonu o mladima mogu se dobiti od Odjeljenja za društvo i rad države Tiroi (str.67), od ombudsmana za djecu i mlade (str.88) ili u InfoEck-u (str.67).

Vremena izlaska

Djeca do 14. godine starosti se smiju do 23 časova zadržavati na opštim javnim mjestima ili posjećivati javne priredbe. Ovo važi za djecu **bez pratioca**. Ako je prisutan punoljetni nadzornik, posjet javnom događaju može trajati do ponoći.

Mladi (od 14 do 16 godina) se smiju do 1 sat zadržavati u lokalu **bez pratioca**. Tek nakon napunjene 16. godine više nema zakonskih ograničenja. U pratnji supervizora, djeca mogu ostati na javnim mjestima ili prisustvovati javnim događajima do ponoći bez ikakvih ograničenja.

Konzumiranje alkohola

Djeca i mladi od 16 godina ne smiju kupovati alkoholna pića. Takođe ne smiju piti u javnosti. Zabranjen je i

prijenos alkoholnih pića na djecu i adolescente mlađe od 16 godina.

Za osobe do napunjenih 18. godina starosti zabranjena su jaka alkoholna pića. Ovo važi i za miješana pića kao što su šarena alkoholna miješana pića (Alkopops).

Duhan

Djeca i adolescenti do 18 godina starosti ne smiju ni kupiti ni konzumirati

- duhan,
- cigarete,
- vodene lule i
- električne cigarete

Ovo važi i ako su one namijenjene za druge osobe. Zabranjen je i prijenos duhanskih proizvoda mladima mlađim od 18 godina.

KORISNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.tirol.gv.at/jugendschutz (Tirolski Zakon o mladima)

Ustanove za mlade

U Tirolu postoje mnogobrojni **centri, sastajališta i prostorije za mlade.**

Ovdje se mladi mogu sastajati sa prijateljima ili upoznati nove ljude. Svaka ustanova nudi raznolike mogućnosti svrsishodnog provođenja slobodnog vremena. Mladi mogu sami učestvovati u različitim projektima. Osim toga pomažu im pedagoški obrazovani mentori i mentorice. Oni podržavaju mlade pri njihovim problemima.

Dodatno postoje ustanove organizacije **Mobilni rad sa mladima (Mobile Jugendarbeit)**. Saradnici i saradnice Mobilnog rada sa mladima se sreću sa mladima tamo gdje se oni nalaze. To može na primjer biti u parkovima ili igralištima. Mobilni rad sa mladima

takođe podržava mlade u različitim životnim situacijama. Zajedno sa mladima planiraju zanimljive projekte i akcije. Osim toga u Tirolu postoje mnoga omladinska udruženja i organizacije sa širokom ponudom za slobodno vrijeme za mlade.

Informacije i adrese omladinskih ustanova se nalaze na Internetu na adresi:

www.pojat.at (POJAT – Platforma za otvoreni rad sa mladima Tirol [POJAT – Plattform Offene Jugendarbeit Tirol])

Brošure “Mobilni rad sa mladima u Tirolu” (“Mobile Jugendarbeit in Tirol”) i “Rad sa mladima u Tirolu” (“Jugendarbeit in Tirol”) kao i informacije o Zakonu za zaštitu mladih:
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/jugend

Savjetovanje i pomoć za mlade

Novi početak u stranoj zemlji je veliki izazov u svakom pogledu. Mladi ljudi takođe moraju prevazići kulturološke

razlike, socijalne promjene i jezičke barijere. Mnogobrojne ustanove nude pomoć i podršku pri različitim problemima.

INFORMACIJE

- Radnička komora Tirol – Odjeljenje za mlade (Arbeiterkammer Tirol – AK, Jugendabteilung): savjetovanje mladih po svim radno-pravnim pitanjima i problemima, str. 71
 - Ured za savjetovanje o odgoju pokrajine Tirol (Erziehungsberatungsstelle des Landes Tirol): informacije i savjetovanje na teme roditelja, mladih, djece, obdaništa, škole, razvoja djece, dobrobiti djeteta, rastave, puberteta, adolescencije, pomoći za djecu i mlade, str. 69
 - Ambulanta First Love (First Love Ambulanz): mjesto prvog kontakta po pitanju tema vezanih za ljubav, veze, seksualnost, kontracepciju i trudnoću, str. 83
 - Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): briga, obrazovanje i informacije za osobe koje rade sa mladima, zaštitu mladih, poticanje ustanova za djecu i mlade, čekaonica za mlade, str. 67
 - innovia: Koučing mladih, str. 87
 - Odvjetništvo za djecu i mlade Tirol (Kinder- und Jugendanwaltschaft Tirol): savjetovanje, praćenje i pomoć za djecu i mlade pri različitim problemima, str. 88
 - Odjeljenje za inkluziju i zaštitu djece i mladih (Abteilung Inklusion und Kinder- und Jugendhilfe): pomoć za roditelje, djecu i mlade, str. 89
 - Telefonsko savjetovanje (Rat auf Draht-Hotline): tel.: 147 (besplatno telefonsko savjetovanje širom Austrije)
 - Z6 Savjetovalište za mlade, porodice i probleme vezane za droge (Jugend-, Familien- und Drogenberatung), str. 104
-

9.3. ŽENE

Za žene i djevojke u Tirolu postoje posebne ponude. Različite ustanove na primjer nude poslovnu orijentaciju za djevojke i poslovno savjetovanje za žene. Osim toga postoje sastajališta za djevojke, radionice i ponude za dalje obrazovanje. Osim toga postoje kulturne i ponude za slobodno vrijeme. U osnovi su žene i muškarci u Austriji

ravnopravni. Svaka vrsta ugnjetavanja žena i djevojaka je strogo zabranjena. Kako bi se poticala ravnopravnost žena, postoje "zakoni za jednak tretman". Različite ustanove su posvetile svoj rad borbi protiv nejednakosti. One podržavaju pogođene žene i pružaju pomoć. O temi nasilja nad ženama vidjeti 10.2. *Nasilje*, str. 54.

INFORMACIJE

- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): podrška za žene, mjere za stvarno izjednačavanje muškaraca i žena, projektne informacije/savjetovanje/praćenje ženskih grupa, obrazovni rad, rad na odnosima sa javnošću i informativne brošure, str. 67

- Odvjetništvo za jednak tretman (Gleichbehandlungsanwaltschaft): savjetovanje i podrška osoba, koje se osjećaju diskriminirane u smislu Zakona o jednakom tretmanu (Gleichbehandlungsgesetz), str. 85

POMOĆNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.peregrina.at (Informacije za imigrante)

- Vidjeti takođe savjetovaništa pod tačkom 10.2. *Nasilje*, str. 54

9.4. STARIJE OSOBE

Broj starijih osoba u našem društvu znatno raste. Zbog toga je jako važno uzimanje u obzir različitih potreba ovih osoba. Dodatno se moraju stvoriti perspektive za angažovan i ispunjen život u starosti. Starije osobe u Tirolu pronalaze razne pogodne ponude za zdravo i aktivno starenje. Dobrovoljni angažman, doživotno učenje, sportske i aktivnosti koje prevazilaze genera-

cije doprinose poticanju i održavanju samostalnosti. Za mnoge rad sa kompjuterom i novim tehnologijama predstavlja povećanje kvaliteta života. U nekim opštinama postoje mjesta za učenje, takozvane "Computerias". Ovdje različite generacije razmjenom informacija između mladih i starijih mogu učiti jedni od drugih. Radi dodatnih informacija o aktivnom,

zdravom starenju vam na raspolaganju stoji odjeljenje za društvo i rad pokrajine Tirolo (Abteilung Gesellschaft und Arbeit). Informativni centar za starije građane u InfoEck-u na Bozner

Platz Innsbrucku također će vas rado savjetovati o ovim temama. Informacije o brizi i njezi starijih osoba možete pronaći pod tačkom *10.7. Potreba za njegom*, str. 59.

INFORMACIJE

- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): informacije i razjašnjavanje mogućnosti aktivne, zdrave i smisleno organizovane faze starenja, str. 67

POMOĆNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/generationen (Odjeljenje za društvo i rad [Abteilung Gesellschaft und Arbeit])
- www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/generationen/informationmaterial (Putokaz 50+ savjetnik sa kontakt osobama vezanim za temu starenja)

- www.infoeck.at/computerias-tirol (popis svih mjesta za učenje Computerias u Tirolo)
- www.infoeck.at (Senior*inneninfo am Bozner Platz Innsbruck und am Johannesplatz Imst: Begegnung, Unterstützung und Information für alle Generationen)

10. KADA DOĐE DO PROBLEMA ...

Za mnoge izvanredne situacije i probleme postoje posebne ustanove. One nude savjetovanje, informacije i podršku. U ovom poglavlju želimo govoriti o nekim centralnim temama

i odgovoriti na sljedeća pitanja: Kome se mogu javiti u hitnom slučaju? Gdje mogu pronaći odgovarajuću kontakt osobu? Koje posebne ponude postoje za imigrante?

10.1. TELEFONSKI BROJEVI SLUŽBI ZA HITNU POMOĆ

Važni brojevi za hitnu pomoć:

- Služba za spašavanje 144
- Hitna lječnička služba 141
- Policija 133
- Vatrogasna služba 122
- Evropski tel. za hitne sl. .. 112

Telefonske brojeve za hitne slučajeve možete besplatno dobiti sa svih telefona besplatno. Pri tome vam nije potreban pozivni broj i službe se mogu dobiti i pri nestanku struje!

Zloupotreba ovih telefonskih brojeva je kažnjiva!

Sljedeći podaci su važni:

- **Ko** zove?
 - **Gdje** se desio hitni slučaj?
 - **Šta** se desilo?
 - **Koliko** ima povrijeđenih ili oboljelih?
 - **Koje povrede** ili oboljenja postoje?
- Pričekajte da vam se postave pitanja i ne spuštajte odmah slušalicu!

10.2. NASILJE

Fizičko i psihičko nasilje nikada nije sredstvo za provođenje vlastitih interesa! Ipak, ponajviše su mnoge žene izložene nasilju. Takođe djeca i mladi. To tako ne mora biti – postoji pomoć! Možete se besplatno i anonimno savjetovati. U savjetovalištim radeiskusni savjetnici i savjetnice o nasilju. Oni nude pravnu i psihosocijalnu podršku.

Takođe i za nasilne osobe postoje posebna savjetovališta. Ona pomažu

pri promjeni nasilnog ponašanja. Time olakšavate izlaz iz kruga nasilja.

Mnogi problemi posebno pogađaju žene i djevojke. U to na primjer spada seksualno napastvovanje na radnom mjestu, iskustva zlostavljanja i nasilje u porodici. Za takve situacije postoje posebne ustanove za stručno savjetovanje. Takođe i za muškarce postoje različite institucije, koje se posvećuju konkretnim problemima muškaraca.

Sakaćenje genitalija

Sakaćenje genitalija (obrezivanje) ženskog tijela je izuzetno teška povreda. U Austriji je sakaćenje genitalija kažnjivo – dobijanje odobrenja nije moguće. Takođe, obrezivanje djevojaka u inostranstvu je kažnjivo. Državljeni i državljanke bez austrijskog državljanstva moraju u slučaju prijave računati sa izgonom.

POMOĆNE INFORMACIJE NA INTERNETU:

- www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/gewaltfrei-tirol (Informacije i ustanove u Tirolu)

INFORMACIJE

- BASIS: servisno mjesto za žene i savjetovalište za porodice u Außerfern, str. 72
- lilawohnt: savjetovanje i podrška za žene u hitnim situacijama, žene sa problemima egzistencije i beskućnicama, str. 80
- EVITA – savjetovalište za žene i djevojke u Kufsteinu, str. 82
- Žene pomažu ženama (Frauen helfen Frauen): savjetovanje za žene, sigurna kuća za žene, ambulantna briga za porodicu, prelazni stanovi, str. 84
- Žene protiv silovanja (Frauen gegen VERGEWALTigung): rad protiv seksualiziranog nasilja protiv žena i djevojaka – savjetovanje i prevencija, str. 84
- Helpline za žene protiv nasilja (Frauenhelpline gegen Gewalt), str. 84
- Centar za žene Istočni Tiro (Frauenzentrum Osttirol): savjetovanje za žene i djevojke, str. 85
- Centar za zaštitu od nasilja Tiro (Gewalt-schutzzentrum Tiro): pomoć pri nasilju u porodičnom okruženju, str. 85

Nasilno sklapanje braka

Nasilno sklapanje braka takođe predstavlja nasilje i u Austriji je kažnjivo kao teška prisila. Osom toga, tu se radi o kršenju ljudskih prava. O nasilnom sklapanju braka se radi kada se brak sklopi

- pod ogromnim pritiskom porodice i
- protiv volje bračnog partnera ili partnerice.

- Odjeljenje za inkluziju i zaštitu djece i mladih (Abteilung Inklusion und Kinder- und Jugendhilfe): pomoć za roditelje, djecu i mlade, str. 89
- Zaštita djece Tiro (Kinderschutz Tiro): pomoć pri seksualnom, fizičkom i psihičkom nasilju nad djecom i mladima, str. 89
- Krizni intervencioni centar (KIZ – Kriseninterventionszentrum): pomoć za djecu i mlade u hitnim situacijama, str. 89
- Referat za muškarce Dioceze Innsbruck (Männerreferat der Diözese Innsbruck): Obrazovni kursevi, str. 80
- Muškarci u Innsbrucku, Landecku i Wörglu (Mannsbilder in Innsbruck, Landeck und Wörgl): savjetovalište za muškarce, str. 91
- Telefonsko savjetovanje (Rat auf Draht-Hotline): telefonski broj za hitne slučajeve za djecu, mlade i osobe vezane za njih (dan i noć, besplatno i anonimno): telefonski broj 14
- Tirolska kuća za žene (Tiroler Frauenhaus): zaštita, smještaj, savjetovanje, str. 100

10.3. RASIZAM I DISKRIMINACIJA

Pod diskriminacijom se podrazumijeva uskraćivanje prava pojedinačnih osoba ili grupa. Diskriminacija se uvijek dešava na osnovu osobina specifičnih za grupu. U ove osobine na primjer spadaju

- starosna dob ili spol,
- boja kože ili porijeklo
- jezik ili religija.

U ovim slučajevima govorimo o rasizmu. Diskriminacija je zabranjena različitim zakonima. U njih spadaju

- Povelja o osnovnim pravima Evropske Unije,
- Zakon o jednakom tretmanu iz 2004.g. (Gleichbehandlungsgesetz 2004) i
- tirolski Zakon o antidiskriminaciji (Tiroler Antidiskriminierungsgesetz).

Uprkos tome se uvijek iznova javljaju rasističke i diskriminirajuće izjave i napadi. Dodatno mjesto prvog kontakta su opunomoćenici za antidiskriminaciju pokrajine Tirol.

Pri diskriminaciji na radnom mjestu zadužena je radnička komora (Arbeiterkammer – AK).

INFORMACIJE

- Radnička komora Tirol (AK – Arbeiterkammer Tirol): savjetovanje pri diskriminaciji na radnom mjestu, str. 71
- Opunomoćenik za antidiskriminaciju pokrajine Tirol (Antidiskriminierungsbeauftragte

- des Landes Tirol): informacije, savjetovanje i podrška za pogođene osobe, str. 69
 - Odvjetništvo za jednak tretman Austrija (Gleichbehandlungsanwaltschaft Österreich), str. 85
-

10.4. PROBLEMI OVISNOSTI

Ovisnost je žargonska oznaka za ovisnost o nekoj supstanci ili nekom ponašanju. Određene supstance kao što su alkohol, duhan, droge ili lijekove

mogu činiti ovisnim. Ovo važi i za načine ponašanja kao što su kockanje, jedenje, gledanje televizora ili rad. Prelazi između uživanja, potroš-

nje, zloupotrebe i ovisnosti su često neprekidni. Postoji nekoliko mjesta, koja djeluju na polju prevencije. Druge institucije pružaju prvu pomoć i nude savjetovanje pri akutnim problemima.

INFORMACIJE

- Abrakadabra organizacije Caritas (Abrakadabra der Caritas): zaposlenje na nekoliko sati za osobe oboljele od ovisnosti, str. 76
- Anonimni alkoholičari (Anonyme Alkoholiker): organizacija za samopomoć za borbu protiv alkoholizma, str. 70
- Savjetovanje – informacije – naknadna briga (BIN Beratung – Information – Nachsorge): briga pri problemima u vezi sa alkoholom i lijekovima, str. 75
- Ambulante za ovisnike o drogama (Drogenambulanzen), str. 81
- Socijalne službe grada Innsbruck (Innsbrucker Soziale Dienste – ISD): mjesta za ambulantnu prevenciju ovisnosti, str. 87

Opet druga mjesta nude

- posao,
- terapiju ili
- smještaj.

- KOMFÜDRO organizacije Caritas: kontaktno i mjesto prvog pristupa za osobe oboljele od ovisnosti, str. 77
- Kontakt + Co: prevencija ovisnosti, str. 90
- Mentlvilla organizacije Caritas (Mentlvilla der Caritas): prenočište u hitnim slučajevima za oboljele od droga, ovisnike o drogama i beskućnike, str. 77
- Psihijatrijska odjeljenja u bolnicama, str. 81
- Udruženje za savjetovanje ovisnika Tirol (Verein Suchtberatung Tirol), str. 102
- Z6 Savjetovalište vezano za droge (Drogenberatungsstelle), str. 104

10.5. BESKUĆNIŠTVO

Osobe, koje nemaju stalno prebivalište mogu kod sljedećih ustanova dobiti pomoć:

BARWO: udruženje za beskućnike, čajna kuhinja, zbrinuto stanovanje, ulični rad, str. 72

DOWAS: savjetovanje, zbrinjavanje i smještaj za beskućnike, str. 80

DOWAS – Chill Out: mjesto prvog kontakta, savjetovalište i prelazni stambeni prostori za mlade beskućnike, str. 80

lilawohnt: savjetovanje i podrška za žene u hitnim situacijama, žene sa problemima egzistencije i beskućnice, str. 80

Udruženje za socijalne projekte Schwaz (Verein für Sozialprojekte Schwaz – Teestube) – čajna kuhinja, str. 102

10.6. INVALIDNOST

Novac za njegu

Novac za njegu je pomoć vezana za svrhu. On treba da djelimično pokrije dodatne troškove nastale potrebom za njegovom.

Zahtjev za dodatak za njegu može se podnijeti kod Zavoda za penziono osiguranje PVA – Pensionsversicherungsanstalt.

Invalidska iskaznica

Invalidska iskaznica služi kao dokaz invalidnosti (neovisno o vrsti invalidnosti). Izdavanje se vrši na tri jezika: engleski, francuski i njemački.

Djelimično se iskaznica priznaje i u inostranstvu. Pravo na finansijsku podršku iz toga ne proizilazi. Ipak, pri pokazivanju invalidske iskaznice dobijaju se povoljnije cijene pri različitim ustanovama.

Parking mjesta za invalide

Ova mjesta su prepoznatljiva pomoću dodatnih znakova sa znakom invalida. Na ovakvim mjestima smijete parkirati samo sa invalidskom iskaznicom. Iskaznicu postavite iza vjetrobranskog stakla tako da je dobro prepoznatljiva.

INFORMACIJE

- PVA – pokrajinska filijala Tirol (PVA – Landesstelle Tirol): Podnošenje zahtjeva i informacije o uslovima za dodatak za njegu, str. 95
 - Savjet za invalide grada Innsbruck (Behindertenbeirat der Stadt Innsbruck): partner za kontakt pojedinaca i svih organizacija, institucija i udruženja invalida, str. 99
 - Opštinska služba/gradski magistrat (Gemeindeamt/Stadtmagistrat)
 - innovia: Koučing mladih, Savjetovanje za obrazovanje i zanat, str. 87
 - Služba Ministarstva za socijalna pitanja – pokrajinski ured Tirol (Sozialministeriumservice – Landesstelle Tirol): poslovna i društvena integracija invalida, str. 97
-

10.7. POTREBA ZA NJEGOM

Zbrinjavanje starijih osoba u našem društvu postaje sve važnije. Iz ovog razloga vas u daljem tekstu kratko informišemo o najvažnijim mogućnostima zbrinjavanja i pomoćnim mjestima prvog kontakta.

Ambulantna briga

Sa ambulantnom brigom starije osobe mogu što je duže moguće ostati u svom uobičajenom okruženju, a ipak dobiti profesionalnu pomoć. Većina ljudi ovo želi. Po pravilu, lokali za socijalna i zdravstvena pitanja pružaju ambulantnu brigu. Pri tome, u redovnim vremenskim razmacima dolazi njegovatelj i preuzima određene zadatke. U to na primjer spada davanje lijekova, pomoć pri održavanju higijene i u domaćinstvu. Mnoge osobe, kojima

je potrebna njega, ne mogu više same kuhati. Servis "Jelo na kotačima" (Essen auf Rädern) u ovom slučaju svakodnevno dovozi topao ručak kući.

Novac za njegu može pružiti znatan doprinos djelimičnom pokrivanju troškova. Detaljnije informacije o ovome možete pronaći pod tačkom 10.6.

Invalidnost, str. 58

Starački i domovi za njegu

U nekim slučajevima je potrebna intenzivna njega, koja više nije moguća od kuće. Za to na raspolaganju stoji čitav niz staračkih i domova za njegu. U datom slučaju informišite se, gdje postoje domovi sa slobodnim mjestima u vašoj blizini.

INFORMACIJE

- Odjeljenje za socijalna pitanja (Abteilung Soziales): starački i domovi za njegu, kratkoročna njega, dnevna njega, mobilne službe, str. 68
 - Služba Ministarstva za socijalna pitanja – pokrajinski ured Tirol (Sozialministeriumservice – Landesstelle Tirol): penzije, novac za njegu, 24-satna briga i dr., str. 97
 - Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): informacije i pojašnjavanje mogućnosti aktivne, zdrave i smisleno organizovane faze starenja, str. 67
 - Opštinska služba odnosno gradski magistrat (Gemeindeamt/Stadtmagistrat)
 - Odvjetništvo za domove pokrajine Tirol (Heimanwaltenschaft des Landes Tirol): čuvanje prava i interesa stanovnika i stanovnica domova, str. 86
 - Socijalne službe grada Innsbrucka (Innsbrucker Soziale Dienste – ISD): zbrinjavanje, njega, socijalne usluge, str. 87
 - Lokal za socijalna i zdravstvena pitanja u opštini prebivanja (Sozial- und Gesundheitssprengel in der Wohnsitzgemeinde): zbrinjavanje, njega, socijalne usluge, str. 97
-

10.8. FINANSIJSKI PROBLEMI

Sve više osoba upada u finansijske probleme. U ovom slučaju kontaktirajte savjetovalište za dužnike. Sarad-

nici i saradnice će vam pomoći pri izradi finansijskog plana. On vam može pomoći, da uredite vaše dugove.

INFORMACIJE

- Radnička komora Tirool (Arbeiterkammer Tirool – AK): radno-pravna pitanja kao i savjetovanje vezano za poreze, prihode i zaštitu potrošača, str. 71
- Caritas centar za savjetovanje (Caritas Beratungszentrum): informacije, savjetovanje i pomoć za osobe u hitnim situacijama, str. 75

- Odjeljenje za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit): pomoć za porodice, str. 67
 - Savjetovalište za dužnike (Schuldnerberatungsstelle): savjetovanje prezaduženih osoba, str. 97
 - Udruženje Hilfswerk Tirool (Tirooler Hilfswerk): podrška za osobe kojima je potrebna pomoć, str. 100
-

11. SLOBODNO VRIJEME, KULTURA, SPORT

Ponude za provođenje slobodnog vremena u Tirolu su mnogostrane. Mnogi turisti i turistkinje koriste ne samo zbog toga ove ponude. Mnoga mjesta za odmor u blizini i prelijepi putevi za pješačenje postoje direktno ispred kućnih vrata. Osim toga, na raspolaganju stoji bogat kulturni program. Na primjer, postoje mnogi muzeji, pozorišta i priredbe na otvorenom. Kafići i restorani poslužuju domaće i strane specijalitete.

Ustanove kao što su biblioteke, sportski klubovi i udruženja nude promjenu svakodnevnice. Pored sportskih udruženja postoje također dobrobitna udruženja, kao što je na primjer Dobrovoljna vatrogasna služba. Mnogobrojna socijalna i kulturna udruženja doprinose funkcionirajućem društvu. Bez dobrovoljnih članova mnoga udruženja ne bi mogla postojati.

Nekoliko doseljeničkih udruženja postoji najprije u glavnom gradu pokrajine Innsbrucku. Ona mogu olakšati ulaz u tirolsko društvo.

Mnoge opštine su uredile centre za mlade. Osim toga postoje mnogobrojne omladinske organizacije i savezi. U njih spadaju na primjer Mladi alpskog udruženja (Alpenvereinsjugend), Mladi prijatelji prirode (Naturfreundejugend), Izviđači i izviđačice (Pfadfinder & Pfadfinderinnen), Mladi crveni krst (Jugendrotkreuz) i religijski omladinski savezi. (Radi dodatnih informacija vidjeti *omladinske ustanove*, str. 48).

Mnoge škole osim toga nude dodatne ponude za provođenje slobodnog vremena. U to na primjer spadaju slobodni predmeti kao što su šah ili odbojka. O tomo možete više saznati na oglasima škola ili direktno kod nastavnika.

Informišite se kod opštinske službe vaše opštine, koja udruženja postoje u vašem mjestu. Tamo ćete dobiti i informacije o djelatnosti udruženja i kako možete pristupiti udruženju.

INFORMACIJE

- Opštinska služba odnosno gradski magistrat
- Inicijativa za manjine (Initiative Minderheiten): kulturne priredbe (muzika, literatura i mnoge druge), str. 86

- Omladinske ustanove, str. 88
- Doseljenička udruženja
- Škole

12. MOBILNOST

12.1. JAVNA SREDSTVA PREVOZA

U Tirolu postoje različiti ponuđači prevoza. U najvažnije spadaju:

- Saobraćajni savez Tiro (Verkehrsverbund Tirol – VVT)
- Austrijske savezne željeznice (Österreichische Bundesbahnen – ÖBB)
- Saobraćajna preduzeća Innsbruck (Innsbrucker Verkehrsbetriebe – IVB)

U Innsbrucku i bližem okruženju voze autobusi i tramvaji Saobraćajnog preduzeća Innsbruck (IVB). U cijelom Tirolu voze autobusi Saobraćajnog saveza Tiro (VVT) i vozovi Austrijskih saveznih željeznica (ÖBB). Informacije o vezama, rasporedima vožnje i cijenama možete pronaći na Internet stranicama ponuđača prevoza. Djeca mlađa od 6 godina u pratnji odrasle osobe putuju besplatno.

12.2. VOŽNJA AUTOMOBILA U AUSTRIJI

Posjedujete vozačku dozvolu iz zemlje koja nije članica Evropske unije odnosno Evropskog ekonomskog prostora? U tom slučaju organ za vozačke dozvole je mora prepisati, kako bi važila u Austriji. Za ovo prepisivanje imate pola godine vremena nakon osnivanja boravišta u Austriji.

U Austriji općenito važe sljedeće maksimalne brzine:

- 130 km/h na auto-putevima
- 100 km/h na magistralnim i regionalnim putevima
- 50 km/h u područjima stanovanja i mjestima.

Za upotrebu austrijskih brzih puteva i auto-puteva vam je potrebna vinjeta za auto-puteve. Nju morate postaviti iza stakla vjetrobrana tako da je dobro vidljiva. Vinjetu možete kupiti u auto-moto klubovima (na primjer ÖAMTC, ARBÖ), u poštama, trafikama kao i na nekim benzinskim pumpama. Dodatne informacije na temu vožnje automobila u Austriji možete pronaći na Internet stranici Ministarstva za vanjske poslove.

12.3. BICIKL

Posebno u topla godišnja doba je bicikl omiljeno prevozno sredstvo u Tirolu. Nemate vlastiti bicikl i želite uprkos tome voziti bicikl u Tirolu? Onda možete unajmiti "Gradski bicikl" (Stadtrad). U ovoj službi za iznajmljivanje bicikla možete za godišnju taksu unajmljivati bicikle na različitim

lokacijama. Po vožnji je prvih pola sata besplatno. Projekat "Mobilnost bez granica" (Mobilität ohne Barrieren) posebno za doseljenike uvijek iznova nudi kurseve vožnje bicikla. Informacije o tome možete dobiti na Internet stranici.

POMOĆNI LINKOVI NA INTERNETU:

- www.bmeia.gv.at (Vožnja automobila u Austriji: informacije o uličnom sistemu, vozačkoj dozvoli, saobraćajnim propisima i mnogo čemu drugome)
 - www.ivb.at (Saobraćajna preduzeća Innsbruck [Innsbrucker Verkehrsbetriebe])
 - www.oebb.at (Austrijske savezne željeznice [Österreichische Bundesbahnen])
 - <https://tirol.klimabuendnis.at/gemeinden-mobilitaet> (Kursevi vožnje bicikla i radio-nice o javnom saobraćaju)
 - www.vvt.at (Saobraćajni savez Tirol [Verkehrsverbund Tirol])
-

13. KORISNE ADRESE

ABC-CAFÉ

ABC-Café je jednostavna ponuda za osobe kojima maternji jezik nije njemački jezik. Imaju mogućnost da u jednom neobaveznom okviru besplatno poboljšaju svoje jezičke vještine u njemačkom. Pri tome se nude i korisne informacije o životu u Tirolu (odgoj, ishrana, sistem obrazovanja, zdravlje...). Slijedeće institucije nude ABC-Cafés:

Partnerstvo volontera u Tirolu:

ABC-Café za žene

ABC-Café für Frauen

Volonterski centar Schwaz

6130 Schwaz · Franz-Josef-Straße 25
tel.: 05242 / 69 31 80 58 30
bezirksschwaz@freiwillige-tirol.at
www.freiwilligenzentren-tirol.at/ueber-unskontakt/freiwilligenzentren/fwz-bezirk-schwaz

Komm!unity Wörgl

6300 Wörgl · Christian-Plattner-Straße 8
tel.: 0664/88 74 52 05
office@kommunity.me
www.web.kommunity.me

Opština Jenbach – Koordinacija volontera

6200 Jenbach · Huberstraße 34 a
tel.: 0664/808 37 60 20
freiwilligenboerse@jenbach.at
www.jenbach.at

Opština Imst

6460 Imst · Pfarrgasse 16
tel.: 0664/60698 218
integrationsbuero@cni.at
www.imst.gv.at

Opština Kufstein

6330 Kufstein · Oberer Stadtplatz 17
tel.: 05372/60 25 02
sevencan@stadt.kufstein.at
www.kufstein.at

Opština Schwaz

Mjesto koordinacije za integraciju, migraciju i azil
tel.: 05242/696 03 12
integration@schwaz.at
www.schwaz.at

AEP – ARBEITSKREIS EMANZIPATION UND PARTNERSCHAFT RADNA GRUPA ZA EMANCIPACIJU I PARTNERSTVO

Područja djelovanja AEP-a obuhvataju:

- javnu biblioteku za žene
- AEP Informacije (feministički časopis za politiku i društvo) i
- porodično savjetovalište

AEP porodično savjetovalište
6020 Innsbruck · Schöpfstraße 19
tel.: 0512/58 36 98
familienberatung@aep.at
www.aep.at

AKIFAIR

Savjetovanje i pomoć pri potrazi za poslom (npr. razjašnjavanje poslovne ili lične situacije, izrada biografije i dokumentacije za prijavu za posao, posredovanje radnih mjesta koje je prikupio AKIFAIR, kompjuterska obuka itd).

6020 Innsbruck · Innstraße 7, 1. sprat
(pored kina Metropolkino)
tel.: 0512/563 567

office@akifair.at ·
www.akifair.at

Radno vrijeme: pon–čet 9–12 časova i
13–16 časova,
pet 9–12 časova

Vanjska služba Hötting

6020 Innsbruck Schneeberggasse 7
tel.: 0512/563 567

Fax: 0512/563 567-20

Radno vrijeme: pon–čet: 9–12 časova i
13–16 časova pet 9–12 časova

Vanjska služba Jenbach

6200 Jenbach Rotholzerweg 14
tel.: 0512/563 567-80

Fax: 0512/563 567-20

Radno vrijeme: pon–čet: 9–12 časova i
13–16 časova pet 9–12 časova

Ispostava Wörgl

6300 Wörgl · Salzburgerstraße 3
tel.: 0512/56 35 67-50

office@akifair.at

Radno vrijeme: pon–čet 9–12 časova i
13–16 časova, pet 9–12 časova

ALEVITISCHE GEMEINDE JENBACH

ALEVITSKA ZAJEDNICA JENBACH
(PIR SULTAN ABDAL CENTAR
KULTURE)

- Instrukcije
- Čitanje i pisanje za žene
- Turski kurs gitare
- Folklorni kursevi

6200 Jenbach · Innstraße 1
tel.: 0650/8018149

jenbach@aleviten.at
www.jenbach.at/Alevitische_Gemeinde_Jenbach

ALEVITISCHE GLAUBENSGEMEINSCHAFT TIROL

ALEVITSKA VJERSKA ZAJEDNICA TIROL

- Kursevi alfabeticizacije i njemačkog jezika, pomoć pri učenju za djecu
- Priredbe, predavanja, diskusije, mjere za izgradnju svijesti, rad sa medijima
- Kursevi folkloru za djecu i mlade, nogomet
- Rad na integraciji, projekti, akcije, programi

6020 Innsbruck · Haller Straße 206
tel.: 0676/3754056

schulamt-tirol@aleviten.at
www.aleviten.at

AMG TIROL

Implacementstiftung JUST Integration AMG TIROL

Implacement fondacija JUST Integracija: INTEGRACIJA kroz KVALIFIKACIJE

Azilanti ili supsidijarni štitenici između 18 i 30 godina sa poznavanjem njemačkog jezika na nivou B1 Niveau, mogu da završe sve smjerove obrazovanja za šegrte (pola vremena obrazovanja za šegrte uz mogućnost produženja za šest mjeseci).

6020 Innsbruck · Colingasse 12
tel.: 0512 / 562791

www.amg-tirol.at/arbeitsstiftung-implacementstiftungen/#Pflege

Karta ponude tečajeva njemačkog jezika
<https://deutschlernen-tirol.at>

AMS ARBEITSMARKTSERVICE SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE

- Osiguravanje egzistencije prema Zakonu za osiguranje nezaposlenih
- Posredovanje i podrška pri potrazi za mjestima praktične obuke i radnim mjestima
- Brošure za izbor posla, obrazovanje i dalje obrazovanje (Vlastita brošura za mlade imigrante: „Skladni za budućnost“)
- Kursevi za poslovnu orijentaciju i pripremu, mjere kvalifikovanja i aktiviranja

Napomena: U saradnji sa Centrom za doseljenike (Zentrum für MigrantInnen – ZeMiT) se u određena vremena nudi savjetovanje na maternjem jeziku.

6020 Innsbruck · Amraserstraße 8
tel.: 0512 / 58 46 64

ams.tirol@ams.at · www.ams.at

Radno vrijeme: pon–čet 8–16 časova, pet 8–13 časova, savjetovanje na bosanskom i srpskom jeziku svakog utorka 8–12 časova, savjetovanje na turskom jeziku i engleskom prema potrebi

Regionalne filijale:

Innsbruck

6020 Innsbruck · Schöpfstraße 5
tel.: 050 / 904 740

ams.innsbruck@ams.at

Savjetovanja na turskom i bosanskom, hrvatskom i srpskom

Kufstein

6333 Kufstein · Oskar-Pirlo-Straße 13
tel.: 050 / 904 740

ams.kufstein@ams.at

Kitzbühel

6370 Kitzbühel · Wagnerstraße 17
tel.: 050 / 904 740

ams.kitzbuehel@ams.at

Landeck

6500 Landeck · Innstraße 11
tel.: 050 / 904 740

ams.landeck@ams.at

Savjetovanje na turskom jeziku svakog utorka 8:30–12 časova – samo uz rezervaciju termina!

Reutte

6600 Reutte · Claudiastraße 7
tel.: 050 / 904 740

ams.reutte@ams.at

Savjetovanje na turskom jeziku uz rezervaciju termina!

Imst

6460 Imst · Rathausstraße 14
tel.: 050 / 904 740

ams.imst@ams.at

Lienz

9900 Lienz · Dolomitenstraße 1
tel.: 050 / 904 740

ams.lienz@ams.at

Schwaz

6130 Schwaz · Postgasse 1 / 1
tel.: 050 / 904 740

ams.schwaz@ams.at

**Abteilung Gesellschaft und Arbeit –
Arbeitsmarktförderung**

Odjel za društvo i rad

**Odjel za društvo i rad je kontakt za
teme promocije tržišta rada, raznolikosti
(integracija i ravnopravnost), generacija,
mladih i pitanja prevencije nasilja.**

- Naknada za obuku i podrška talentovanim šegrtima
- Obrazovni dodatak – ažuriranje
- Podsticanje učešća na kursovima njemačkog jezika
- Subvencije za brigu o djeci
- Dječiji dodatak plus
- Dodatak za višestruko rođenje
- Podržavanje troškova škole
- Dodatni bonus za obuku Tiroi

Odjel je odgovoran za InfoEck Generacija.

6020 Innsbruck · Meinhardstraße 16
tel.: 0512 / 508-807804
gesellschaft.arbeit@tirol.gv.at
[www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/
gesellschaft-und-arbeit](http://www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/gesellschaft-und-arbeit)

InfoEck Generacija (InfoEck der
Generationen)
6020 Innsbruck · Bozner Platz 5
tel.: 0800 800 508
0699 / 15 08 35 15 – WhatsApp Broadcast
info@infoeck.at
www.infoeck.at

**Abteilung Elementarbildung
und allgemeines Bildungswesen**

Odjeljenje za osnovno i opće obrazovanje

- Pravna informacije u smislu tirolskog Zakona o obrazovanju djece i brizi za djecu
- Uspostavljanje ustanova za zbrinjavanje djece
- Menadžment kvaliteta / nadzor nad ustanovama za zbrinjavanje djece
- Podsticaji za osobne troškove za primaooce ustanova za zbrinjavanje djece
- Podsticaji za investicione troškove za primaooce ustanova za zbrinjavanje djece
- Stručno savjetovanje za inkluziju
- Jezički podsticaji

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 7
tel. 0512 / 508-807804
elementar.bildung@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/bildung/elementarbildung

Abteilung Inklusion und Kinder- und Jugendhilfe

Odjeljenje za inkluziju i zaštitu djece i mladih

Tirolska pomoć djeci i mladima nudi roditeljima, djeci i mladima sve vrste pomoći. Ponuda se proteže od ambulantne brige za porodice preko stacionarnog zbrinjavanja, usvajanja djece, savjetovanja o odgoju, zaštite djece i mjesta za noćenje u hitnim slučajevima za mlade sve do uličnog staranja Streetwork Z6.

Napomena: Informativni list se sada takođe može dobiti i na turskom i bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.

6020 Innsbruck · Eduard-Wallnöfer-Platz 3
tel.: 0512 / 508-2642
ikjh@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/inklusion-und-kinder-und-jugendhilfe/kinder-und-jugendhilfe

Abteilung Soziales

Odjeljenje za socijalna pitanja

- Osnovna pomoć (socijalna pomoć)
- Podrška za Tirolce kojima je potrebna pomoć (udruženje Hilfswerk)
- Rehabilitacija i pomoć za osobe sa invaliditetom
- Starački domovi i domovi za njegu
- Podrška socijalnim ustanovama
- Koordinacija izbjeglica
- Ustanove za zaštitu žrtava

6020 Innsbruck
Eduard-Wallnöfer-Platz 3 / II
tel.: 0512 / 508-2592
soziales@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/soziales

Abteilung Staatsbürgerschaft

Odjeljenje za državljanstvo

Odjeljenje za državljanstvo se bavi pravnim pitanjima vezanim za državljanstvo, matični ured, strance kao i fondacije i fondove od opšteg dobra.

- Informativni razgovori prije podnošenja zahtjeva
- Provođenje procesa dodjele, zadržavanja i utvrđivanja na zahtjev
- Informacije o pitanjima vezanim za pravo na državljanstvo zemlje porijekla

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 7
tel.: 0512 / 508-2362
staatsbuergerschaft@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/staatsbuergerschaft

Abteilung Wohnbauförderung

Odjeljenje za poticanje stanogradnje

Sljedeći poticaji se daju neovisno o austrijskom državljanstvu:

- stanarina za stan za koji je izvođač građevinskih radova dobio poticaj
- sanacija zgrade/proširenje stambenog prostora

Sljedeći poticaji se daju fizičkim licima, ako im je glavno boravište najmanje zadnjih 5 godina u Tirolu:

- doplatci za stanovanje
- doplatci za stanarinu i anuitetete

6020 Innsbruck · Eduard-Wallnöfer-Platz 3
tel.: 0512 / 508-2732
wohnbauforderung@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/wohnbauforderung

Erziehungsberatungsstelle des Landes

Pokrajinski ured za savjetovanje o odgoju

- On nudi informacije i savjetovanje u svim područjima, koja se tiču roditelja, mladih, djece, obdaništa, škole, razvoja djece, dobrobiti djeteta, rastava, puberteta, adolescencije, dobrobiti mladih itd.
- Terapija

6020 Innsbruck · Anichstraße 40
tel.: 0512 / 508-2972
erziehungsberatung-innsbruck@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/erziehungsberatung

Napomena: : Ispostave se nalaze u mjestima Schwaz, Brixlegg, Kitzbühel, Kufstein, Lienz, Steinach, Imst, Landeck i Reutte.

Freiwilligenpartnerschaft Tirol und regionale Freiwilligenzentren

Partnerstvo volontera Tirola i regionalni centri volontera

Koordinacija opšte korisnog i dobrovoljnog rada izbjeglica. Mjesto koordinacije za pokrajinu Tirol, odjel za razvoj pokrajine i buduću strategiju (Abteilung Landesentwicklung und Zukunftsstrategie)

6020 Innsbruck · Heiligegeiststraße 7–9
tel.: 0512 / 508-363
andrea.fink@tirol.gv.at
www.freiwillige-tirol.at

Heimanwaltschaft

Odvjetništvo za domove

- Savjetovanje i davanje informacija vezanih za prava i obaveze stanovnika domova
- Razjašnjavanje nedostataka i uklanjanje žalbi u domovima za njegu
- Preuzimanje i obrada žalbi iz oblasti smještaja, zbrinjavanja
- Zbrinjavanje i njega u domovima za stanovanje i njegu ali i predstavljanje mogućnosti za poboljšanje
- Posredovanje u slučajevima sporova

6020 Innsbruck · Meranerstraße 5, 1. sprat
tel.: 0800 / 800 504 (besplatan)
heimanwaltschaft@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/heimanwaltschaft

Servicestelle Gleichbehandlung und Antidiskriminierung

Servis za ravnopravnost i antidiskriminaciju

- Ravnopravnost: Savjetovanje i praćenje službenika u pokrajinskoj upravi, muzičkim školama i zaposlenima prema Odredbi za zemljoradnju po pitanjima ravnopravnosti.
- Antidiskriminacija: savjetovanje i praćenje građana pri ophođenju sa organima pokrajine ili opštine
- Konvencija UN-a o pravima osoba sa invaliditetom: nadzor provođenja konvencije UN-a o pravima osoba sa invaliditetom.

6020 Innsbruck · Meinhardstraße 16
tel.: 0512 / 508 807804
servicestelle.gleichbehandlung@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/gleichbehandlung-antidiskriminierung

Tiroler Hilfswerk

Udruženje Hilfswerk Tirol

- Podrška osobama kojima je potrebna pomoć
- Pomoć pri posebnim životnim situacijama – pri izvanrednim poteškoćama, koje uzrok mogu imati u ličnim, socijalnim ili ekonomskim okolnostima pojedinca.

6020 Innsbruck · Michael-Gaismair-Str. 1
tel.: 0512/508-3692

tiroler.hilfswerk@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/soziales/beihilfen/tiroler-hilfswerk

ANLAUFSTELLE ANERKENNUNG TIROL (AST TIROL)

MJESTO PRVOG KONTAKTA ZA PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA TIROL

ZeMiT – Zentrum für MigrantInnen in Tirol

Centar za doseljenike/ce Tirol

Savjetovanje u vezi sa priznavanjem kvalifikacija stečenih u inostranstvu

- Višejezično, besplatno savjetovanje u vezi sa priznavanjem
- Po potrebi praćenje tokom cijelog postupka priznavanja
- Dobijanje ovjerenih prevoda diploma, ocjena i drugih dokumenata
- Prosljeđivanje diploma službama za ocjenjivanje

6020 Innsbruck
Andreas-Hofer-Straße 46, 1. sprat
tel.: 0512/577170

ast@zemit.at
www.anlaufstelle-erkennung.at/anlaufstellen
www.zemit.at/de/ast.html

ANONYME ALKOHOLIKER

ANONIMNI ALKOHOLIČARI

- Informacije i savjetovanje oboljelih od alkoholizma i njihovih porodica
- Anonimno i besplatno

6020 Innsbruck · Spingesserstraße 14
kontakt tel. za Sjeverni Tirol:
0664/51 65 880 (19–22 časova)
www.anonyme-alkoholiker.at

ARANEA ZENTRUM FÜR MÄDCHEN*(ARBEIT)

ARANEA CENTAR ZA DJEVOJČICE*(RAD)

ARANEA je mjesto, na kojem se podržavaju i jačaju djevojčice*, kako bi samopouzdanost i samoopredjeljeno vodile svoj život i djelovale kao ravnopravni dio društva.

6020 Innsbruck · Erzherzog-Eugen-Str. 25
Tel.: 0512/890422
Mobilni: 0650/2831902

info@aranea.or.at · www.aranea.or.at

Radno vreme: ponedjeljak i srijeda 16–20 časova

Utorak, 16–19.30, svaki drugi pet u mjesecu (osim praznika) 16–19 časova

ARBAS ARBEITSASSISTENZ TIROL

ARBAS POMOĆ PRI RADU TIROL

Podrška za osobe sa ograničenjima za učešće u radnom životu

6020 Innsbruck · Fürstenweg 80
tel.: 05/996 99-100

office@arbas.at
www.arbas.at

Radno vrijeme: pon–pet 8–12 časova
Po dogovoru su mogući termini i poslije podne i uveče!

Ispostave:

Imst

6460 Imst · Johannesplatz 6 i
Rathausstraße 1

Schwaz

6130 Schwaz · Swarovskistraße 16 – pri-
zemlje

Wörgl

6300 Wörgl · Salzburger Straße 27 / vrata 11
i vrata 7a

Lienz

9900 Lienz · Andreas-Hofer-Straße 12

Landeck

6500 Landeck · Malsersstraße 54

ARBEITERKAMMER (AK) RADNIČKA KOMORA

Radnička komora Tirol je javno-pravno zastupništvo interesa zaposlenih radnika i namještenika. Ona nudi savjetovanje vezano za radnička i socijalno-pravna pitanja, zaštitu potrošača, zakone stanovanja i unajmljivanja stanova, zastupanje pred sudovima, podrške, subvencije, doplatke i stipendije. Ove usluge mogu koristiti samo članovi radničke komore.

6010 Innsbruck · Maximilianstraße 7
tel.: 0800/22 55 22 (besplatan)
www.tirol.arbeiterkammer.at

Radno vrijeme: pon–pet 8–12 časova,
pon 14–16 časova i sri 13–17 časova

Okružne filijale

Imst

6460 Imst · Rathausstraße 1
tel.: 0800/22 55 22-3131

Kitzbühel

6370 Kitzbühel · Rennfeld 13
tel.: 0800/22 55 22-3232

Kufstein

6330 Kufstein · Arkadenplatz 2
tel.: 0800/22 55 22-3333

Landeck

6500 Landeck · Malsers Straße 11
tel.: 0800/22 55 22-3434

Lienz

9900 Lienz · Beda-Weber-Gasse 22
tel.: 0800/22 55 22-3535

Reutte

6600 Reutte · Mühler Straße 22
tel.: 0800/22 55 22-3636

Schwaz

6130 Schwaz · Münchnerstraße 20
tel.: 0800/22 55 22-3737

Telfs

6410 Telfs · Moritzenstraße 1
tel.: 0800/22 55 22-3838

ÄRZTEKAMMER FÜR TIROL LJEČNIČKA KOMORA TIROL

Lječnička komora Tirol nudi široku ponudu informacija, na primjer kontakt podatke lječnika i dežurstava.

6020 Innsbruck · Anichstraße 7, 1. sprat
tel.: 0512/52 0 58-0
kammer@aektirol.at
www.aektirol.at

BABYKLAPPE/BABYNEST PRIHVATILIŠTE ZA NOVORĐENČAD

Mogućnost anonimne predaje novorođenčadi za žene, koje ne žele koristiti ponudu anonimnog porađanja.

Okružna bolnica Lienz · 9900 Lienz
Emanuel-von-Hibler-Straße 5
tel.: 04852/606-0
verwaltung@kh-lienz.at

BARWO

Vidjeti Verein für Obdachlose (Udruženje za beskućnike)

BASIS

Servis za žene i služba za porodično savjetovanje u Außerfernau.

- Savjetovanje vezano za žene, partnerstvo, porodicu, život i pravno savjetovanje, savjetovanje kod nasilja u porodici
- Psihoterapeutsko savjetovanje
- Savjetovanje trudnica i savjetovanje kod konflikata zbog trudnoće
- Projekti za djevojčice
- Podrška grupama za samopomoć

6600 Reutte · Planseestraße 6

tel.: 05672 / 72 6 04

office@basis-beratung.net

www.basis-beratung.net

BEHINDERTENBEAUFTRAGTE DER STADT INNSBRUCK

OPUNOMOĆENIK ZA OSOBE SA INVALIDITETOM GRADA INNSBRUCK

- Kontakt osoba za pojedince i sve invalidske organizacije, institucije i udruženja
- Poslovnica Invalidskog savjeta

6010 Innsbruck · Maria-Theresien-Str. 18

tel.: 0512 / 5360-3307

behindertenbeauftragte@innsbruck.gv.at

www.l.s.innsbruck.gv.at/menschen-mit-behinderung/behindertenbeauftragte

BERATUNGSSTELLE EXTREMISMUS/ DE-RADIKALISIERUNG

SAVJETOVALIŠTE ZA EKSTREMIZAM/ (DE)RADIKALIZACIJU

Kod Pokrajinskog ministarstva za porodice i mlade

- Informacije o ekstremizmu
- Pomoć pri prepoznavanju prvih znakova ekstremizma među članovima porodice/ prijateljima/učenicima
- Podrška pri deradikalizaciji

tel.: 0800 / 20 20 44

office@beratungsstelleextremismus.at

www.familienberatung.gv.at/

beratungsstelleextremismus

Z6 – Zentrum für Jugendarbeit

6020 Innsbruck · Dreieiligenstrasse 9

tel.: 0512 / 580808

jugendberatung@z6online.com

www.z6online.com/contact

Zentrum für Ehe- und Familienberatung

6020 Innsbruck · Anichstraße 24 / 2

tel.: 0512 / 580871

kontakt@zentrum-beratung.at

www.zentrum-beratung.at

BEZIRKSHAUPTMANNSCHAFT

OKRUŽNA KAPETANIJA

Okružne kapetanije su zadužene za razna stručna područja, kao npr. pitanja boravka, stanovanja, socijalnih službi i saobraćajnih prava. Ipak, za okrug Innsbruck grad zadužen je gradski magistrat Innsbruck.

Za koordinaciju integracije na nivou okruga vidi koordinatori za integraciju i okružni koordinatori.

BH Imst

6460 Imst · Stadtplatz 1
tel.: 05412/6996-0
bh.imst@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/imst

BH Innsbruck

6020 Innsbruck · Gilmstraße 2
tel.: 0512/5344-5140
bh.innsbruck@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/innsbruck

BH Kitzbühel

6370 Kitzbühel · Josef-Herold-Straße 10
tel.: 05356/62131-0
bh.kitzbuehel@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/kitzbuehel

BH Kufstein

6330 Kufstein · Boznerplatz 1-2
tel.: 05372/606-0
bh.kufstein@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/kufstein

BH Landeck

6500 Landeck · Innstraße 5
tel.: 05442/6996
bh.landeck@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/landeck

BH Lienz

9900 Lienz · Dolomitenstraße 3
tel.: 04852/6633
bh.lienz@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/lienz

BH Reutte

6600 Reutte · Obermarkt 7
tel.: 05672/6996
bh.reutte@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/reutte

BH Schwaz

6130 Schwaz · Franz-Josef-Straße 25
tel.: 05242/6931
bh.schwaz@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/schwaz

BEZIRKSKRANKENHÄUSER

OKRUŽNE BOLNICE

Vidjeti Krankenhäuser (Bolnice)

BFI – TIROL BILDUNGSZENTRUM

BFI CENTAR ZA OBRAZOVANJE TIROL

- Nudi široku paletu kurseva i seminara (Program kurseva BFI Tirol dobijate besplatno!) – posebno kurseve njemačkog jezika na svakom nivou
- Besplatni termini razredbe za njemački jezik

6010 Innsbruck · Ingenieur-Etzel-Straße 7
tel.: 0512/59 6 60
bfi.info@tirol.com
www.bfi-tirol.at

Napomena: Regionalne poslovnice u mjestima Kufstein, Kitzbühel, Lienz, Schwaz, Wattens, Telfs, Imst, Landeck i Reutte.

BILDUNGSDIREKTION FÜR TIROL UPRAVA ZA OBRAZOVANJE ZA TIROL

- Zakon o državnim i saveznim nastavnicima u zakonu o pružanju usluga i zastupanju osoblja
- Upravljanje kvalitetom /školski nadzor za sve vrste škola (osim poljoprivrede i šumarstva)
- Vanjska organizacija škole
- Održavanje škole za federalne škole u Tirolu (srednje i više škole)

Uslužni objekt za škole, učenike i učitelje, posebno od strane

- Školska psihologija – obrazovno savjetovanje
- Školska medicinska služba
- Tirolska kulturna služba (Tiroler Kulturservicestelle)
- Školsko savjetovalište za migrante
- Ured studentska pomoć

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 7
tel.: 0512 / 9012-0
office@bildung-tirol.gv.at
www.bildung-tirol.gv.at

MigrantInnenberatung

Savjetovanje doseljenika/ca

Kod pitanja i problema u školi za roditelje odnosno učenice i učenike čiji maternji jezik nije njemački, postoji mogućnost obraćanja savjetovalištu radi savjetovanja i dobijanja pomoći.

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 7
tel.: 0512 / 9012 9292 i 0512 / 90129293
natasa.marosevac@bildung-tirol.gv.at
gamze.kilic@bildung-tirol.gv.at
www.bildung-tirol.gv.at/service/migrantinnenberatung

Schulpsychologie

Školska psihologija

Težište čini rad sa učenicima/ama, roditeljima i nastavnicima. Školsko-psihološka savjetovališta, koja takođe postoje u okruženju, se trude da postignu psihosocijalno osnovno zbrinjavanje blisko stanovništvu. Ona nude široku ponudu sa niskim barijerama (savjetovanje, tretman, krizne intervencije, savjetovanje putem e-maila), koja se može koristiti bez velikih organizacijskih i birokratskih barijera. Samo savjetovanje je besplatno, preporučuje se prethodna telefonska prijava.

Centralna služba Innsbruck
6020 Innsbruck · Südtiroler Platz 10–12
tel.: 0512 / 90129262
schulpsy.ibk@tsn.at
<https://bildung-tirol.gv.at/service/schulpsychologie>

BILDUNGSFORUM – INSTITUT DR. RAMPITSCH FORUM ZA OBRAZOVANJE – INSTITUT DR. RAMPITSCH

Kursevi njemačkog jezika

6020 Innsbruck · Maria-Theresien-Str. 40
tel.: 0512 / 5608404
innsbruck@bildungsforum.at
www.bildungsforum.at

BIN – BERATUNG, INFORMATION UND NACHSORGE BEI ABHÄNGIG- KEITSERKRANKUNGEN

SAVJETOVANJE, INFORMACIJE I
NAKNADNA BRIGA PRI OBOLJENIMA
OVISNOSTI

Pomoć pri problemima vezanim za alko- hol i lijekove:

- razjašnjavanje aktuelne situacije kao i podrška pri rješavanju problema
- posredovanje kontakt podataka odgovarajućih stručnih ustanova
- za članove porodice: informacije, posredovanje podržavajućih ponuda

Außenstellen

Ispostave

Innsbruck

6020 Innsbruck · Anichstraße 13/III
tel.: 0512/57 30 54
innsbruck@bin-tirol.org

Lienz

9900 Lienz · Rosengasse 12/II
tel.: 04852/73 4 50
lienz@bin-tirol.org

Schwaz

6130 Schwaz · Innsbrucker Straße 5/2
tel.: 05242/73 7 98
mobilni tel.: 0650/884 71 10
schwaz@bin-tirol.org

Imst

6460 Imst · Ing.-Baller-Str. 1/II, Bußkreuz
tel.: 05412/62 8 07
mobilni tel.: 0650/582 45 35
imst@bin-tirol.org

Kitzbühel

6370 Kitzbühel · Rennfeld 15
tel.: 05356/72 3 24
kitzbuehel@bin-tirol.org

Landeck

6500 Landeck · Malsersstraße 44/1
tel.: 05442/64 8 12
mobilni tel.: 0650/582 45 39
landeck@bin-tirol.org

Reutte

6600 Reutte · Untermarkt 11
tel.: 05672/73 2 88
mobilni tel.: 0650/980 74 97
reutte@bin-tirol.org

St. Johann

6380 St. Johann · Bahnhofstraße 7
tel.: 05352/67 6 42-10
mobilni tel.: 0664/231 19 99
st.johann@bin-tirol.org

Wörgl

6300 Wörgl · Bahnhofstraße 42a
tel.: 05332/70 5 11-2010
woergl@bin-tirol.org

BIZ – BERUFSINFORMATIONSEN- TRUM DER WIRTSCHAFTSKAMMER TIROL

POSLOVNI INFORMATIVNI CENTAR
PRIVREDNE KOMORE TIROL

Vidjeti Privredna komora Tirol (Wirtschaftskammer Tirol)

CARITAS

Caritas, kao djelimična organizacija katoličke crkve, djeluje lokalno i internacionalno. Caritas radi za ljude, kojima je kratkoročno ili dugoročno potrebna pomoć.

6021 Innsbruck · Heiliggeiststraße 16
tel.: 0512/72 70
info@caritas.tirol
www.caritas-tirol.at

Abrakadabra

Legalno zapslenje na nekoliko sati za odrasle osobe, koje konzumiraju drogu odnosno koje se nalaze u programu substitucije.

6020 Innsbruck · Kaiser-Josef-Straße 9
tel.: 0512 / 58 85 47
abrakadabra@caritas.tirol

Bahnhofozialdienst

Socijalna služba Bahnhof

Ponude, koje se ne odnose na određenu grupu ljudi, nego su namijenjene ljudima u različitim problematičnim situacijama:

- mogućnost razgovora, savjetovanje, informacije (npr. o finansijskim zahtjevima, poslu, stanovanju, dugovima)
- kratkoročna finansijska pomoć, usluge (razgovori i kratkoročno pohranjivanje dokumenata, higijenski artikli, adresa za dostavljanje pošte, užina i čaj itd).
- pomoć za putnike u nevolji
- posredovanje mogućnosti noćenja

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 16
tel.: 0676 / 8730 6293
bahnhofozialdienst@caritas.tirol

Beratungszentrum

Centar za savjetovanje

Savjetovanje i pomoć u akutnim hitnim i teškim životnim situacijama:

- Savjetovanje trudnica i savjetovanje vezano za konflikte zbog trudnoće
- Posredovanje i praćenje pri posvajanju
- Bračno, porodično i životno savjetovanje
- Pravno savjetovanje po pitanjima porodičnog i kaznenog prava

6021 Innsbruck · Heiliggeiststraße 16
tel.: 0512 / 72 70-15
beratungszentrum.caritas@dibk.at

Buddy-System

Buddy sistem

Prijatelji Caritasa pomažu priznatim izbjeglicama, supsidijarnim korisnicima ili azilantima da se nose sa svakodnevnim životom u novoj zemlji. Oni kupuju zajedno, učite nemački, pomažu u posjeti vlastima i doktoru.

6020 Innsbruck · Karl-Schönherr-Straße 3 (Canisianum)
Tel.: 0676 / 8730 6779
buddy@caritas.tirol
www.caritas-tirol.at/hilfe-angebote/fluechtlinge/buddy-system

Familienhilfe

Pomoć za porodice

Pomoć za porodice organizacije Caritas Innsbruck nudi privremenu pomoć porodicama, životnim zajednicama i svim samcima u teškim životnim situacijama.

6021 Innsbruck · Heiliggeiststraße 16
tel.: 0512 / 7270-300
michaela.kuett@caritas.tirol

Integrationsberatung und -begleitung

Savjetovanje i podrška pri integraciji

Početna podrška azilanata i subsidijarnih štíćenika koja je orijentisana ka društvu i sa težištem na upravljanju prenočištima.

6021 Innsbruck · Heiliggeiststraße 16
tel.: 0512 / 7270-205
johannes.neuerer@caritas.tirol

KOMFÜDRO

Mjesto kontakta i prve pomoći sa niskim barijerama za osobe koje konzumiraju drogu.

6020 Innsbruck · Mentlgasse 20
tel.: 0512 / 56 14 03

Radno vrijeme: pon–uto: 11–14 časova,
sre: 16:30–19 časova (samo zamjena špri-
ceva), čet – pet: 11–14 časova

Radno vrijeme samo za žene:
uto: 14–15 časova

Napomena: Zatvoreno subotom, nede-
ljom i tokom praznika!

Mentlvilla

Mentlvilla je prenoćište u hitnim slučaje-
vima za oboljele od konzumiranja droge,
ovisnike o drogama i beskućnike.

6020 Innsbruck · Mentlgasse 20
tel.: 0512 / 56 43 51

Wohnraumvermittlung und Integrationsberatung

Posredovanje stanova i savjetovanje za integraciju

Caritas Tirol posreduje privatne ponude za stanove iz okruga Innsbruck i Innsbruck Pokrajina kao i ponude crkve iz cijelog Tirola, za azilante i supsidijarne štíćenike i pruža strankama koje dobiju stan sveobuhvatno savjetovanje za integraciju.

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 16
tel.: 0512 / 7270-13
johannes.neuerer@caritas.tirol
www.caritas-tirol.at/hilfe-angebote/flucht-migration-integration/wohnraum-integration-und-beschaeftigung

CHILL OUT

Vidjeti DOWAS

COURAGE INNSBRUCK

Besplatno i anonimno savjetovanje u prvoj liniji za homoseksualce, biseksualce, transrodne osobe i njihove porodice.

6020 Innsbruck · Salurner Str. 15 / 2. sprat
tel.: 0699 / 166 166 63

innsbruck@courage-beratung.at
www.courage-beratung.at

Radno vrijeme savjetovališta: Pon, sri,
čet 17–20 časova, **telefonska najava dolaska:** pon–čet 9–15 časova

DIAKONIE

DIJAKONIJA

ANKYRA – Zentrum für interkulturelle Psychotherapie in Tirol

ANKYRA – Centar za interkulturološku psihoterapiju u Tirolu

Centar za interkulturološku psihoterapiju pruža psihoterapiju koja uzima u obzir kulturološku pozadinu uz pomoć prevodioca i koja je specifična za određeni vid traume te psihološko savjetovanje u Tirolu. Naša ponuda je namijenjena tražiocima azila, onima koji imaju pravo na supsidijarnu zaštitu, priznatim izbjeglicama i imigrantima.

6020 Innsbruck · Müllerstraße 7
tel.: 0512 / 564129
ankyra@diakonie.at
www.diakonie.at/einrichtung/ankyra-zentrum-fuer-interkulturelle-psychotherapie-tirol

Diakonie Flüchtlingsdienst: IBZ (Integrations- und Bildungszentren) Tirol

Dijakonijska služba za izbjeglice: IBZ (Centri za integracije i obrazovanje) Tirol

Centar za integracije i obrazovanje Tirola (IBZ Tirol) je ustanova Dijakonijske službe za izbjeglice (Diakonie Flüchtlingsdienst), koja od svog osnivanja u oktobru 2015. godine pruža početnu pomoć za ljude koji imaju pravo na azil i ljude koji subsidijarno imaju pravo na zaštitu, koji sebi žele da stvore perspektivu za budućnost u Tirolu.

Ponuda IBZ Tirol obuhvata na četiri lokacije u Tirolu (Imst, Telfs, Innsbruck i Wörgl) sljedeće oblasti:

- Stambeno zbrinjavanje u početnim stano- vima od Dijakonije
- Podrška kod traženja stana i posredovanja stana u cijelom Tirolu
- Socijalno i integraciono savjetovanje
- Savjetovanje za obrazovanje i zanimanje
- Radionice i ostale ponude za obrazovanje
- Mogućnosti za susrete i događaji organi- zovani za susrete
- Saradnja sa i obuka općina, službi, udru- ženja, inicijativa i župnih općina
- Informativni događaji; stvaranje kulture dobrodošlice u općinama

IBZ Tirol

6020 Innsbruck · Bürgerstraße 21

tel.: 0512/32 30 72-8673

integration.tirol@diakonie.at

[www.diakonie.at/ueber-uns/traeger- diakonischer-arbeit/diakonie-eine-welt/ diakonie-fluechtlingsdienst?bundesland =tirol](http://www.diakonie.at/ueber-uns/traeger-diakonischer-arbeit/diakonie-eine-welt/diakonie-fluechtlingsdienst?bundesland=tirol)

IBZ Imst

6460 Imst · Floriangasse 22

Tel.: 0664/88 72 81 68

Otvoreno savjetovanje Po i Če 9.30–12 časova i savjetovanje nakon dogovorenog termina

IBZ Innsbruck

6020 Innsbruck · Bürgerstraße 21

tel.: 0664/88 71 15 07

Otvoreno savjetovanje Po i Če 9–12 časova i savjetovanje nakon dogovorenog termina

IBZ Telfs

6410 Telfs · Zollergasse 4

tel.: 0664/88 63 28 25

Otvoreno savjetovanje Po i Če 9.30–12 časova i savjetovanje nakon dogovorenog termina

IBZ Wörgl

6300 Wörgl · Bahnhofstraße 4/1. sprat

tel.: 0664/82 73 451

Otvoreno savjetovanje Po i Če 9.30–12 časova i savjetovanje nakon dogovorenog termina

Unabhängige Beratung Tirol Rechtsschutz für Geflüchtete und Migrant*innen

Nezavisno pravno savjetovanje u Tirolu za izbjeglice i migrante/kinje

Ljudi sa izbjegličkom i migrantskom pozadi- nom se često nalaze u situacijama u kojima se odlučuje o njima i njihovom životu. Mi informišemo izbjeglice i migrante/kinje o njihovim pravima i podržavamo ih u tome da iste ostvare. Na ovaj način im vraćamo mnogo sposobnosti i prostora za djelovanje koliko je to moguće.

Nezavisno savjetovanje u Tirolu pruža besplatno savjetovanje uz tumačenje za izbjeglice i migrante u azilantskom postupku i postupku pred službama za strance kao i postupku prema Zakonu o useljavanju i boravku.

Savjetodavna ponuda:

- Savjetovanje u azilantskom postupku
- Sastavljanje i podnošenje izjava, zahtjeva i pravnih sredstava

- Priprema tražitelja azila na saslušanje kod Saveznog ureda za strance i azil (Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl – BFA)
- Savjetovanje i zastupanje u postupku u vezi boravka
- Savjetovanje kod promjene boravišnog naslova prema Zakonu o azilu na boravišni naslov prema Zakonu o useljenju i boravku
- Savjetovanje i sastav pravnih sredstava kod rješenja iz osnovnog zbrinjavanja
- U slučaju potrebe dalje posredovanje drugim specijalizovanim ustanovama i organizacijama

6020 Innsbruck · Bürgerstraße 21 / 1
tel.: 0512 / 32 30 72-8670
bti@diakonie.at
www.diakonie.at/unsere-angebote-und-einrichtungen/unabhaengige-beratung-tirol

DIÖZESE INNSBRUCK

DIJECEZA INNSBRUCK

Familienreferat

Referat za porodice

Referat za porodice dijeceze podržava porodice u različitim životnim situacijama:

- praćenje i pomoć za parove i porodice
- obrada društvenih i crkvenih tema vezanih za porodicu

6020 Innsbruck · Riedgasse 9
tel.: 0512 / 22 30-43 01
familienreferat@dibk.at
www.dibk.at/Media/Organisationen/Familie

Frauenreferat

Referat za žene

- Kontaktno mjesto za ženska pitanja u katoličkoj crkvi
- Obrazovne i duhovne ponude
- Informacije, društveno-politička ženska pitanja

6020 Innsbruck · Riedgasse 9
tel.: 0512 / 22 30-43 22
frauenreferat@dibk.at
www.dibk.at/Media/Organisationen/Frauen

Haus der Begegnung

Kuća susreta

Podizanje svijesti kroz razne obrazovne ponude u smislu katoličkog društvenog učenja.

6020 Innsbruck · Rennweg 12
Tel.: 0512 / 587869
hdb.office@dibk.at
www.hdb.dibk.at/de/Startseite

Männerreferat der Diözese Innsbruck

Referat za muškarce Dioceze Innsbruck

Obrazovni kursevi sa težištem:

- Očevi i zanimanje
- Ravnopravnost spolova
- Duhovnost muškaraca
- Seminari za očeve i djecu
- Početne, stručne službe i službe za umrežavanje za teme u vezi muškaraca

Lorand Veress
6020 Innsbruck · Riedgasse 9
tel.: 0512 / 2230-4301
maennerreferat@dibk.at
www.dibk.at/Media/Organisationen/Maenner

DOWAS DURCHGANGSORT FÜR WOHNUNGS- UND ARBEITS- SUCHENDE MENSCHEN

DOWAS PROLAZNO MJESTO ZA LJUDE KOJI TRAŽE STAN I POSAO

Savjetovalište za pitanja osiguranja egzistencije, traženja posla i stana

Posebno se nudi:

- prevencija deložacije
- pomoć pri traženju stana i unajmljivanju
- pomoć pri kontaktu sa organima i službama
- uređivanje poštanske i adrese za Službu za nezaposlene (AMS) odnosno kontaktno mjesto za izradu potvrde o glavnom boravištu
- mjere za regulaciju dugova
- nabavka i pohranjivanje dokumenata
- mogućnost zbrinutog stanovanja

6020 Innsbruck · Leopoldstraße 18
tel.: 0512/57 23 43
ibk@dowas.org · www.dowas.org

DOWAS – Chill Out

CHILL OUT je ustanova sa niskim barijerama za djevojke i mladiće beskućnike (glavna ciljna grupa 14 do 21 godina) i pruža privremeno stambeno mjesto kao i savjetovanje i brigu.

6020 Innsbruck · Heiliggeiststraße 8
tel.: 0512/57 21 21
chillout@dowas.org

lilawohnt

lilawohnt je mjesto prvog kontakta za žene (i njihovu djecu) u kriznim situacijama, sa egzistencijalnim problemima i za beskućnice.

Posebno se nudi:

- savjetovanje i praćenje, npr. pri finansijskim problemima, pri kontaktu sa različitim službama
- podrška pri traženju stana, unajmljivanju, prijetećoj deložaciji, konfliktima sa stanodavcima, organizaciji brige o djeci, traženju posla i problemima na radnom mjestu
- mogućnost zbrinutog stanovanja (prelazni stanovi i socijalno-pedagoške stambene zajednice)

Napomena: Po potrebi se pri savjetovanju na raspolaganje stavlja tumačica, informativni direktorij na njemačkom, turskom i bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku na adresi: www.lilawohnt.at

Savjetovalište:

6020 Innsbruck · Adamgasse 4/2
tel.: 0512/56 24 77
beratung@lilawohnt.at

Stambena zajednica:

tel.: 0512/29 54 98
wg@lilawohnt.at

DROGENAMBULANZEN

AMBULANTE ZA OVISNIKE O DROGAMA

- Substitucija (zamjenski tretman) ako su ispunjeni kriteriji/uslovi
- Razjašnjavanje i tretman fizičkih i psihičkih problema
- Savjetovanje i podrška vezana za troškove života, osiguranje, stan, posao, sud

Drogenambulanz I der Universitäts-klinik Innsbruck

Ambulanta za ovisnike o drogama I Univerzitetske klinike Innsbruck

6020 Innsbruck · Innrain 66a

tel.: 050/504-24750

drogenambulanz@i-med.ac.at

Allgemeinpsychiatrische Aufnahme-station Hall

Opšta psihijatrijska prijemna stanica Hall

6060 Hall · Milser Straße 10

tel.: 050/504-88 11 0

hall.pb.b1-leitstelle@tirol-kliniken.at

Fachstation für Drogentherapie und ambulante Sprechstunde

Specijalizovana stanica za terapiju ovisnika o drogama i ambulante konsultacije

tel.: 050/504-88 13 0

hall.pb.b3-leitstelle@tirol-kliniken.at

Alkohol und Medikamenten-entwöhnung

Odvikavanje od alkohola i lijekova

tel.: 050/504-88 14 01 40 (tel. linija za ovisnost)

hall.pb.b4-leitstelle@tirol-kliniken.at

Drogenambulanz Wörgl

Ambulanta za ovisnike o drogama Wörgl

6300 Wörgl · Steinbacherstraße 1

tel.: 05332/69 66-0

direktion@bkh-kufstein.at

Therapie- und Gesundheitszentrum Mutters Station III a

Terapeutski i zdravstveni centar Mutters Station III a

6162 Mutters · Nockhofweg 23

tel.: 050/504 4 90 · Fax: 05050/44 90-40

info@uki.at

ELTERN-KIND ZENTRUM

CENTAR RODITELJ-DIJETE

Savjetovanje o pitanjima trudnoće, poroda, njege novorođenčeta, odgoja, porodičnim problemima, ponovnom ulasku u radni život, razvojno-psihološkim temama, iskustvima gubitka itd.

6020 Innsbruck · Amraser Straße 5

tel.: 0512/58 19 97-0

info@ekiz-ibk.at

www.ekiz-ibk.at

ELTERN-KIND-TREFF INNSBRUCK

SASTAJALIŠTE RODITELJ-DIJETE INNSBRUCK

Nudi sveobuhvatne informacije vezane za teme trudnoće, poroda i bebe. Uz to se nude interesantni kursevi, grupe za dojenje uz odgovarajuće stručno savjetovanje, a mlade majke pri tome pronalaze priliku za razmjenu iskustava sa osobama koje prolaze kroz slična iskustva.

6020 Innsbruck · Adamgasse 4

tel.: 0512/58 06 50

info@eltern-kind-treff.at

www.eltern-kind-treff.at

ERZIEHUNGSBERATUNGSSTELLE DES LANDES

POKRAJINSKO SAVJETOVALIŠTE O
ODGOJU

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung –
Erziehungsberatungsstelle (Služba vlade
pokrajine Tirol – Ured za savjetovanje o
odgoju)

EVANGELISCHE DIÖZESE SALZBURG – TIROL

EVANGELISTIČKA DIOCEZA
SALZBURG–TIROL

Evangelische Fachstelle Ehrenamt für Flüchtlinge in Tirol (EFEF Tirol)

Evangelistička stručna služba počasna
služba za izbjeglice u Tirolu (EFEF Tirol)

Savjetovanje, pratnja, podsticanje, školova-
nje ili dalje obrazovanje osoba u počasnim
službama u radu sa izbjeglicama evangel.
župa u Tirolu kao i informacije i senzibiliza-
cija o temi bjegstvo/izbjeglice na vjerskoj
nastavi i nastavi za konfirmande, u omladin-
skim grupama, školama, župama i sl.

Evangelistička dioceza Salzburg–Tirol
6020 Innsbruck · Rennweg 13
tel.: 059/1517 500
salzburg-tirol@evang.at
www.sichtbar-evangelisch.at

EVITA FRAUEN- UND MÄDCHEN- BERATUNGSSTELLE

EVITA SAVJETOVALIŠTE ZA ŽENE I
DJEVOJKE

- Savjetovanje i praćenje žena i djevojaka u
teškim životnim situacijama
- Radionice o prevenciji nasilja u školama
- Praćenje žrtava seksualnog i fizičkog
nasilja pri sudskim postupcima, od pod-
nošenja policijske prijave do završetka
postupka
- Predavanja, tematske večeri i ženske
grupe o specifičnim temama

6330 Kufstein · Oberer Stadtplatz 6
tel.: 05372/63 6 16
evita@kufnet.at
www.evita-frauenberatung.at

FACHINSPEKTOR FÜR ISLAMISCHE RELIGION IN TIROL

STRUČNI INSPEKTOR ZA ISLAMSKU
RELIGIJU U TIROLU

- Kontakt osoba pri pitanjima i problemima,
koji se direktno ili indirektno tiču islama
odnosno islamske religijske nastave
- Dodjela nastavnog osoblja, nadzor,
inspekcije
- Zadužen za sve vrste škola u Tirolu

Gospodin Samir Redžepović
6060 Hall · Zottstraße 7
tel.: 0664/144 28 99
s.redzepovic@tsn.at

FAMILIEN- UND SOZIAL- BERATUNGSZENTRUM E.V.

CENTAR ZA PORODIČNO I SOCIJALNO SAVJETOVANJE

Težište:

- Planiranje porodice
- Seksualno savjetovanje, savjetovanje mladih i savjetovanje vezano za rastave
- Savjetovanje trudnica
- Bračno-psihološko savjetovanje i savjetovanje partnera

6300 Wörgl · Peter-Anich-Straße 27
tel.: 05332 / 73758

Savjetovanje: po dogovoru

FINANZAMT

SLUŽBA ZA FINANSIJE

Glavni zadatak službi za finansije je upravljanje porezima, kao i priprema i prosljeđivanje informacija poreskim obveznicima.

Služba za finansije Innsbruck

6020 Innsbruck · Innrain 32
tel.: 050 / 233 233

Služba za finansije Kitzbühel Lienz

6370 Kitzbühel-Lienz · Im Gries 9
tel.: 050 / 233 233
9900 Lienz · Dolomitenstraße 1
tel.: 050 / 233 233

Služba za finansije Kufstein Schwaz

6333 Kufstein · Oskar-Pirlo-Straße 15
tel.: 050 / 233 233
6130 Schwaz · Brandlstraße 19 / 1
tel.: 050 / 233 233

Služba za finansije Landeck Reutte

6500 Landeck · Innstraße 11
tel.: 050 / 233 233
6600 Reutte · Claudiastraße 7
Tel.: 050 / 233 233

FIRST LOVE AMBULANZ

AMBULANTA FIRST LOVE

Ambulanta First Love je mjesto prvog kontakta za tinejdžere starosne dobi od 12 do 19 godina. Ponuda savjetovanja od strane dvije ginekologkinje i jedne medicinske sestre o pitanjima vezanim za teme ljubav, veze, seksualnost, kontracepcija i trudnoća.

Napomena: anonimno, besplatno i bez birokratije.

Univerzitetska klinika za ginekologiju, Kliničko odjeljenje za ginekološku endokrinologiju i reproduktivnu medicinu

6020 Innsbruck · Anichstraße 35
(zgrada HNO)
tel.: 050 / 504-23068
frauenheilkunde@uklibk.ac.at
www.kinderwunsch-zentrum.at

FLUCHTpunkt

FLUCHTpunkt savjetuje izbjeglice, koje smatraju da nisu dobile dovoljnu brigu, savjetovanje ili pomoć. Savjetovanje je besplatno i anonimno.

6020 Innsbruck · Jahnstraße 17
tel.: 0512 / 58 14 88
info@fluchtpunkt.org
www.fluchtpunkt.org

Telefonska raspoloživost:

pon-čet 09 - 12 časova
Savjetovanje po dogovorenom terminu

FRAUEN AUS ALLEN LÄNDERN ŽENE IZ CIJELOG SVIJETA

- Obrazovne ponude sa čuvanjem djece
- Savjetovanje o temama specifičnim za žene i doseljenike u vidu pojedinačnog ili grupnog savjetovanja i na različitim jezicima odnosno sa tumačicama
- Ponude za slobodno vrijeme i kulturne ponude

6020 Innsbruck · Tschamlerstraße 4
tel.: 0512 / 56 47 78
info@frauenausallenlaendern.org
www.frauenausallenlaendern.org

FRAUEN GEGEN VERGEWALTIGUNG ŽENE PROTIV SILOVANJA

- Psihosocijalno savjetovanje žena i djevojaka od 16 godina pogođenih seksualnim nasiljem i njihovih porodica
- Praćenje pri sudskim postupcima, grupe za samopomoć, radionice za samopotvrđivanje
- Organizacija kurseva za samoodbranu

Napomena: Savjetovanje je besplatno i anonimno; moguće je prevođenje. Lično savjetovanje uz dogovor termina.

6020 Innsbruck · Sonnenburgstraße 5
tel.: 0512 / 57 44 16
office@frauen-gegen-vergewaltigung.at ili
beratung@frauen-gegen-vergewaltigung.at
www.frauen-gegen-vergewaltigung.at

FRAUEN HELFEN FRAUEN ŽENE POMAŽU ŽENAMA

- Besplatne informacije, savjetovanje kao i pomoć ženama i djevojkama
- Sigurna kuća za žene, prelazni stanovi, ambulantna pomoć za porodice

6020 Innsbruck · Museumstraße 10a
tel.: 0512 / 58 09 77
info@fhf-tirol.at
www.fhf-tirol.at

FRAUENHELPLINE GEGEN GEWALT HELPLINE ZA ŽENE PROTIV NASILJA

Helpline za žene se podrazumijeva kao prvo početno mjesto za sva pitanja u vezi sa nasiljem protiv žena (nasilje u porodici odnosno u braku ili partnerstvu, stalking ili uhođenje, prisilno vjenčanje, silovanje, seksualno zlostavljanje, seksualno zlostavljanje na radnom mjestu, itd.).

To je profesionalna ustanova, orijentisana na ciljnu grupu, koja cijeli dan i noć, besplatno i u cijeloj zemlji pruža savjetovanje i informacije.

tel.: 0800 / 222 555
frauenhelpline@aoef.at
www.frauenhelpline.at

FRAUENZENTRUM OSTTIROL CENTAR ZA ŽENE ISTOČNI TIROL

Informacije, savjetovanje i praćenje pri konfliktima sa partnerom, rastavi/razvodu, ekonomskim i socijalnim problemima, životnim krizama, nasilju kao i planiranju života i karijere (poslovna orijentacija, obrazovanje, ponovni odlazak na posao, usklađivanje porodice i posla).

9900 Lienz · Schweizergasse 26
tel.: 04852 / 67 1 93
info@frauenzentrum-osttirol.at
www.frauenzentrum-osttirol.at

FREUNDESKREISE KRUGOVI PRIJATELJSTVA

U Tirolu se mnogi ljudi volonterski angažuju za dobro razumijevanje u društvu, za integraciju SA doseljenicima i susret između lokalnog i doseljenog stanovništva. Trenutno postoje u sljedećim okruzima aktivni krugovi prijateljstva: Imst, Innsbruck, Innsbruck Land, Kitzbühel, Kufstein, Landeck, Lienz, Schwaz i Telfs. Aktualna lista krugova prijateljstva u Tirolu može se naći na web stranici odjeljenja za društvo i rad (Abteilung Gesellschaft und Arbeit) na: www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/diversitaet/integrationsangebote-fuer-zugewanderte-in-tirol/begegnung-und-zusammenleben

GEWALTSCHUTZZENTRUM TIROL CENTAR ZA ZAŠTITU OD NASILJA TIROL

Intervencije u slučajevima nasilja u privatnom okruženju i savjetovanje i podrška za osobe kojima se prijete u kućnom okruženju

6020 Innsbruck · Maria-Theresien-Str. 42a
tel.: 0512 / 571313
office@gewaltschutzzentrum-tirol.at
www.gewaltschutzzentrum-tirol.at

GLEICHBEHANDLUNGS- ANWALTSCHAFT ODVJETNIŠTVO ZA JEDNAK TRETMAN

- Savjetovanje, podrška i informacije za osobe pogođene diskriminacijom
- Informativni materijal, predavanja, radio-nice i informativni skupovi za multiplikatore/ice

Besplatni kontakt za telefonske upite iz cijele Austrije: 0800 / 206 119
6020 Innsbruck · Leipziger Platz 2
tel.: 0512 / 343 032
ibk.gaw@bka.gv.at

HEILPÄDAGOGISCHE FAMILIEN ZDRAVSTVENO-PEDAGOŠKE PORODICE

- Savjetovanje vezano za porodična pitanja (jednom sedmično i na turskom jeziku)
- Pomoć porodicama sa djecom sa invaliditetom (moguće i na stranom jeziku)
- Praćenje i pomoć porodicama sa djecom sa invaliditetom kod službi
- Zdravstveno-pedagoška rehabilitacija

Innsbruck

6020 Innsbruck · Mentlgasse 12a
tel.: 0512 / 58 00 04
info@hpfamilien.at

Imst/Landeck

6500 Landeck · Schrofensteinstraße 2a
tel.: 05442 / 64 7 61
landeck@hpfamilien.at

Schwaz i Kufstein

6020 Brixlegg · Marktstraße 29
tel.: 05337 / 64 4 66
brixlegg@hpfamilien.at

Lienz

9900 Lienz · Amlacherstraße 12
tel.: 04852/67 813
lienz@hpfamilien.at

Kitzbühel

6380 St. Johann · Salzburgerstraße 23a
tel.: 05352/610 31
st.johann@hpfamilien.at

Reutte

Heilpädagogische Familien gGmbH
6600 Reutte · Untermarkt 11
tel.: 05672/21017 oder 0650/9403234
reutte@hpfamilien.at

HEIMANWALTSCHAFT ODVJETNIŠTVO ZA DOMOVE

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung –
Heimawaltschaft (Služba vlade pokrajine
Tirol – Odvjetništvo za domove)

HOTLINE GEGEN DISKRIMINIERUNG UND INTOLERANZ TELEFONSKA LINIJA PROTIV DISKRIMI- NACIJE I NETOLERANTNOSTI

Za osobe pogođene diskriminacijom na
osnovu etničke pripadnosti, porijekla ili
religije.

tel.: 0800/222 666
[www.bundeskanzleramt.gv.at/service/
hotline-gegen-diskriminierung-und-
intoleranz.html](http://www.bundeskanzleramt.gv.at/service/hotline-gegen-diskriminierung-und-intoleranz.html)

Radno vrijeme: pon–pet 8–16 časova

HPE – HILFE FÜR ANGEHÖRIGE PSYCHISCH KRANKER POMOĆ ZA PORODICE PSIHIČKI OBOLJELIH OSOBA

Savjetodavni razgovori, grupni sastanci,
predavanja.

6020 Innsbruck · Karl-Schönherr-Straße 3
mobilni tel.: 0699/17 23 80 60
hpe-tirol@hpe.at
www.hpe.at

INITIATIVE MINDERHEITEN INICIJATIVA ZA MANJINE

- Megafon za manjine
- Kulturne priredbe (muzika, literatura ...)
- integrativne priredbe

6020 Innsbruck · Zollerstraße 7
tel.: 0512/58 67 83
im.tirol@minorities.at
www.minorities.at

INLINGUA SPRACHSCHULE JEZIČNA ŠKOLA INLINGUA

- Obuke za preduzeća
- Jezični kursevi
- Jezična putovanja
- Prevođenje i tumačenje

6020 Innsbruck · Südtirolerplatz 6
tel.: 0512/56 20 31
info@inlingua-innsbruck.at
www.inlingua-tirol.at

INNOVIA

- Savjetovanje za obrazovanje i zanimanje (nezavisno savjetovanje i informacije o zanimanjima i obrazovanjima za šegrte; prepoznavanje prednosti, talenata i interesa; razjašnjenje obrazovanja za šegrte i iskustva; posredovanje kod priznanja svjedocanstava; zajedničko razrađivanje plana obrazovanja; informacije o mogućnostima finansiranja)
- Coaching za omladinu (savjetovanje; orijentacija; pratnja)
- Cuda Welcome Club kompjuteri i učenje (učenje na laptopu; vježbanje njemačkog jezika; pisanje prijava za posao)

6020 Innsbruck, Rennweg 7
tel.: 0676/843 843 30
office@innovia.at
www.innovia.at

INNSBRUCKER SOZIALE DIENSTE (ISD)

SOCIJALNE SLUŽBE GRADA INNSBRUCK

- Stambeni prostori za starije osobe i domovi za njegu (trajna, kratkoročna i dnevna njega)
- Mobilna kućna bolnička njega, pomoć u domu, terapija, snabdijevanje hranom
- Čuvanje djece

Sozialservice

Servis za socijalne usluge

- Pomoć za beskućnike
- Socijalni centri u pojedinim naseljima (ustanove za informisanje i savjetovanje)

6020 Innsbruck · Innrain 24
tel.: 0512/53 31 80
info@isd.or.at
www.isd.or.at

Ambulante Suchtpräventionsstelle (ASp)

Ambulantno mjesto za prevenciju ovisnosti

Ovaj tim nudi različite mogućnosti terapije i prati pacijente pri i nakon stacionarnog boravka. Dodatno se informišu roditelji, djeca i mladi kao i članovi porodice oboljelih ovisnika. Besplatno savjetovanje o drogama, alkoholu, poremećajima u prehrani, ovisnosti o kocki i Internetu.

6020 Innsbruck · Liebeneggstraße 2
tel.: 0512/5331-7440
asp@isd.or.at
www.isd.or.at/de/suchtbehandlung/einrichtung/ambulante-stelle-fuer-suchtpraevention/286-0.html

INTEGRATIONSBÜRO

URED ZA INTEGRACIJE

Mjesto za informacije, sastanak sa kulturno-loškim radom, okretnica za udruženja

6020 Innsbruck · Universitätsstraße 30
tel.: 0512/297121
info@integrationsbuero.at
www.integrationsbuero.at

INTEGRATIONSKOORDINATORINNEN UND BEZIRKSKOORDINATORINNEN

KOORDINATORI ZA INTEGRACIJE I OKRUŽNI KOORDINATORI

Integrationskoordination auf Bezirksebene

Koordinacija integracije na nivou okruga

Za razna pitanja možete da se obratite i određenom okružnom koordinatoru Okružne kapetanije Vaše opštine.
www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/diversitaet/integrationsangebote-fuer-zugewanderte-in-tirol

Integrationskoordination auf Kommunaler Ebene

Koordinacija integracije na
komunalnom nivou

Komunalni koordinatori za integracije su kontakt osobe za integraciju na komunalnom nivou u raznim oblastima. Trenutno su koordinatori za integraciju zastupljeni u opštinama Hall in Tirol, Imst, Innsbruck, Kufstein, Telfs, Wörgl, Reutte, Schwaz i Jenbach. Kontaktne podatke određene kontakt osobe pronaći ćete na web stranici pokrajine Tirol na: www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/diversitaet/integrationsangebote-fuer-zugewanderte-in-tirol

INTERNATIONALES SPRACHEN- ZENTRUM (ISI)

INTERNACIONALNI JEZIČKI CENTAR

Strukturirana ponuda stranih jezika i kurseva njemačkog jezika na nivou univerziteta.

6020 Innsbruck · Innrain 52f,
Bruno-Sander-Haus, 1. sprat (soba 60118)
tel.: 0512/507-36 4 01 ili -46 84
isi@uibk.ac.at · www.uibk.ac.at/isi

ITWORKS: JOBSERVICE TIROL

- Pod naslovom azil, podređena zaštita
- Upravljanje predmetima za profesionalnu pomoć u traženju posla
- Stvaranje aplikativnih dokumenata
- Uspostavljanje kontakta sa kompanijama i drugim savjetodavnim institucijama
- Položaj u nemačkom kursu i/ili proveru stručnosti

6020 Innsbruck · Dr. Franz-Werner-Str. 30
Tel.: 0512/204744
jobservice.tirol@itworks.co.at
www.itworks.co.at

JUGENDEINRICHTUNGEN

USTANOVE ZA MLADE

Za pronalaženje adresa i informacija o centrima i sastajalištima za mlade vidjeti

- POJAT – Platforma za otvoreni rad sa mladima Tirol (Plattform offene Jugendarbeit Tirol) i
- Amt der Tiroler Landesregierung – Abteilung Gesellschaft und Arbeit (Služba vlade pokrajine Tirol – Odjeljenje za društvo i rad)

JUGENDROTKREUZ

MLADI CRVENI KRST

Mladi crveni krst je omladinska organizacija Crvenog krsta.

Pomoć pri učenju za djecu čiji maternji jezik nije njemački – širom Tirola u preko 30 škola (radi tačnijih informacija obratite se zaduženoj školi)

6020 Innsbruck · Rennweg 1 (Hofburg)
tel.: 0512/58 24 67
office@jrktirol.at
www.jugendrotkreuz.at

KINDER- UND JUGENDANWALT- SCHAFT TIROL

ODVJETNIŠTVO ZA DJECU I MLADE
TIROL

- Savjetovanje, praćenje, pomoć, posredovanje za djecu i mlade pri različitim problemima
- Povjerljivo, anonimno i besplatno

6020 Innsbruck · Meraner Str. 5, 4. sprat
tel.: 0512/508-3792
kija@tirol.gv.at
www.kija.at/tirol

KINDER- UND JUGENDHILFE POMOĆ ZA DJECU I MLADE

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung – Kinder- und Jugendhilfe (Služba vlade pokrajine Tirol – Pomoć za djecu i mlade)

KINDERSCHUTZ TIROL ZAŠTITA DJECE TIROL

Mjesto prvog kontakta kod seksualnog, fizičkog i psihičkog nasilja kao i zanemari- vanja djece i mladih (Informacije, savjeti, pratnja)

Zaštita djece Imst

6064 Imst · MedZentrum,
Stadtplatz 8, prizemlje
tel.: 05412/63 4 05
imst@kinderschutz-tirol.at

Centar za zaštitu djece Lienz

9900 Lienz · Amlacherstraße 2
(Dolomitencenter)
tel.: 0482/71 4 40
lienz@kinderschutz-tirol.at

Centar za zaštitu djece Innsbruck

6020 Innsbruck · Museumstr. 11, 2. sprat
tel.: 0512/58 37 57
innsbruck@kinderschutz-tirol.at

Zaštita djece Wörgl

6300 Wörgl · Bahnhofstraße 53
tel.: 05332/72 1 48
woergl@kinderschutz-tirol.at

Kinderschutz Reutte, Innovationszentrum

6600 Pflach bei Reutte · Kohlplatz 7
tel.: 05672/64510

KIZ – KRISENINTERVENTIONS- ZENTRUM

KRIZNI INTERVENCIONI CENTAR

Pomoć za djecu i mlade u hitnim situacijama.

- Lično, telefonsko i savjetovanje putem e-maila (takođe i anonimno) za djevojke i mladiće i članove njihovih porodica u kriznim situacijama – razgovori su mogući i sa tumačem
- Prenočište za hitne slučajeve, utočište i zaštita od nasilja za djecu i mlade u starosti od 12 do 18 godina

6020 Innsbruck · Pradler Straße 75 (ulaz u dvorištu)
tel.: 0512/58 00 59
info@kiz-tirol.at
www.kiz-tirol.at
Dostupnost: 24 sata dnevno, 7 dana sedmično, 365 dana godišnje

KOMFÜDRO

Vidjeti Caritas Komfüdro

komm!unity

Udruženje za poticanje rada sa mladima, rada posvećenog integraciji i društvenoj zajednici.

6300 Wörgl · Christian-Plattner-Straße 8
tel.: 0664/88 745 205
office@kommunity.me
www.kommunity.me

KONTAKT + CO

- Programi za prevenciju ovisnosti za posao, školu, porodicu i mlade
- Obrazovni skupovi i radionice o prevenciji ovisnosti
- Stručna biblioteka i digitalna novinska arhiva

6020 Innsbruck · Bürgerstraße 18
tel.: 0512/58 57 30
office@kontaktco.at · www.kontaktco.at

KRANKENHÄUSER BOLNICE

Landeskrankenhaus Hall in Tirol

Pokrajinska bolnica Hall u Tirolu

6060 Hall in Tirol · Milser Straße 10
tel.: 050/504-34 0 00

Bezirkskrankenhaus Kufstein

Okružna bolnica Kufstein

6330 Kufstein · Endach 27
tel.: 05372/69 66-0

Bezirkskrankenhaus Lienz

Okružna bolnica Lienz

9900 Lienz · Emanuel-von-Hibler-Straße 5
tel.: 04852/606-0

Bezirkskrankenhaus Schwaz

Okružna bolnica Schwaz

Okružna bolnica Schwaz po potrebi na raspolaganje stavlja usluge tumača.
6130 Schwaz · Swarovskistraße 1–3
tel.: 05242/600-0
info@kh-schwaz.at · www.kh-schwaz.at

Bezirkskrankenhaus Reutte

Okružna bolnica Reutte

6600 Ehenbichl · Krankenhausstraße 39
tel.: 05672/601-0
info@bkh-reutte.at
www.bkh-reutte.at

Bezirkskrankenhaus St. Johann

Okružna bolnica St. Johann

6380 St. Johann · Bahnhofstraße 14
tel.: 05352/606-0
info@khsj.at · www.khsj.at

Gesundheitszentrum Kitzbühel

Bolnica Kitzbühel

6370 Kitzbühel · Hornweg 28
tel.: 05356/601-0
www.gz-kitz.at

Krankenhaus St. Vinzenz Zams

Bolnica St. Vinzenz Zams

6511 Zams · Sanatoriumstraße 43
tel.: 05442/600
office@krankenhaus-zams.at
www.kh-zams.at

Landeskrankenhaus Hochzirl

Pokrajinska bolnica Hochzirl

Posebna bolnička ustanova za internu medicinu i akutni neurološki naknadni tretman

6170 Zirl · Anna-Dengel-Haus
tel.: 050/504-41000
hn.kdion@tirol-kliniken.at

Landeskrankenhaus Innsbruck

Pokrajinska bolnica Innsbruck

Pokrajinska bolnica Innsbruck po potrebi na raspolaganje stavlja usluge tumača.
6020 Innsbruck · Anichstraße 35
tel.: 050/504-0
www.tirol-kliniken.at

Konsultacije za doseljenice u klinici za žene

Univerzitetska klinika za ginekologiju
tel.: 050/504-23060
uto 13–15 časova, u ambulanti Univerzitetske klinike za ginekologiju, Frauen-Kopf-Klinik, 2. sprat
tel.: 050/504-23060
frauenklinik.ambulanz@uki.at

Dogovaranje termina: pon–pet 8–12 časova
tel.: 050/504-23060 (samo uz telefonsku prijavu)

Landeskrankenhaus Natters

Pokrajinska bolnica Natters

6161 Natters · In der Stille 20

tel.: 050/504-48000

hn.dion-sek@tirol-kliniken.at

www.tirol-kliniken.at

MANNSBILDER

Savjetovanje za muškarce i mladiće vezano za različita pitanja: probleme sa partnerom, nasilje, odgoj, pravo na posjete, alimentacija, zajedničko starateljstvo, bračno pravo i obaveze na plaćanje održavanja, seksualnost, obznanjivanje homoseksualnosti, teškoće pri upoznavanju, i teškoće na radnom mjestu ili u školi.

Innsbruck

6020 Innsbruck · Anichstraße 11

tel.: 0512/57 66 44

beratung@mannsbilder.at

www.mannsbilder.at

Landeck

6500 Landeck · Schulhausplatz 7,

Alter Widum

tel.: 0650/79 01 479

beratung.landeck@mannsbilder.at

Lienz

9900 Lienz · Amlacherstraße 2/3/2

tel.: 0650/6036836

Wörgl

6300 Wörgl · Bahnhofstraße 53/4

tel.: 0650/57 66 444

beratung.woergl@mannsbilder.at

MIETERVEREINIGUNG

ÖSTERREICH –

LANDESSTELLE TIROL

UDRUŽENJE PODSTANARA AUSTRIJA –

POKRAJINSKI URED TIROL

- Savjetovanje vezano za sva pitanja stanovanja
- Zastupanje podstanara/ki u vanspornim postupcima (ured za izmirbu i okružni sud)
- Redovno slanje podstanarskih novina

Napomena: tumačenje na turskom jeziku svakog 1. utorka u mjesecu

6020 Innsbruck · Adamgasse 9

tel.: 0512/58 24 31

tirol@mietervereinigung.at

mietervereinigung.at/742/

Mietervereinigung-Tirol

MIETERSCHUTZVERBAND –

LANDESVERBAND TIROL

SAVEZ ZA ZAŠTITU PODSTANARA –

POKRAJINSKI SAVEZ TIROL

- Savjetovanje vezano za pravo stanovanja, podstanarske i vlasničke ugovore
- Provjera obračuna troškova stanovanja, grijanja i doprinosa za održavanje
- Podrška pri postupcima otkazivanja i ispražnjavanja stana kao i drugim sporovima vezanim za pravo stanovanja
- Savjetovanje u vezi sa poticajima za stanogradnju (savjetovanje vezano za doplatak za stanovanje)

6020 Innsbruck · Müllerstraße 27, 1. sprat

tel.: 0512/57 40 35

office@msv-tirol.at

www.mieterschutzverband.at

NETZWERK ESSTÖRUNGEN: ANOREXIE – BULIMIE – ADIPOSITAS MREŽA OSOBA SA POREMEĆAJIMA U PREHRANI: ANOREKSIVA – BULIMIJA – GOJAZNOST

- Prve informacije za mlade i odrasle sa poremećajima u prehrani
- Savjetovanje i pomoć pri potrazi za mogućnostima tretmana
- Izgradnja grupe za samopomoć uz voditelja
- Godišnji kongresi "Poremećaji u prehrani" dostupni pogođenim osobama, članovima porodice i stručnjacima/kinjama

6020 Innsbruck · Templstraße 22
tel.: 0512/57 60 26
info@netzwerk-essstoerungen.at i
beratung@netzwerk-essstoerungen.at
www.netzwerk-essstoerungen.at

NEUSTART TIROL

Pomoć pri resocijalizaciji delikvenata,
podrška za žrtve i prevencija

6020 Innsbruck
Andreas-Hofer-Straße 46, 3. sprat
tel.: 0512/58 04 04
beratung@neustart.at
www.neustart.at

Zweigstellen

Filijale

NEUSTART Imst

6460 Imst · Ingenieur-Baller-Straße 1
tel.: 0512/58 04 04

NEUSTART Lienz

9900 Lienz · Amlacher Straße 2/Stiege 3/
2. sprat
tel.: 0512/58 04 04

NEUSTART Wörgl

6300 Wörgl · Kanzler-Biener-Straße 16
tel.: 05332/72 60 1

ÖSTERREICHISCHER ALPENVEREIN (ÖAV)

AUSTRIJSKO ALPSKO UDRUŽENJE
(ÖAV)

Pod motom "Zajedno na putu" alpsko udruženje se zalaže za temu integracija. Ljudi sa različitim kulturološkom pozadinom su pri tome srdačno pozvani da se pridruže turneji. Tokom hodanja i penjanja učesnici mogu da iskuse gostoprimstvo i da zasnuju nova prijateljstva. www.alpenverein.at/miteinander

ÖSTERREICHISCHE GESUNDHEITS- KASSE (ÖGK) TIROLSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

- Preventivna skrb i osiguranje u slučaju bolesti
- Novac za vrijeme bolovanja, bolovanje
- Majčinstvo, sedmični novac
- Smjernice za oslobađanje od naknada za recepte
- Fond za podršku

6020 Innsbruck, Klara-Pölt-Weg 2
tel.: 05/91 60-0
office-t@oegk.at
www.gesundheitskasse.at

ÖGB – ÖSTERREICHISCHER GEWERKSCHAFTSBUND AUSTRIJSKI SAVEZ SINDIKATA

- Besplatno pravno savjetovanje i pravna zaštita kod zaduženih sindikata
- Kursevi i seminari za dalje obrazovanje
- Osiguranje solidarnosti (odgovornost za nesreće na poslu za članove sindikata)
- Podrška za nezaposlene
- Jeftinije ulaznice za kulturne i sportske priredbe
- Besplatno i anonimno savjetovanje za osobe pogođene šikaniranjem kolega, pon & uto 17–18 časova

ÖGB Pokrajinska organizacija Tirol
6010 Innsbruck · Südtiroler Platz 14–16
tel.: 0512/59 7 77
tirol@oegb.at
www.oegb.at/tirol

Napomena: konsultacije na maternjem jeziku bosanskom, hrvatskom, srpskom, turskom, španskom, engleskom po dogovoru

ÖSTERREICHISCHE HOCHSCHÜ- LERSCHAFT (ÖH) – REFERAT FÜR AUSLÄNDISCHE STUDIERENDE AUSTRIJSKI STUDENTSKI SAVEZ – REFERAT ZA INOSTRANE STUDENTE

Posebno za inostrane studente/kinje. Informacije, savjetovanje i pomoć pri svemu, što se tiče studentskog života u Innsbrucku.

- preduslovi prijema na Univerzitet Innsbruck
- prijava na studij, školarina, mogućnosti stipendiranja
- boravišna dozvola, rad u Austriji

ÖH Referat za strance (ÖH Ausländerreferat) je izradio brošuru, koja se bavi početnim “životom stranca” u Innsbrucku i olakšava univerzitetski život. oehinfo.uibk.ac.at

ÖH-Center Innsbruck
6020 Innsbruck · Josef-Hirn-Straße 7/II
tel.: 0512/507-35 560
auslaenderreferat@oeh.cc
www.oeh.ac.at/ar

ÖSTERREICHISCHER INTEGRATIONSFONDS (ÖIF) AUSTRIJSKI INGERACIJSKI FOND

Austrijski integracijski fond je fond Republike Austrije i partner Saveznog ministarstva za Evropu, integracije i vanjske poslove. ÖIF između ostalog nudi:

- centre za integraciju u različitim saveznm pokrajinama
- podršku za doseljenike/ce u procesu integracije u Austriji
- “stolove dobrodošlice” sa savjetovanjem u oblastima jezika, obrazovanja i posla

- poticanje mjera jezičke integracije (pod određenim okolnostima)
- online jezički portal sa besplatnim online vježbama, materijalom za učenje njemačkog jezika (www.integrationsfonds.at/themen/sprache/sprachportal)
- Centar za integraciju Tirol

Innsbruck

6020 Innsbruck · Lieberstraße 3
tel.: 0512 / 561771-11
tirol@integrationsfonds.at
www.integrationsfonds.at/tirol
Dogovaranje termina: tel. 0512 / 56 17 71

Wien

1030 Wien · Landstraßer Hauptstraße 26
tel.: 01 / 71 51 051
wien@integrationsfonds.at
www.integrationsfonds.at

ÖSTERREICHISCHE UNIVERSITÄTEN-KONFERENZ (UNIKO): MORE – FLÜCHTLINGSINITIATIVE DER UNIVERSITÄTEN

AUSTRIJSKA UNIVERZITETSKA KONFERENCIJA (UNIKO): MORE – IZBJEGLIČKA INICIJATIVA UNIVERZITETA

Platforma povezuje izbjegle naučnike i umjetnike sa članovima austrijskih univerziteta.

6020 Innsbruck · Innrain 52
tel.: 0512 / 507-0
www.more-uni.at

PLATTFORM ASYL – FÜR MENSCHENRECHTE **PLATFORMA AZIL – ZA LJUDSKA PRAVA**

Javne priredbe; redosljed predavanja na temu bjegstvo, azil, migracija, rasizam, desni populizam; rad na informisanju i razjašnjenju / kampanje, više videa o razjašnjenju postupanja sa uobičajenim predrasudama na internetu, radionice; otvorene prostorije za susrete.

6020 Innsbruck · Jahnstraße 20
tel.: 0664 / 88 58 89 31
info@plattform-asyll.eu
www.plattform-rechtsberatung.at

Patenschaftsprojekt „ertebat“

Projekat kumstva “ertebat”

Osnova projekta je stvaranje prijateljstava i mreža između kumova i maloljetnih izbjeglica bez pratnje.

6020 Innsbruck · Bürgerstraße 21 / 1. sprat
tel.: 0681 / 10 75 05 57
j.binder@plattform-asyll.eu
www.plattform-rechtsberatung.at

POJAT – PLATTFORM OFFENE JUGENDARBEIT TIROL **PLATFORMA OTVORENOG RADA SA MLADIMA TIROL**

Pored omladinskih udruženja i organizacija u cijelom Tirolu postoje mnogobrojne ponude Otvorenog rada sa mladima (kao što su omladinski centri, sastajališta za mlade ili mobilni rad sa mladima). Informacije o ustanovama Otvorenog rada sa mladima nudi Platforma otvorenog rada sa mladima Tirol i opštine.

6020 Innsbruck · Kirschentalgasse 10
tel.: 0660 / 2633617
office@pojat.at
www.pojat.at

PRO MENTE TIROL

- Terapeutske stambene zajednice
- Inicijative za zapošljavanje
- Sastajalište trg Domplatz – Klub za slobodno vrijeme i druženje (Domplatz 2, 6020 Innsbruck)

Napomena: U različitim naseljima takođe postoje ponude Pro Mente Tirol.

6020 Innsbruck · Karl-Schönherr-Straße 3
tel.: 0512/58 51 29
direktion@promente-tirol.at
www.promente-tirol.at

PSYCHOSOZIALER PFLEGEDIENST (PSP) PSIHOSOCIJALNA SLUŽBA ZA NJEGU

- Briga o psihički bolesnim osobama
- Stambene zajednice i domovi sa njegovateljima
- Inicijative za zapošljavanje, radna obuka

6020 Innsbruck · Anichstraße 4
tel.: 0512/57 27 50-0
kontakt.innsbruck@psptirol.org
www.psptirol.org

Napomena: Ispostave u naseljima

PVA – LANDESSTELLE TIROL PVA – POKRAJINSKA FILIJALA TIROL

Podnošenje zahtjeva i informacije o uslovima za dodatak za njegu.

6020 Innsbruck · Ing.-Ettel-Straße 13
tel.: 05 03 03
pva-1st@pensionsversicherung.at
www.pensionsversicherung.at

RAINBOWS – TIROL

Pratnja djece i mladih, koji su pogođeni rastavom ili razvodom roditelja ili smrću neke bliske osobe.

6020 Innsbruck · Amthorstraße 49
tel.: 0512/57 99 30
tirol@rainbows.at
www.rainbows.at

REFUGEE MIDWIVERY SERVICE AUSTRIA

Usluga babica/primalja za izbjegle žene u Austriji. RMSA se sastoji od tima babica/primalja, koje uz pomoć prevoditeljica pruža trudničku brigu za žene izbjeglice u TREWI (Michael-Gaismair-Straße 7). Dalji ciljevi su priprema za porod u rađaonici i vrijeme nakon rođenja. Dodatno se redovno održavaju "Mummy-Chats" radi razmjene.

6020 Innsbruck · TREWI,
Michael-Gaismair-Straße 7
tirol@RMSA.help
www.RMSA.help

RETTET DAS KIND

Bake i djedovi na posudbu, koji čuvaju djecu

6020 Innsbruck · Krippengasse 4
tel.: 0512/20 24 13
office@rettet-das-kind-tirol.at
www.rettet-das-kind-tirol.at

ROTES KREUZ – LANDESVIRBAND TIROL

CRVENI KRST – POKRAJINSKI SAVEZ TIROL

Kulturno-specifično dalje obrazovanje za radnike/ce i dobrovoljne saradnike/ce u zdravstvenim poslovima.

Brošura **“Zdravstvene informacije Crvenog krsta”** („Rotkreuz-Gesundheitsinfos“) postoje i na turskom i srpskom jeziku. Ova se brošura može preuzeti na adresi www.rotekruz.at/broschueren

6063 Rum · Steinbockallee 13
Tel.: 057 / 144
info@rotekruz-tirol.at
www.rotekruz-tirol.at

Projekt „PROTECT“

Projekat “PROTECT”

Prenose se principi prihvatnog društva i informiše se o pravima i obavezama izbjeglica (ravnopravnost, oblici ophođenja, boravišni status, pristup tržištu rada, stambeni prostor, itd.).

6063 Rum · Steinbockallee 13
(ÖRK LV Tirol)
www.rotekruz.at/tirol/protect-plus

Projekt „wegepunkt“ – Familientreffen

Projekat “wegepunkt” – Sastajanje porodica

Intenzivna socijalno pedagoška pratnja kod početka života u Austriji. Olakšanje kod traženja stana za priznate izbjegličke porodice i dodatnu podršku u svakodnevnicima. Saradnja sa projektom sastajanje porodica: volonteri drugi zajedno sa porodicom oblikuje slobodno vrijeme i proširuje znanje njemačkog jezika.

6063 Rum · Steinbockallee 13
(ÖRK LV Tirol)
www.rotekruz.at/tirol/migration-suchdienst/projekt-wegepunkt-fuer-anerkante-fluechtlingsfamilien

ProjectXchange

Ambasadori projekta projektXchange žele da djeci i omladini omoguće novi pristup interkulturološkom razumijevanju i prošireni pogled na svijet.

6063 Rum · Steinbockallee 13
(ÖRK LV Tirol)
www.projektxchange.at

SHAKAN – Junges Wohnen

SHAKAN – Stanovanje za omladinu

Akvizicija i iznajmljivanje kao i podiznajmljivanje stambenog prostora kod istovremene profesionalne, socijalno pedagoške pratnje za maloljetne izbjeglice bez pratnje (mibp) do samostalnosti.

6063 Rum · Steinbockallee 13
(ÖRK LV Tirol)
www.rotekruz.at/tirol/shakan

Služba za potragu

Djelatnost službe za potragu proširuje se od potrage za nestalim članovima porodice širom svijeta i posredovanja obavijesto od Crvenog krsta preko sastavljanja razdvojenih porodica izbjeglica do podrške ovim porodicama kod integracije u Austriji.

6063 Rum · Steinbockallee 13
(ÖRK LV Tirol)
www.rotekruz.at/tirol/ich-brauche-hilfe/restoring-family-links

SCHIEDSSTELLE FÜR ARZTHAFT- PFLICHTFRAGEN FÜR TIROL

ARBITRAŽNO TIJELO ZA PITANJA ODGOVORNOSTI LJEČNIKA ZA TIROL

Za pritužbe na liječenje od strane liječnika ili drugog zdravstvenog radnika. Procedura je besplatna, samo morate sami platiti pravne troškove. Članovi arbitražnog odbora su sudija kao predsjednik, advokati, ljekari i predstavnici održavatelja bolnice.

6020 Innsbruck · Anichstraße 7
tel.: 0512/52 0 58-160
schiedsstelle@aektirol.at
www.aektirol.at

SCHULDENBERATUNG

SAVJETOVALIŠTE ZA ZADUŽENE

- Strategije za podmirenje dugova
- Pregovaranje sa vjerovnicima
- Zastupanje kod privatnog konkursa

Napomena: Postoje podsjetnici na turskom i hrvatskom jeziku sa glavnim sadržajem regulacije dugova.

6020 Innsbruck · Wilhelm-Greil-Str. 23 / 5
tel.: 0512/57 76 49
office@sbtiroel.at
www.sbtiroel.at

Regionalni ured Imst

6460 Imst, Christian-Plattner-Straße 6
tel.: 05412/63 8 30
imst@sbtiroel.at

Regionalni ured Wörgl

6300 Wörgl · Bahnhofstraße 37
tel.: 05332/75 5 04
woergl@sbtiroel.at

SCHULPSYCHOLOGIE

ŠKOLSKA PSIHOLOGIJA

Vidjeti Bildungsdirektion für Tirol (Uprava za obrazovanje za Tirol)

SOS KINDERDORF

BIWAK

Zaštita, savjetovanje, integracija kao i dom za maloljetne izbjeglice bez pratnje. Dodatne ponude: BIWAK BEWO (nadzirano stanovanje) i radni projekti "Wings".

6060 Hall in Tirol · Bruckergasse 15
tel.: 05223/570 16
biwak@sos-kinderdorf.at
www.sos-kinderdorf.at

SOS -Kinder.Welt

SOS-djeca.Svijet

Ponuda za poslijepodne sa školovanim pedagogima za djecu od 0 do 15 godina. Paralelno uz to razmjena sa roditeljima/ članovima porodice uz kafu i kekse ili kurs njemačkog jezika.

6020 Innsbruck · Tschamlerstraße 10
tel.: 0676/88 14 43 59
kinder.welt@sos-kinderdorf.at
www.sos-kinderdorf.at/soskinderwelt

SOZIALABTEILUNG DES LANDES

POKRAJINSKO ODJELJENJE ZA SOCIJALNA PITANJA

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung – Abteilung Soziales (Služba vlade pokrajine Tirol – Odjeljenje za socijalna pitanja)

SOZIALMINISTERIUMSERVICE – LANDESSTELLE TIROL

SERVIS MINISTARSTVA ZA SOCIJALNA
PITANJA – POKRAJINSKI URED TIROL

Savezna služba za socijalna pitanja i pitanja invalidnosti podržava i koordinira široku paletu ponuda, koje bi osobama sa invaliditetom trebale omogućiti ravnopravan život bez barijera. Savezna služba za socijalna pitanja i pitanja invalidnosti osim toga podržava niz mjera, koje poboljšavaju mobilnost osoba sa invaliditetom i dostupnost preduzeća i ustanova bez barijera, između ostalog i sljedeće

6020 Innsbruck · Herzog-Friedrich-Str. 3
tel.: 0512/56 31 01
post.tirol@sozialministeriumservice.at
www.sozialministeriumservice.at

SOZIALSPRENGEL HALL SOCIJALNA ŽUPA HALL

6060 Hall · Zollstraße 8
tel.: 05223/45604
sozialsprenghall@cnh.at
www.sozialsprenghall.at

SOZIAL- UND GESUNDHEITSSPRENGEL LOKAL ZA SOCIJALNA I ZDRAVSTVENA PITANJA

U Tirolu pripadaju skoro sve opštine, koje na raspolaganje stavljaju različite usluge podrške iz zdravstvenog i socijalnog područja, pripadaju nekom lokalnu za socijalna pitanja. Dodatne informacije možete pronaći na adresi www.tirol.gv.at/gesellschaft-soziales/soziales/mobile-dienste

Napomena: Detaljno se raspitajte u vašem lokalnu za socijalna pitanja o uslugama koje se nude. Adresu zaduženog lokala za socijalna pitanja možete saznati u vašoj opštinskoj službi.

SOZIALVERSICHERUNG DER SELB- STÄNDIGEN (SVS) DRUŠTVO ZA SOCIJALNO OSIGURANJE U OBRRTNIŠTVU

Društvo za socijalno osiguranje u obrtništvu je zaduženo za zdravstvena i penziona osiguranja obrtnika i samostalnih zaposlenih.

Pokrajinski ured Tiroł
6020 Innsbruck · Klara-Pöłt-Weg 1
tel.: 050/808 808
vs@svs.at
svs.at

SPRACHINSEL – FORUM FÜR INTER- KULTURELLES LERNEN SPRACHINSEL – FORUM ZA INTER- KULTURALNO UČENJE

- Pomoć pri izradi zadaća i učenju, posebno za učenike/ce obaveznog školovanja čiji maternji jezik nije njemački
- Rano poticanje učenja njemačkog jezika za djecu u obdaništu ili predškolsku djecu
- Pripremni kursevi za njemački jezik za učenike/ce obaveznog školovanja i takođe kursevi za osobe koje mijenjaju karijeru
- Kursevi alfabeticizacije i kursevi za majke koji prate školu

Sprachinsel I & ured udruženja

6020 Innsbruck · Südtiroler Platz 6
tel.: 0512/58 35 30
sprachinsel@aon.at
www.sprachinsel.at

Filijala Innsbruck-West za učenike/ce osnovnih škola i srednje škole NMS

6020 Innsbruck · Fürstenweg 114

Filijala Dreiheiligenstraße za učenike/ce osnovne devetogodišnje škole odnosno srednje škole NMS

6020 Innsbruck · Dreiheiligenstraße 9

Filijala Schwaz – kursevi njemačkog jezika za učenike/ce osnovnih škola

6130 Schwaz · Franz-Josef-Straße 26

Osnovna škola Hans Sachs

6130 Schwaz · Johannes Messner-Weg 8

Osnovna škola Johannes Messner

STAATSBÜRGERSCHAFTS- ABTEILUNG DES LANDES POKRAJINSKO ODJELJENJE ZA DRŽAVLJANSTVO

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung –
Abteilung Staatsbürgerschaft (Služba vlade
pokrajine Tirol – Odjeljenje za državljanstvo)

STADTMAGISTRAT INNSBRUCK GRADSKI MAGISTRAT INNSBRUCK

6010 Innsbruck · Maria-Theresien-Str. 18

tel.: 0512/5360

post.buergerservice@innsbruck.gv.at

www.innsbruck.at

Aufenthaltsangelegenheiten

Pitanja boravka

tel.: 0512/5360-1028, 1030, 1032, 1034

post.aufenthaltsangelegenheiten@innsbruck.gv.at

Frauen und Generationen

Žene i generacije

tel.: 0512/5360-4202

frauen.generationen@innsbruck.gv.at

Integrationsstelle

Ured za integraciju

tel.: 0512/5360-4105

post.stadtplanung@innsbruck.gv.at

Melde- und Einwohnerwesen

Organ za prijavu i stanovništvo

tel.: 0512/5360-1218

post.meldewesen@innsbruck.gv.at

STIFTUNG MARIENHEIM FONDACIJA MARIENHEIM

Pomoć za učenje za djecu iz vrtića i učenike
čiji maternji jezik nije njemački (TUTO
pomoć za učenje i TUTO jezičko blago) i
tečajevi njemačkog za imigrante.

6020 Innsbruck, Peter-Mayr-Straße 1b

tel.: 0512/52 0 30

office@marienheim.at

www.marienheim.at

TIROLER BILDUNGSFORUM TIROLSKI OBRAZOVNI FORUM

Obrazovne i kulturne ponude u opštinama
(kursevi u oblastima jezika (takođe i kursevi
njemačkog jezika), sporta, kretanja, muzike,
informatike i kreativnih disciplina sve do
obrazovnih putovanja i kulturnih priredbi).

6020 Innsbruck · Sillgasse 8/III

tel.: 0512/58 14 65-0

tiroler.bildungsforum@tsn.at

www.tiroler-bildungsforum.at

Servicestelle Gemeinschaftsgärten Tirol Servisno mjesto za zajedničke vrtove Tirol

Zajedno se baviti vrtlarenjem – upoznati
jedne druge. Jedan vrt kao mjesto susreta.

tel.: 0512/58 14 65

gemeinschaftsgaerten.tirol@gmail.com

www.gemeinschaftsgaerten.tirol

TIROLER FRAUENHAUS TIROLSKA KUĆA ZA ŽENE

Kuća za žene nudi utočište za maltretirane žene i djecu. Ponuda obuhvata zaštitu i mogućnosti stanovanja kao i savjetovanje i praćenje pri psihološkim, jurističkim, zdravstvenim i pitanjima socijalnog rada.

24-satni telefon za hitne slučajeve:
0512/34 21 12
office@tirolerfrauenhaus.at

TIROLER HILFSWERK TIROLSKO UDRUŽENJE HILFSWERK

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung – Tiroler Hilfswerk (Služba vlade pokrajine Tirol – Tirolsko udruženje Hilfswerk)

TIROLER PATIENTENVERTRETUNG TIROLSKO ZASTUPNIŠTVO PACIJENATA

- Zastupanje prava i interesa pacijenata/ tkinja pred zdravstvenim ustanovama, za koje je zadužena pokrajina (bolnice itd.); obrada žalbi
- Ukazivanje na nedostatke ili probleme vezane za brigu za pacijente/kinje i rad ka uklanjanju ovih nedostataka.
- Informacije vezane za prava i obaveze pacijenata/tkinja
- Izrada "obavezujuće izjave pacijenta" (besplatno)

6020 Innsbruck · Meraner Straße 5
tel.: 0512/508-7702
patientenvertretung@tirol.gv.at
www.tirol.gv.at/patientenvertretung

Radno vrijeme:

pon–čet 8–12 časova i 14–17 časova,
pet 8–12 časova i po dogovoru.

TIROLER RECHTSANWALTS- KAMMER TIROLSKA ODVJETNIČKA KOMORA

Mjesto prvog kontakta pri pravnim pitanjima (servisne usluge kao što su besplatne "Prve odvjetničke informacije" i "Pomoć pri sudskim postupcima", kada vlastita finansijska situacija ne dopušta plaćanje odvjetničkog honorara).

6020 Innsbruck · Meraner Straße 3/III
tel.: 0512/58 70 67
office@tiroler-rak.at
www.tiroler-rak.at

TIROLER SOZIALE DIENSTE GMBH TIROLSKE SOCIJALNE SLUŽBE DOO

- Osiguravanje osnovnog zbrinjavanja za azilante/ice koji/e se nalaze u Tirolu (briga, smještaj, hrana, medicinsko zbrinjavanje, organizacija odlaska u školu)
- Organizacija i vođenje izbjegličkih domova
- Projekti za jezičku i poslovnu kvalifikaciju
- Informacije, savjetovanje i socijalna skrb za podnosiocima zahtjeva za dodjelu azila

6020 Innsbruck · Sterzinger Straße 1
tel.: 0512/21440
office@tsd.gv.at

Hotline Flüchtlingshilfe Hotline pomoć za izbjeglice

Hotline broj Vas informiše, kada želite da podržite izbjeglice sa donacijama predmeta ili želite da se angažujete kao volonter.

Besplatan telefon: 0800/08 07 77
Pon–pet 08–18 časova

TIROLER SOZIALDIENST TIROLSKA SOCIJALNA SLUŽBA

Težišta:

- Centri sa obdaništima
- Krizni stanovi
- Aktivnosti za starije osobe

6020 Innsbruck · Pradler Platz 6a
tel.: 0512/34 52 82
office@tiroler-sozialdienst.at
www.tiroler-sozialdienst.com

VEREIN FÜR OBDACHLOSE (BARWO) UDRUŽENJE BESKUĆNIKA

Udruženje beskućnika pruža različite ponude prema različitim potrebama osoba bez krova nad glavom i tako pod svojim krovom ujedinjuje BARWO, ulični rad (Streetwork) i čajnu kuhinju (Teestube).

6020 Innsbruck · Kapuzinergasse 43
tel.: 0512/58 17 54
office@obdachlose.at

BARWO und Betreutes Wohnen BARWO i zbrinuto stanovanje

- Podrška, poslovna orijentacija, potraga za poslom i prijava za posao
- Pomoć kod službi i kontakta sa organima
- Osiguravanje egzistencije

6020 Innsbruck · Kapuzinergasse 43
tel.: 0512/58 07 03 28
office@barwo.at

Streetwork

Ulični rad

- Trajna nazočnost na ulici
- Socijalni rad uz posjete i ambulantnu pomoć
- Posjete hitnih prenočišta, ruševnih stambenih prostora, kao i bolnica i kaznenih ustanova
- Posredovanje pri problemima ovisnosti
- Praćenje pri posjeti službi (Služba za zapošljavanje, Socijalna služba, Služba za stanovanje itd.)
- Osiguravanje egzistencije

6020 Innsbruck · Kapuzinergasse 43
tel.: 0512/58 07 03 28
mobilni tel.: 0650/577 36 65 ili
0650/577 36 66
streetwork@obdachlose.at

Teestube

Čajna kuhinja

- Mjesto prvog kontakta i mogućnost boravka za beskućnike
- Medicinska pomoć
- Čuvanje prtljaga
- Mogućnost kuhanja, tuširanja i pranja veša
- Upravljanje poštom o novcem
- Radni projekti
- Savjetovanje i dalje posredovanje

6020 Innsbruck · Kapuzinergasse 45
tel.: 0512/57 73 66
teestube@obdachlose.at

VEREIN FÜR SOZIALPROJEKTE SCHWAZ TEESTUBE UDRUŽENJE ZA SOCIJALNE PROJEKTE SCHWAZ TEESTUBE

Dnevni centar i savjetovanište za osobe koje traže posao i stan

- Pomoć za osobe u raznim hitnim situacijama (rastava i razvod, preveliko zaduživanje, osamljenost, ovisnost o alkoholu i drogama), povoljna adresa za dostavu pošte
- Ručak, mogućnost tuširanja
- Praćenje pri posjeti službi i organa, lječnika/ca i terapijskih ustanova, javnih i privatnih (socijalnih) ustanova

Schwaz

6130 Schwaz, Ludwig-Penz-Straße 21
tel.: 05242 / 67 6 54
teestube@schwaz.net

Ried im Zillertal

Ured za socijalno savjetovanje Ried
(Sozialberatungsstelle Ried
6272 Ried im Zillertal, Pfarrheim
mobilni tel.: 0664 / 536 30 13
zillertal@teestube.at

VEREIN MENSCHENRECHTE UDRUŽENJE LJUDSKA PRAVA U AUSTRIJI

Pravno savjetovanje i savjetovanje za dobrovoljan povratak za podnositelje zahtjeva za azil i strance.

6020 Innsbruck · Meinhardstraße 5 a
tel.: 0512 / 582551 ili 0664 / 8404280
tirol@verein-menschenrechte.at
www.verein-menschenrechte.at

VEREIN SPRACHRAUM UDRUŽENJE SPRACHRAUM

Kursevi jezika, prevodi, prepravke teksta

6020 Innsbruck · Kapuzinergasse 10 a
tel.: 0650 / 8409918
mail@sprachraum-innsbruck.com
www.sprachraum-innsbruck.com

VEREIN SUCHTBERATUNG TIROL UDRUŽENJE ZA SAVJETOVANJE OVISNIKA TIROL

Ambulantno savjetovanje o ovisnosti i ovisnosti o drogama

Udruženje za zasavjetovanje ovisnika Tirol nudi psihosocijalno i kliničko-psihološko savjetovanje, zbrinjavanje i praćenje osoba ugroženih i ovisnih o drogama koje nezakonito koriste droge, kao i za članove njihovih porodica i bliske osobe.

Udruženje od januara 2016. godine pruža „službu za traženje“ za širi proctor Innsbrucka, koja na određenom životnom prostoru ljude preuzme, potraži i savjetuje. Ponuda je usmjerena na ljude aa sa problemom droga i ovisnosti, koji žele intenzivnije savjetovanje koje ih potraži i trebaju ga odnosno na osnovu svog sekundarnog oboljenja nemaju mogućnost da sami potraže savjetovanište. Aa koji nakon završetka stacionarne terapije žele i zahtijevaju intenzivniju naknadnu njegu radi stabilizacije.

Drogen Suchtberatung Tirol

Savjetovanište korisnika droge Tirol

6020 Innsbruck · Anichstraße 10 / 2
tel.: 0512 / 580080
office@verein-suchtberatung.at
www.verein-suchtberatung.at

Mobile Sozialarbeit

Mobilni socijalni rad

6020 Innsbruck · Anichstraße 10 ili 13
Tel.: 0512/580080
office@verein-suchtberatung.at

Ispostave

Innsbruck

6020 Innsbruck · Anichstraße 13/3
tel.: 0512/580080-150 ili
0512/580080-151 ili
0512/580080-152
office@verein-suchtberatung.at

Imst

6460 Imst · Ing.-Baller-Str 1/II, Bußkreuz
Zentrum
tel.: 0512/580080-250
office@verein-suchtberatung.at

Kitzbühel

6370 Kitzbühel · Rennfeld 15
tel.: 0512/580080-600
office@verein-suchtberatung.at

Landeck

6500 Landeck · Malsersstraße 44
tel.: 0512/580080-300
office@verein-suchtberatung.at

Lienz

9900 Lienz · Rosengasse 12/2
tel.: 0512/580080-600
office@verein-suchtberatung.at

Reutte

6600 Reutte · Untermarkt 11
tel.: 0512/580080-350
office@verein-suchtberatung.at

Schwaz

6130 Schwaz · Innsbrucker Straße 5/2
tel.: 0512/580080-400 t
office@verein-suchtberatung.at

Telfs

6410 Telfs · Kirchstraße 12
(im Sozial- und Gesundheitssprengel)
tel.: 0512/580080-150
office@verein-suchtberatung.at

Wörgl

6300 Wörgl · Bahnhofstraße 42a
tel.: 0512/580080-450
office@verein-suchtberatung.at

VHS – VOLKSHOCHSCHULE NARODNA ŠKOLA

Narodne škole nude različite vrste kurseva koji u osnovi imaju nizak nivo. Pored mnogih drugih kurseva, za novopridošlice se nude i kursevi pismenosti i njemačkog jezika.

6020 Innsbruck · Marktgraben 10
tel.: 0512/58 88 82-0
innsbruck@vhs-tirol.at
www.vhs-tirol.at

Napomena: filijale u okruzima

WIFI – WIRTSCHAFTS- FÖRDERUNGSIINSTITUT INSTITUT ZA POTICANJE PRIVREDE

WIFI je servisna ustanova Privredne komore Tiroi. Pored mnogih drugih kurseva nude se kursevi njemačkog jezika za doseljenike/ce.

6020 Innsbruck · Egger-Lienz-Straße 116
tel.: 05/90 90 570 00
info@wktiroi.at · www.tirol.wifi.at

Napomena: filijale u okruzima

WIRTSCHAFTSKAMMER TIROL PRIVREDNA KOMORA TIROL

Privredna komora je zastupništvo interesa samostalnih obrtnika.

6020 Innsbruck · Wilhelm-Greil-Straße 7
tel.: 05/90 90 5-0
information@wktiroi.at
www.wko.at/tirol

BIZ – Berufsinformationszentrum der Wirtschaftskammer Tirol

Centar za poslovno informisanje
Privredne komore Tirol

BIZ nudi besplatno savjetovanje vezano za posao i obrazovanje za mlade staro- sne dobi od 13 do otprilike 25 godina uz sljedeću ponudu:

- izrada interesnih profila
- mogućnosti obrazovanja nakon osnovne devetogodišnje škole, devetogodišnjeg opšteg školovanja i mature
- poslovne mogućnosti nakon politehničke škole
- razvoj poslovnih perspektiva

BIZ Innsbruck
6020 Innsbruck · Schöpfstraße 5
tel.: 0512/5903
eurobiz.innsbruck@ams.at

WOHNBAUFÖRDERUNG DES LANDES POKRAJINSKO POTICANJE STANOGRADNJE

Vidjeti Amt der Tiroler Landesregierung –
Abteilung Wohnbauförderung (Služba vlade
pokrajine Tirol – Odjeljenje za poticanje
stanogradnje)

Z6 – ZENTRUM FÜR JUGENDARBEIT Z6 – CENTAR ZA RAD SA MLADIMA

Savjetovanje pri

- problemima sa roditeljima, braćom i sestrama, djevojkama i momcima, nastavnicima/ama
- strahovima, preopterećenjima, iskustvima nasilja i isključivanja
- pitanjima vezanim za partnerstvo, seksualnost, kontracepciju, trudnoću, rastavu
- problemima sa obrazovanjem, poslom, školom, stanovanjem, novcem
- Informacije i savjetovanje vezano za droge
- Pri pravnim pitanjima i problemima sa policijom i pravosuđem
- Davanje besplatnih kondoma i testova trudnoće
- Pomoć i praćenje pri prestanku korištenja
- Savjetovanje članova porodice i podrška pri zajedničkoj potrazi za rješenjima

Napomena: Savjetovanje je dobrovoljno, besplatno, anonimno.

6020 Innsbruck · Dreiheiligenstraße 9
tel.: 0512/58 08 08
jugendberatung@z6online.com
www.z6online.com

ZeMiT – ZENTRUM FÜR MIGRANTiNNEN IN TIROL CENTAR ZA DOSELJENIKE/CE TIROL

Pomoć, savjetovanje i informacije:

- za dobijanje i održavanje radnog ili mjesta obrazovanja
- o političkim mjerama radnog tržišta koje se odnose na obrazovanje i poticanje
- o socijalnom i radnom pravu, o osiguranju od nesreća i penzionom osiguranju

- pri posjeti organa, ispunjavanju formulara i izradi žalbi
- višezjezične informacije i priredbe
- savjetovanje o priznavanju za osobe sa kvalifikacijama stečenim u inostranstvu (AST) – vidjeti Mjesto prvog kontakta za priznavanje kvalifikacija Tirol (Anlaufstelle Anerkennung – AST Tirol)

Napomena: Savjetovanje se nudi na više jezika. Potreban je telefonski dogovor termina!

6020 Innsbruck · Andreas-Hofer-Straße 46
tel.: 0512/57 71 70-0
office@zemit.at
www.zemit.at

ZENTRUM FÜR EHE- UND FAMILIENFRAGEN

CENTAR ZA BRAČNA I PORODIČNA PITANJA

Savjetovanje u vezi braka, partnerstva, porodice, života, seksualnosti (takođe i u školama), odgoju i pravno savjetovanje.

6020 Innsbruck · Anichstraße 24/2
tel.: 0512/58 08 71
kontakt@zentrum-beratung.at
www.zentrum-beratung.at

Telefonski dogovor termina za savjetovanje na svim filijalama na tel. 0512/58 08 71

Zweigstellen

Filijale

Pradl im ISD Sozialzentrum
Pradl u ISD socijalnom centru
6020 Innsbruck · Dr.-Glatz-Straße 1

Hötting-West im ISD Wohnheim Lohbach
Hötting-West u ISD stambeni dom Lohbach
6020 Innsbruck · Technikerstraße 84

Kematen im Sozialsprengel an der Melach

Kematen u socijalnoj župi an der Melach

6175 Kematen · Auweg 2

Mieders im Sozialsprengel Stubaital

Mieders u socijalnoj župi Stubaital

6142 Mieders · Dorfstraße 39

Telfs Sozialsprengel

Socijalna župa Telfs

6410 Telfs · Kirchstraße 12

Hall im Wohnheim Seidnergarten

Hall u stambenom domu Seidnergarten

6060 Hall · Zollstraße 6

Schwaz im Franziskanerkloster

Schwaz u franjevačkom manastiru

6130 Schwaz · Gilmstraße 3

Lienz im Osttiroler Bildungshaus

Lienz u obrazovanom domu istočnog Tirola

9900 Lienz · Kärntner Straße 42/2. sprat

ZENTRUM SEXUELLE GESUNDHEIT TIROL

CENTAR ZA SEKSUALNO ZDRAVLJE TIROL

- Savjetovanje vezano za HIV infekciju i AIDS oboljenje
- HIV test antitijelima i hepatitis test (besplatno i anonimno)
- Sveobuhvatna podrška pogođenih osoba i njihovih porodica

Sve ponude su anonimne i besplatne!

6020 Innsbruck, Kaiser-Josef-Straße 13
tel.: 0512/56 36 21
office@sg-tirol.at
www.sg-tirol.at

Kontakt

**Amt der Tiroler Landesregierung
Abteilung Gesellschaft und Arbeit
Meinhardstraße 16
6020 Innsbruck**

Tel.: +43 512 508 807804

E-Mail: ga.diversitaet@tirol.gv.at

www.tirol.gv.at/diversitaet